

új magyar szó

20 oldal

Ára: 1,5 lej

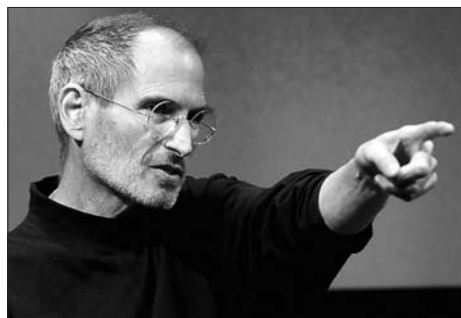
Országos közéleti napilap | Alapítva 1947-ben, Romániai Magyar Szó címmel

VII. évfolyam,
195. (1515.) szám**BNR-valutaárfolyamok**

1 euró	4,3128 ▼
1 amerikai dollár	3,2263 ▼
100 magyar forint	1,4598 ▲

Aktuális 2**Országos listára a határon túlról**

Egyfordulós, kétszavazatos választási rendszerre tesz javaslatot a Fidesz frakciója, és a határon túli magyarok is kapnának szavazati jogot az országos listára. A külföldön élők a Fidesz tervei szerint levélben szavazhatnának a jövőben.

Háttér 4**Steve Jobs: gyász és méltatás**

Hasnyálmirigyrákban elhunyt Steve Jobs, az Apple alapítója. A mobil számítástechnika forradalmának egyik kirobbantója, a személyi számítógép koncepciójának és a programüzenetekről az egérkattintásra való áttérés egyik úttörője 56 éves volt.

Kultúra 6**Otthon maradt az irodalmi Nobel**

„Tömör, letisztult költői képeiért, amelyek új fényben mutatják meg a valóságot” Tomas Tranströmer svéd költőnek ítéltek oda tegnap a 2011. évi irodalmi Nobel-díjat Stockholmban. Tranströmernek anyanyelvén eddig 23 kötete jelent meg, magyarul három olvasható.

Vezércikk 3**Bántják a magyart**

„Marosvásárhelyen ismét bántják a magyarokat!” Véltetően ezzel az üzenettel sikerült autóbuszokra szólítania tegnap az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanácsnak azt a több tucat székelyföldi embert, akik Marosvásárhelyre siettek a MOGYE-n kialakult helyzet ellen tiltakozni.

Cseke Péter Tamás

Emlékezés tiltakozással

Az orvosképzés jövőjéért demonstráltak az aradi vértanúk napján Marosvásárhelyen

„Nem akarunk nacionalistákat a MOGYE vezetőségébe” – hirdették a marosvásárhelyi egyetem előtt a tiltakozó magyarok

Fotó: Antal Erika

Egymásnak ellentmondó nyilatkozatok után az RMDSZ által támogatott megemlékezés és az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács által szorgalmazott tiltakozás is lezajlott tegnap Marosvásárhelyen: az aradi vértanúk napján a Marosvásárhelyi Orvosi és Gyógyszerészeti Egyetem magyar intézeteiért demonstrált több száz ember a felsőoktatási intézmény épülete előtt. Az RMDSZ sürgetésére tegnap az oktatási minisztérium átiratban szólította fel a MOGYE szenátusát a magyar intézetek létrehozására. Kelemen Hunor szövetségi elnök Aradon tisztelt meg a tizenhárom vértanú emléke előtt. **7. oldal** ▶

Politikai nyomás alatt a Nokia

▶ Politikai nyomással próbálják rábírní a nemeszuki gyárnak bezárását múlt héten bejelentő Nokiát, hogy gondoskodjon a munka nélkül maradó 2200 Kolozs megyei alkalmazottjáról. Sulfina Barbu munkaügyi miniszter tegnap Kolozsváron tárgyalt az elbocsátottak sorsáról a finn cég vezetésével. A zsuki gyár alkalmazottaiért az ellenzék is aggodódik. **3. oldal** ▶

Sulfina Barbu arra kérte a finn céget, hogy vállaljon szerepet az elbocsátottak szakmai átképzésében

Fotó: ziuadecj.ro

Kelemen: jó a voksösszevonás

▶ Számos érv szól a választások összevonása mellett, gazdasági szempontból mindenképpen előnyös, az RMDSZ szavazótáborának mozgósítása szempontjából pedig nagyobb részvételt lehetne biztosítani – fogalmazott tegnap Aradon Kelemen Hunor. A szövetségi elnök leszögezte, az RMDSZ csak olyan választási rendszert tud támogatni, amely biztosítja az arányos képviseletet, ezért a német választási rendszert javasolja a mostani egyéni választókerület helyett. A régióátszervezésről szólva Kelemen kijelentette, egyelőre nem lát esélyt ennek a megvalósulására, hiszen erre sem erő, sem elszántság, sem idő nincsen. **3. oldal** ▶

Mai mellékletünk:

Röviden

NATO-ülés Bukarestben

Bukarestben kerül sor október 7-10. között a NATO Parlamenti Közgyűlésének 57. éves ülészakára, amelyre több mint négyszáz résztvevőt várnak. A román parlament épületében tartandó négynapos tanácskozás napirendjén összesen tizenhat jelentéstervezet szerepel. A dokumentumok egyebek között az észak-afrikai és a közel-keleti térségben történt népfelkelések hatásait, az ukrainai „narancsos” forradalom utáni helyzetet, az afganisztáni biztonsági erőfeszítéseket, valamint az afganisztáni kormányzás kihívásait elemzik. Terítéken lesz még az Egyesült Államok által tervezett rakétavédelmi rendszer is.

„Becserkészik” Hollandiát

Traian Băsescu államfő szerint csakis kétoldalú tárgyalások útján lehet meggyőzni Hollandiát arról, hogy ne vétózza meg Románia és Bulgária schengeni csatlakozását. A két balkáni ország ügye tegnap újabb támogatást nyert Guido Westerwelle német külügyminiszter személyében, aki román kollégáját, Teodor Baconschit arról biztosította: Berlin mindent megtesz annak érdekében, hogy „Románia és Bulgária megtegye az utolsó lépést a Schengen-tagság felé”.

Moldován az IT-konferencián

„Nem az a kérdés, hogy milyen árat fizet Románia az Európai Digitális Menetrend gyakorlatba ültetéséért, hanem az, hogy milyen árat fizetne, ha nem fektetne be az ország információs technológiákba, szakképzésbe, tudatosításba” – jelentette ki Moldován József. A Távközlési és Információs Társadalom Minisztériumának államtitkára az Innováció a digitális integrációért című nemzetközi konferencián vett részt a lengyelországi Gdanskban október 5-én és 6-án.

Aradi vizet ihat Békés megye

A bukaresti kormány támogatja a romániai Arad és a magyarországi Békés megyei víz-üzeti együttműködést, amiről emlékeztetőt fogadott el. A környezetvédelmi és a belügyminisztérium elkezdheti a tárgyalásokat a magyar hatóságokkal a Békés megye által igényelt ivóvíz-szolgáltatásról, illetve a szállításához szükséges, határon átnyúló csatornahálózat megépítéséről. Az ivóvíz Arad közeléből, a Maros hordalékkúpából egy vezetékkel érkezik Magyarországra.

Megalakult a magyar Szolidaritás

Megalakult a múlt szombati szakszervezeti demonstráción meghirdetett Magyar Szolidaritás Mozgalom – közölték az alapítók tegnap Budapesten. Az alapítók nem szervezetek, hanem magánszemélyek csatlakozását várják, magyar állampolgárokat, határon túli magyarokat és itt dolgozó külföldi állampolgárokat egyaránt.

Sarah Palin mégsem indul

Sarah Palin volt alaszakai kormányzó (képtűnő) szerdán bejelentette, hogy nem kíván versenybe szállni a jövőre esedékes amerikai elnökválasztás republikánus jelöltségéért. A politikai asszony döntése több hónapos esélylatolgatásnak vetett véget. Elemzők

szerint nem várható, hogy jelentősebb republikánus politikusi kihívást intézzen a párt eddigi hivatalos elnökspránsainak, így 2012-ben a politikai küzdelem egyetlen női résztvevője Michele Bachman marad.

Félárbocon leng a lobogó

Vajdaságban is megemlékeztek a tizenhárom aradi vértanúról

Hírösszefoglaló

► Az aradi vértanúkra emlékező, közjogi méltóságok jelenlétében tegnap reggel felvonták, majd félárbocon engedték a nemzeti lobogót a magyar Parlament előtt, a budapesti Kossuth Lajos téren. A tiszteletadás keretében felolvasták az aradi vértanúk nevét. A megemlékezésen a Magyar Honvédség Támogató Dandár Központi Zenekara, a díszszóalj és a Magyar Köztársaság Nemzeti Lovas Diszjegysége működött közre. A nemzeti lobogó egész nap félárbocon maradt, szintén katonai tiszteletadás mellett magyar idő szerint este hat órakor vonták le.

A magyar kormány október hatodikát 2001-ben a nemzet gyásznapijává nyilvánította, arra emlékezve, hogy 1849-ben ezen a napon végezték ki Aradon a magyar szabadságharc 13 honvédtábornokát, Pesten pedig Batthyány Lajost, az első magyar felelős kormány miniszterelnökét.

A vajdasági magyarok a gyásznapi előestéjén, szerdán Zomborban, Schweidel József honvédtábornok szülővárosában emlékeztek meg elsőként az 1848–49-es forradalom és szabadságharc hőseiről, Nagybecskerekben pedig Lázár Vilmos ara-

di vértanú, honvédtábornok emléktábláját koszorúzták meg. Zomborban a kegyeleti napot a Magyar Polgári Kaszinó, a Szent György Lovagrend Délvidéki Nagypriorátusa és a Vajdasági Magyar Művelődési Szövetség szervezte meg. A rendezvényt sorozat a Szent Rókus köz-

temetőben ökomenikus kegyeletadással kezdődött. A vajdasági magyar pártok és civil szervezetek képviselői mellett a szabadságharc, valamint a két világháború hősi halottainak és ártatlan áldozatainak emlékhelyénél, továbbá a hősi halált haltak és a temetetlen halottak emlékfalá-

nál koszorút helyeztek el a belgrádi magyar nagykövetség és a magyarországi testvértelepülések képviselői. Ezt követően a Szentháromság római katolikus templomban engesztelő gyászmisére került sor. A tizenhárom aradi vértanú közül négy vajdasági származású volt. ◀

Október hatodika 2001 óta nemzeti gyásznapi nap. Az aradi tizenhármak közül négyen vajdasági származásúak

Fotó: MTI

Országos listára a határon túlról

MTI

► Egyfordulós, kétszavazatos választási rendszerre tesz javaslatot a Fidesz frakciója, és a határon túli magyarok is kapnának szavazati jogot az országos listára – derül ki az MTI birtokába került koncepcióból. Az új választójogi törvényre azért van szükség, mert a magyar Országgyűlés még 2010 májusában elfogadta azt a törvénymódosítást, amely értelmében a jövőben 200

főre csökken a parlament létszáma a jelenlegi 386-ról.

A koncepció értelmében a továbbiakban is két szavazattal rendelkezik minden Magyarországon lakóhellyel rendelkező választópolgár. Ha a választópolgár a magyarországi választójegyzékben kíván szerepelni, akkor egy szavazatot egyéni választókerületi országgyűlési képviselő-jelöltre, egyet pedig országos listára adhat le. Ha pedig a nemzeti-ségi választói névjegyzékben kí-

ván szerepelni, akkor egy szavazatot az egyéni választókerületi országgyűlési képviselő-jelöltre, egyet pedig a kedvezményes nemzetiségi jelöltre adhat le. A koncepció szerint tehát megszűnne a jelenlegi területi (19 megyei és 1 fővárosi) listák, a helyükre az országos lista venné át, országos listát pedig az a párt állíthat, amelyik „legalább kilenc megyében, továbbá Budapesten, összesen 27 egyéni választókerületben” állít jelöltet.

A Fidesz tervei szerint emellett Magyarországon lakóhellyel nem rendelkező, határon túli magyar állampolgárok megkapják a magyarországi választójogot, amellyel a magyarországi országos listára szavazhatnak. A külföldön élők a Fidesz tervei szerint levélben szavazhatnak a jövőben. ◀

Az LMP védené az autonómiatörekvéseket

Az LMP törvényjavaslatot terjeszt be a Parlamentben a világ magyarságának képviseletét biztosító Nemzeti Összefogás Tanácsának létrehozásáról. Dorosz Dávid képviselő, az Országgyűlés nemzeti összetartozás bizottságának tagja szerint a törvényjavaslatának célja: úgy nyújtson többletjogkört a határon túl élő magyaroknak az őket érintő ügyekben, hogy az nem veszélyezteti az egyes közösségek autonómiatörekvéseit.

Kettős mérce az ügyészségen

Kovács Zsolt

► A román igazságszolgáltatásban magyarellenes a hangulat – jelentette ki sajtótájékoztatóján Antal Árpád. Sepsiszentgyörgy polgármestere elmondta: az európai fórumok elé kíván vinni néhány olyan esetet, amelyeket ugyanaz a sepsiszentgyörgyi ügyészség néhány napnyi eltéréssel, de egymásnak ellentmondóan kezelt. Antal Árpád rámutatott, hogy egyrészt ezer lejre büntették meg, mert egy román civil szervezet önkényesen kitűzött egy lobogót a Lásbas Ház homlokzatára, ő pedig leszedte. Másrészt ugyanaz az ügyészség felmentette

azt a két fiatalembert, akik lefelmezték magukat, amint ráváltak Gábor Áron kökösi emlékművére, és *pentru unguri* címmel közzétették egy videó-megosztó portálon. Csatlólják Szonda Szabolcs könyvtárigazgató ügyét is, mivel azért függesztették fel tisztségéből, mert magyar.

Antal Árpádnak nem a román zászlóval van problémája, hanem azzal, hogy valakik létrát támasztanak egy épületnek és önkényesen kitűzik azt a falra, magyarázta a sepsiszentgyörgyi előljáró, az pedig visszaszerezte az ügyben, hogy az a Mihai Viteazul Alapítvány vádolja őt a románok diszkriminálásával, amely néhány év-

vel ezelőtt a Lásbas Ház lebontása mellett kardoskodott, most pedig az önkormányzat ingyen biztosít székelyhely számárá abban az épületben. Hozzátette: tucatnyi román ember van, akit nem a román-magyar békés együttélés érdekel, hanem az a céljuk, hogy provokálják a székelyföldi magyar politikusokat, akik ha reagálnak ezekre a provokációkra, akkor románellenességet kiáltanak. Ehhez a csoportosuláshoz tartozik Dan Tănăsă, Dan Suci, Codrin Munteanu, Ioan Lăcătușu és Maria Peligrad: naponta legalább egy beadványt és feljelentést küldenek az önkormányzatokhoz és a hatóságokhoz. ◀

Mentőövet dobna Soros az eurónak

ÚMSZ

► Három pontos tervvel állt elő Soros György az euróválság megoldására. A magyar születésű milliárdos amerikai befektető a *Handelsblatt* című német üzleti napilap tegnapi számában megjelent írásában azt indítványozta, hogy az euróövezeti országok kormányai haladéktalanul állapodjanak meg egy új, közös európai pénzügyi hatóság felállításáról. A közbulcsó időben – Soros második javaslata szerint – az európai nagybankokat az Európai Központi Bank (EKB) felügyelete alá kell helyezni. Harmadik lépésként pedig az EKB-nak az adós országok – mint például Olaszország és Spanyolország – számára biztosítania kellene adósságaik rendkívül alacsony költségekkel történő ideiglenes refinanszírozásának lehetőségét. Soros szerint ezek a lépések megnyugtathatják a pénzügyi piacokat, Európa pedig időt nyerne egy növekedési stratégia kidolgozására. Az euróövezeti tag változatlanul a világ legkockázatosabb adós országa Görögország, megelőzve olyan államokat, mint Venezuela és Pakisztán. A legmagasabb kockázatú államadósok tízes globális listáján négy további EU-tagállam is szerepel. A mezőnybe most visszakerült Magyarország is – áll az egyik legnagyobb londoni adósságpiaci adatszolgáltató csoport tegnap kiadott harmadik negyedéves összefoglalójában. ◀

Nyomás alatt a Nokia

Sipos M. Zoltán

„A szerződés szíve a szokásos percnkénti 75 helyett 120-at ver jelenleg” – fogalmazott rejtélyesen lapunk kérdésére Sztranyiczki Szilárd, a Kolozs Megyei Tanács múlt héten összeállt Nokia-bizottságának RMDSZ-es tagja. A testületet azért állították fel, hogy átvizsgálja azt a szerződést, amellyel a megyei tanács 2006-ban Nemeszükra csalogatta a finn céget, amely múlt héten bejelentette, az év végéig bezárja romániai leányvállalatát, elbocsátja 2200 alkalmazottját. Sztranyiczki azzal magyarázta „szükszavúságát”, hogy tegnap a bizottság többi tagjához hasonlóan vele is aláírtak egy titoktartási szerződést mielőtt beletekinthetett a Nokia és a Kolozs Megyei Tanács közötti szerződésbe. Az RMDSZ-es tanácsos hozzátette: a jövő heti ülésig tüzetesen átvizsgálják a dokumentumot, majd ezt követően kialakítják egységes álláspontjukat az ügyben. „Annyit elárulhatok, hogy a szerződés nem tartalmaz szociális záradékot, így az ügy pusztá jogi procedúrát kíván” – mondta el Sztranyiczki Szilárd. Mint fogalmazott, következőképpen az alkalmazottak végkielégítése is a szakszervezetekkel kötött csoportos és egyéni munkaszerződések alapján történik majd. A megyei tanácsosok tegnapi tanácskozásán az is körvonalazódott, hogy a bizottság megpróbál utánaajrni annak, hogy van-e a szerződésben olyan pont, amit a Nokia nem teljesített maradéktalanul és ennek alapján vissza lehet-e igé-

Szimpatiatüntetést szerveztek Nemeszükön az ellenzéki pártok

Foto: Mediafax

Mintegy kétszázan vettek részt azon a nemeszük szimpatiatüntetésen, amelyet a Szociáldemokrata Párt (PSD) és a Nemzeti Liberális Párt (PNL) Kolozs megyei szervezetei szerveztek a Nokia által elbocsátott alkalmazottak érdeké-

ben. A rendezvényen megjelent Victor Ponta PSD-elnök is, aki elmondta, a napi politikai csatározásoknál sokkal fontosabb megoldást találni a három hónap múlva munkanélkülivé váló Nokia-alkalmazottak helyzetére.

nyelni a román kormány illetve a megye tanács által az ipari park létesítésébe befektetett összeg egy részét.

Tehetetlen alkalmazottak

Lapunk tegnap reggel ellátogatót a nemeszük Nokia gyárba, ahol az elégedetlenségnek nyoma sincs, a munkások a délelőtti órákban munkahelyükön tartózkodtak. A gyár biztonságáért felelős cég alkalmazottja nem engedte munkatársunkat belépni az üzem területére, de keserűségét kiöntötte. „Ezek a multik az első

adódó alkalommal továbbállnak, nem köti őket semmi ide. Mi pedig bizonytalanok vagyunk a jövővel illetően. Nem tudunk semmit arról, milyen tárgyalások folynak a zárt ajtók mögött. Az emberek még dolgoznak de senki sem derülítő” – magyarázta az ÚMSZ-nek az éppen szolgálatot teljesítő kapus.

Barbu: segítsen a Nokia

Tegnap délelőtt Kolozsvárra érkezett Sulfina Barbu munkaügyi miniszter is, aki találkozott a megyei tanács elnökével, a

Kolozs megyei prefektussal és a nemeszük Nokia vezetésével. A tárcavezető arra kérte a finn céget, hogy vállaljanak szerepet a munka nélkül maradó dolgozók szakmai átképzésében. Barbu a hatályban levő munkatörvénykönyvre alapozta kérését, amely rögzíti, hogy minden munkaadó köteles gondoskodni alkalmazottai továbbképzéséről, illetve szükség esetén azok átképzéséről is. A miniszter ugyanakkor elismerte, hogy nem ismeri a finn mobiltelefon-gyártó cég és a Kolozs Megyei Tanács közötti szerződés részleteit. ◀

Enache „európai polgár” lett

Antal Erika

► Smaranda Enache, a Pro Europa Liga (PEL) társelnöke tegnap Marosvásárhelyen átvette Tőkés Lászlótól az Európai Polgár – CIVI Europaeo Praemium Díjat, amelyet idén Bójte Csaba ferencesrendi szerzetes társaságában kapott meg. „Nagy megtiszteltetés számomra, hogy Jerzy Buzek, az Európa Parlament elnöke nevében átadhatom e díjat Smaranda Enache asszonynak” – fogalmazott az EP alelnöke, hozzátéve, hogy egy kolozsvári polgár köszönt egy marosvásárhelyit, egy volt temesvári pap egy marosvásárhelyi emberjogi harcost, aki az 1990. márciusi eseményeket követően

kiállt a magyarság mellett. A kitüntetést az EP elnöke által vezetett bizottság ítéli oda minden évben olyan magán- vagy jogi személyeknek, akik az európai gondolat terjesztésének során kiemelt munkásságot fejtenek ki. Smaranda Enache szerint a díj nem őt, hanem a Pro Europa Ligát és annak munkaközösségét illeti meg. „A szellemi válság, amely napjainkat jellemzi, sokkal mélyebb a gazdasági válságnál, de mi hiszünk abban, hogy az európai értékek átvészelik a mai krízist és bízunk abban, hogy megvalósul az egyesült Európa, ahol nézeteltérések és konfliktusok nélkül valamennyi nemzetnek helye lesz” – fogalmazott köszönőbeszédében Enache. ◀

Tőkés László a magyarság melletti kiállásáért dicsérte Smaranda Enachét

RMDSZ: jó a voksösszevonás

ÚMSZ

► Számos érv szól a választások összevonása mellett, gazdasági szempontból mindenképpen előnyös, az RMDSZ szavazótáborának mozgósítása szempontjából pedig nagyobb részvételt lehetne biztosítani – fogalmazott tegnap Aradon Kelemen Hunor, az RMDSZ szövetségi elnöke. Hozzátette: a választások összevonásának az adminisztratív lebonyolítása szempontjából két megoldás lehetséges. „Vagy feloszlátjuk a parlamentet, vagy meghosszabbítjuk a jelenlegi önkormányzati tisztségviselők mandátumát. Mivel a parlamenti képviselők mandátumát az alkotmány szavatolja, könnyebb megoldásnak tűnik az önkormányzati képviselők mandátumának meghosszabbítása” – ismertette Kelemen Hunor. Hozzátette, az RMDSZ úgy véli, a jövőben jó elgondolás lenne a parlamenti választások időpontjának felcserélése az önkormányzati választásokéval, hiszen így a helyi koalíciók kialakulása követné az országos egyezségeket.

„A választások összevonásánál azonban sokkal fontosabb a választási rendszer kérdése. Az RMDSZ az egyéni választókerületi rendszert nem támogatta, nem is szavazta meg 2008-ban, a parlamentben. Mára kiderült, hogy ez a választási rendszer a

parlament minőségének nem tett jót, ezen változtatni kell. Az RMDSZ számára nem jelentene semmiféle problémát visszatérni a 2008 előtti, megyés rendszerhez. Azonban ha új elképzelések kerülnek terítésre, az RMDSZ csak egy olyan választási rendszert tud támogatni, amely biztosítja az arányos képviseletet. A mi javaslatunk az úgynevezett német választási rendszer, amely az egyéni választókerület mellett egy országos listát is jelent, így minden egyes szavazat viszontlátható egy-egy mandátumban, tehát egyetlen magyar szavazat sem veszik el” – jelentette ki a szövetségi elnök, hozzátéve, a választási rendszer valószínűleg az ősz témája lesz, döntésre pedig az év végéig sor kerül.

A régióátstrukturizálásról szólva a szövetségi elnök kijelentette, a 2012-es választásokig nem lát esélyt ennek a megvalósulására, hiszen erre sem erő, sem elszántság, sem idő nincsen. „Az a döntés, amelyet mi a nyáron, a Szövetségi Képviselők Tanácsán meghoztunk, nem veszítette érvényét, mi továbbra is ehhez tartjuk magunkat, vagyis ellenezzük a mamutmegyéék létrehozását. A koalíciós partnereinkkel aláírt protokollum a gazdasági-fejlesztési régiók átszervezését rögzíti, nem pedig a közigazgatási újrarendszert” – magyarázta az RMDSZ elnöke. ◀

Bántják a magyart

Cseke Péter Tamás

Nem tudni, mit ért meg a nagyváradi vagy netán a kolozsvári ember mindaból, ami ezekben a hetekben és napokban a Marosvásárhelyi Orvostudományi és Gyógyászati Egység körül történik. A lényeg bizonyára leszűrjük:

a többnyelvű felsőoktatási intézmény román vezetősége megakadályozza, hogy a magyar diákok és tanárok közössége törvényt adta jogaival élhessen. A kevésbé tájékozottakhoz azonban csupán a történetek lecsupaszított üzenete juthat el: „Marosvásárhelyen ismét bántják a magyarokat!” Véltetően ezzel az üzenettel sikerült autóbuszokra szállításra tegnap az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanácsnak azt a több tucat székelyföldi embert is, akik Marosvásárhelyre siettek a MOGYE-n kialakult helyzet ellen tiltakozni.

Nem tudni azt sem, mit ért meg az átlagos román ajkú marosvásárhelyi abból, hogy székelyföldiekkel szállító autóbuszok parkolnak le a központban. Idősebbjének azonban a hideg futkoshat a hátán, ha eszébe jut, hogy húsz évvel ezelőtt a buszoztatásnak nagy divatja volt a városban. Akkor görgényvölgyi és hodáki románok, majd székelyek érkeztek „rendet teremteni” Marosvásárhelyre, és vérontás lett a vége. Nem maguktól mentek, vitték őket, és hogyan mentek volna, hiszen a hívó szó az volt, mint most: „bántják a nemzetársaitokat!”. Tegnap nem ismétlődött meg a húsz évvel ezelőtti tragédia Marosvásárhelyen. Talán éppen azért, mert a helybéli románokat inkább a hideg rázta, nem a vérük forrt a székely buszok láttán.

Ha azonban a tragédia bekövetkezik, a tegnapi demonstráción jelenlévő magyar politikai szervezeteket terhelte volna a felelősség.

Az RMDSZ-t azért, mert egyáltalán nevet adta a székelyeket buszoztató rendezvényhez. Másrészt azért, mert – bár korábban van –, túl későn, csak az utolsó pillanatban vette rá az oktatási miniszteriumot annak az átiratnak a megfogalmazására, amely a törvény betartására szólítja fel a MOGYE vezetőségét. Ez érthetetlen, hiszen azt már augusztusban tudni lehetett, hogy a felsőoktatási intézmény chartája nem veszi figyelembe a multikulturális egyetemekre érvényes előírásokat.

Az EMNT felelősségét kár is részletezni. Tőkés Lászlóék szervezete és pártja már most megmutatta, számukra semmi sem drága, ha az RMDSZ-szel kell versenyt futni a magyar szavazatokért. Talán még a buszoztatott székelyek vére sem.

Román lapszemle

A dél-erdélyi falvakban kiszáradtak a kutak, ugyanis több mint két és fél hónapja nem esett az eső. A Maros menti településekre hetek óta tartálykocsikkal viszik az ivóvizet. (Románia liberá) ► Kormánytámogatásból újítják fel a román tengerpart egyik gyöngyszemének számító konstancai Kaszinó épületét. Egyelőre nem tudni, hogy a renoválás után mire használják majd. (Románia liberá) ► Huszonnégy tunéziai és algériai illegális bevándorló szökött meg az Arad megyei Újpanádon található menekülttáborból. Egyelőre csak kettőt sikerült közülük elfogni, a többiek valószínűleg átcsúsztak Magyarországra. (Adevărul) ► Bár a Román Nemzeti Bank (BNR) szerint „nincs bizonyíték”, a német Bundestag elismerte, hogy a náci Németország 1,126 milliárd birodalmi márkát kölcsönzött 1939-ben Romániától. A jelenleg mintegy 99 milliárd eurós kintlevőséget azonban nem lehet behajtani, ugyanis a II. világháború idején kötött tranzakciókat felülírta a Párizsi Békeszerződés. (Capital)

Steve Jobs: gyász és méltatás

Elhunyt Steve Jobs, az Apple alapítója – jelentette be szerdán az infokommunikációs hardvercég. A mobil számítástechnika forradalmának egyik kirobbantója, a személyi számítógép koncepciójának és a programüzemekről az égerkattintásra való áttérés egyik úttörője 56 éves volt.

Gy. Z.

„Mély szomorúsággal közöljük, hogy Steve Jobs ma eltávozott” – áll a cég közleményében. Jobs 1976-ban nevelőszüleinek szilíciumvölgyi garázsában Steve Wozniakkal együtt alapította meg azt a céget, amelynek 2011 nyarán már nagyobb likvid tartalékai voltak, mint az Egyesült Államok kincstárának, és érteke a tőzsdén rövid időre túlszárnyalta a legnagyobb amerikai céget, az Exxon Mobil olajipari óriást is. Steve Jobs hasnyálmirigyrákkal folytatott elhúzódó küzdelme miatt az idén januárban ismét betegszabadságra ment, és augusztusban végleg átengedte a világ legnagyobb technológiai cégének irányítását az őt a kezelések alatt helyettesítő Tim Cooknak.

„A legnagyobb újító”

Cook éppen egy nappal Jobs halála előtt mutatta be az iPhone-család legújabb tagját, a 4S-t. Az Apple-nek ma világszerte 300 márkauzlete van, és több, mint 275 millió iPod-ot, 100 millió iPhone-t és 25 millió iPad-et adott el világszerte. „Steve Jobs a modern kapitalizmus történetének egyik

legnagyobb újítója” – írta a vezérigazgató posztjáról való visszavonulásakor a *The New York Times*. – „Intuícia az évek folyamán fenomenálisnak mutatkozott.” Jobs 1955. február 24-én született a kaliforniai Cupertino-ban, az Apple leendő fellegrájában. Már gyerekkorában nagyon érdekelte az elektronika. Tizenéves korában felhívta Willam Hewlettet, a Hewlett-Packard elnökét, hogy számítógép-alkatrészeket kérjen tőle egy iskolai feladat számára. Sikeresen járt.

Lemorzsolódott a főiskolából, majd buddhista lett, amikor az Atari videójátékfejlesztői állását elhagyva – nem ritkán bódító szereknek hódolva – bejárta Indiát. A szabálytalan életút a szokványostól eltérő gondolkodásmódban mutatkozott meg. Jobs a HP-nál barátkozott össze Steve Wozniakkal, akivel előbb a komputerkedvelők klubjába járt, majd még két emberrel kibővítve a kört, és megalapította az Apple Computer Incorporatedet.

Tákolás a garázsban

A garázsában 1978-ban összetákolta Apple I-nek sem billentyűzete, sem képernyője nem volt még, és a vásárlóknak maguknak kellett vol-

na összeszerelniük. Az Apple II azonban már a következő év nyugati parti számításvásárának slágerévé vált. A Mackintosh 1984-ben került a piacra. A gép jól fogyott, de Jobs maximalista volt, és 1986-ban a cégen belüli konfliktusok miatt az Apple elhagyására kényszerült. Ekkor alapította meg a NeXT Computert, amelynek drága munkaállomásai sohasem váltották be a megálmódjuk által hozzájuk fűzött reményt. Nagyobb sikerrel járt viszont a Pixar Animation Studios megvásárlásával, amely később a *Nemo nyomában* című animációs

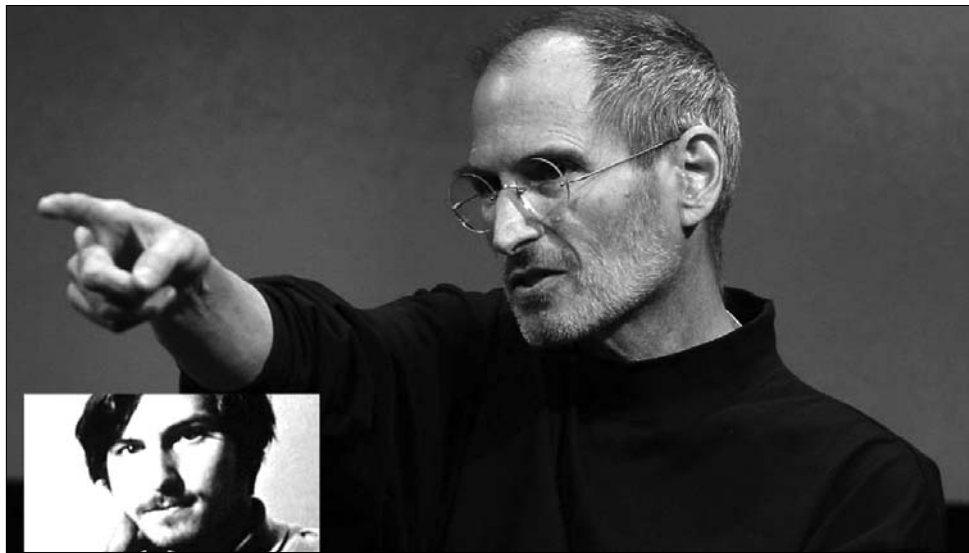
filmmel és a *Toy Story* sorozattal hódította meg a világot. A NeXTet végül 1996-ban az Apple vásárolta fel, s Jobs egy éven belül megint a cég élére került, 2001-ben már be is mutatta az iPod zenélejátszót, s ezzel kezdetét vette a cég szédítő felemelkedése. A fekete garbós guru bemutatónak sorozata bombasikerrel folytatódott: 2003-ban az iTunes, 2007-ben az iPhone, 2008-ban az App Store majd 2010-ben az iPad debütálásával.

Májátültetés titokban

Jobs először 2004-ben jelentette az alkalmazottainak, hogy rákos; 2009-ben titokban májátültetésen esett át. Az Apple alapítója együttműködött az első hivatalos életrajzának megírásában, amely a tervek szerint novemberben jelenik meg a Si-

mon & Schuster kiadó gondozásában. A Stanford Egyetemen 2005-ben elmondott beszédében elárulta, hogy kreativitásának motívója a halandóság tudata volt. „A tudat, hogy hamarosan halott leszek, a legfontosabb eszköz, amellyel csak találkoztam; amely segít meghozni az élet nagy döntéseit. Mert csaknem minden: minden külső várakozás, minden büszkeség, minden megszegegyenüléstől és bukástól való félelem – ezek a dolgok szertefoszlanak a halál színe előtt, csak azt hagyva meg, ami igazán fontos. Annak tudata, hogy meg fogsz halni, az általam ismert egyik legjobb módja a csapda kikerülésének, amikor arra gondolkodunk: van veszténivalónk. Mert már meztelen vagy. És nincs rá ok, hogy ne a szívedet kövesd” – mondta Steve Jobs.

Az amerikai számítástechnikai ipar és informatika olyan óriásai nyilatkoztak megrendülten az Apple társalapítójának halálával kapcsolatban, mint Bill Gates, Michael Dell és Mark Zuckerberg. „Gazán elszomorított, amikor tudomást szereztem Steve Jobs haláláról” – nyilatkozott Bill Gates, a Microsoft társalapítója. – „Steve és én csaknem 30 éve találkoztunk először, és az életünk több mint felében kollégák, vetélytársak, barátok voltunk. A világ ritkán lát olyan embert, aki annyira mély hatást gyakorolt volna rá, mint Steve, aminek következményeit sok elkövetkezendő nemzedék érezni fogja. Számunkra, akik abban a szerencsében részesülhettünk, hogy együtt dolgozhattunk vele, ez örülten nagy megtiszteltetés volt. Roppantul hiányolni fogom Steve-et” – mondta Gates. „Steve Jobs nagyszerű barát és megbízható tanácsadó volt” – jelentette ki Bob Iger, a Walt Disney vezérigazgatója. – „Öröksége messze túlmutat majd az általa kifejlesztett termékeken és felépített vállalkozásokon.” „A világ elveszített egy látónoki képességekkel rendelkező vezetőt, a technológiai ipar elveszített egy ikonikus legendát, én pedig elveszítettem egy barátot és egy társalapítót” – jelentette ki Michael Dell, a Dell társalapító-vezérigazgatója. – „Steve Jobs örökségére emlékezni fognak az elkövetkező nemzedékek.” ◀

A közelmúltban elkészített Steve Jobs. A kis képen a kezdet: 1978-ban egy szilíciumvölgyi garázsban

Népszámlálás – 2011

Egy kis történelem

Romániában a szakirodalom 1838-tól kezdődően számítja a népszámlálásokat. A következőt húszéves kieséssel, 1859–1860-ban végezték, ám még külön Moldvában és külön Havasalföldön.

Bogdán Tibor

▶ A két román fejedelemség 1859. évi egyesítését követően egész Románia viszonylatában 1899-ben rendeztek először népszámlálást.

Kérdőívek – a nemzetiségek ellen

Az akkori kérdőívek tartalmi szempontból változatosak voltak, egy dologban azonban nagyrészt megegyeztek: a lakossági összetétel tekintetében nyilvánvalóan azt a törekvést szolgálták, hogy a nemzetiségi kisebbségek – mindenekelőtt pedig a legnépesebb, a magyar közösség – létszámát minél kisebbnek tüntessék fel.

1899-ben például a nemzetiségi hovatartozásra vonatkozóan még nem is szerepeltek kérdések az űrlapokban,

de ezt még a nem sokkal az első világháború előtt, 1912-ben megtartott népszavazáson is csak az akkori Románia nemzetiségileg legterjedtebb tartományában, Dobrudzsában vizsgálták.

A kérdőívek viszont feltérképezték a felekezeti hozzátartozást; ebből némiképpen következtetni lehetett ugyan az etnikai összetételre is – de csak közvetve és többé-kevésbé pontatlanul, hiszen nem minden magát ortodox vallásúnak valló személy volt egyben román nemzetiségű is.

A nemzetiségi hovatartozás kérdése elől azonban a második világháború után Erdély területével lakosságlag is jelentősen megnövekedett Románia már nem tudott kitérni, már csak azért sem, mert újonnan megszerzett területein nagyszámú nemzeti kisebbség

élt. Az 1930. évi népszámlálást megelőzően a román hatóságok már megpróbálták Erdély területén összeírni a népességet. A hatalomváltás idején a Kormányzótanács Erdély Romániába történő beolvasztásának céljával is – rendeletet adott erre. Népszámlálásra 1910-ben is sor került.

Az Erdellyel is megnövekedett Románia teljes egészére vonatkozóan az első népszámlálási kísérlet 1927-ben történt. Az akciót azonban olyannyira tudománytalanul szervezték meg és hajtották végre, hogy annak eredményeit a román statisztikusok elutasították. A sikertelen kísérlet után határozta el a román parlament az 1930. évi népszámlálást, erre vonatkozóan törvényt is elfogadva.

A nemzetiségek szempontjából tekintve azonban ez a népszámlálás is jócskán meghamisította a valós tényeket. Eredményei szerint ugyanis az ország területén mindössze 1,3 millió magyar élt, és alig valamivel több, közel 1,5 millió magyar anyanyelvűt

mutatott ki a népszámlálás. Ezek az adatok nyilvánvalóan messze elmaradtak a Romániában élő magyarok tényleges létszáma mögött.

Az alacsony lélekszám egyik magyarázata az, hogy akkoriban a román statisztikusok nem az anyanyelvi, hanem a nemzetiségi kritériumot tekintették alapvető jelentőségűnek. Csakhogy utóbbinál rendszerint nem vették figyelembe a megkérdezettek nyilatkozatát, hanem a válaszokat különféle szempontok – felmenők, lezármazás, etnikai eredet – szerint saját törekvéseiknek megfelelően átvértékelték.

„Vörös” felmérések

A háború utáni kommunista Romániában megtartott népszámlálások közül messzemenően az 1956. évi eredményei álltak legközelebb a valósághoz – anélkül, természetesen, hogy azzal teljes mértékben egybevágtak volna. A felmérés adatai között egyaránt ott szerepelt az anyanyelvi és a nemzetiségi hovatartozás. Ezzel ellentét-

ben az 1977. évi népszámlálás módszertanilag teljesen tudománytalan volt, az adatközlés pedig maximálisan zavaros és hiányos.

A diverziók a legutóbbi, 2002. évi népszámlálásnál sem hiányoztak. Míg a népszámlálási kérdőíveken a nemzetiség és a vallás rovatban csupán román és egyéb nemzetiségű, illetve ortodox és egyéb vallású szerepelt, addig ugyancsak „árnyaltan osztályozott” az úgymond a számlálóbiztosok munkáját megkönnyítő részletes felhasználási útmutató. Így például a kérdőívek „kétpontos” kérdéseivel szemben a háromoldalas felhasználási utasítás részletesen felsorolta a nyilvántartott nemzetiségeket, anyanyelveket és vallásokat, továbbá elkülönítette a magyarokat, a székelyeket és a csángókat is, sőt, különválasztotta a magyar és a székely nyelvet is. Igaz, „csángó nyelvről” nem tett említést.

Kilenc évvel ezelőtt

A 2002. évi népszámlálás eredményei szerint egyeb-

ként Románia lakossága 4,2 százalékkal, azaz közel egymillió fővel csökkent 1992-höz képest.

A romániai magyarság lélekszáma nem érte el a másfél milliót, ami több mint 185 ezer fős csökkenést jelent a tíz évvel korábbi adatokhoz képest. Ezzel a magyar közösség részaránya 7,1 százalékról 6,6 százalékra esett vissza.

Érdekesnek mondható az az eredmény, miszerint több mint 13 ezerrel többen vallották magukat magyar anyanyelvűnek, mint magyar nemzetiségűnek.

Vallási megoszlás szerint az ország lakosságának túlnyomó többsége, 86,7 százaléka vallotta magát ortodoxnak, görög katolikusként nem egészen egy százalék határozta meg magát. A római katolikus egyházkerületek valamivel több, mint egymillió főt számlálnak, ami 4,7 százaléknak felel meg, a reformátusok száma nem egészen 700 ezer, ez 3,2 százalékát jelenti a lakoságnak, unitárius vallásúnak közel 67 ezer személy mondta magát. ◀

Lap-top

A nap címe. Az RMDSZ figyelmezteti a PDL-t: inkább veszténielölője van a „tisza uninominálissal” és a szavazókörzetek átrajzolásával, *Evenimentul zilei*

Magyarzat. Mindent átalakító mániájukban a nagyobbik kormánypárt buzgó és az elnökhöz lojalis, de annak értelmi képességeivel messze nem rendelkező vezetői képesek maguknak is ártani, csak hogy megfeleljenek uruk és parancsolójuk szeszélyeinek. Kevesen figyeltek fel arra, hogy ötleteik megvalósításának voltaképpen az RMDSZ az egyedüli akadály. További kommentárok helyett íme az *Evz* cikkének első mondatai. „A Szövetségnek több veszténielölője lenne, ha elfogadná a PDL javaslatait a szavazás rendszerének megváltoztatására vagy a hónapok számának csökkentésére vonatkozóan. Sem az egykamarás parlament, sem a „tisza uninominális”, sem az egyéni szavazókörzetek újrarajzolása oly módon, hogy csoportosítsa a kormánykoalíció pártjainak polgármestereit – e javaslatok egyike sincs inyére az RMDSZ-nek, mivelhogy hátrányosak számára. Ugyanakkor az RMDSZ azt ajánlja a demokráta liberálisoknak, hogy jobban gondolkozzanak, mielőtt bizonyos intézkedéseket bejelentene, mivel kockáztatják, hogy azok a politikai ellenfelek számára lennének előnyösek. Az RMDSZ kockáztatja a Bán-ság, Arad és Brassó elvesztését.” Befejezésül: csodálkozunk, hogy csak kevesen figyeltek fel arra, hogy a legfontosabb kérdésekben az RMDSZ-nek a PDL-vel ellentétes, ezzel szemben az ellenzékkel megegyező a véleménye. Hogy is van ez?

Komoly vezetés. Az *Azi* megírja, hogy a Nemzeti Bank alkormányzója, Cristian Popa szerint a román bankrendszer szilárdan áll a lábán, és stabilitását megőrzi a legsötétebb forgatókönyvek bekövetkezése esetén is. Megnyugtató ez, és ismételtlen igazolja, hogy mennyire jól vezeték ezt az intézményt, mármint Romániában. Amihez elsősorban a kiszámíthatóság járul hozzá.

A nap álhíre. Új közmondás körvonalaódik Romániában; ha valamire azt akarják mondani, hogy biztos, hiteles és megbízható, arra a kifejezés: „olyan, mint a Nemzeti Bank”.

Minden napra egy mondás

„Aki nem tud semmit, nem szeret semmit. Aki tehetetlen: értelmetlen. Aki nem ért semmit, nem is ér semmit. Aki viszont ért, az szeret is, néz is, lát is.”
Paracelsus

Emberi jogok

Horváth István

Nevetés 2

A nevetés előidézésének egy másik módja, hogy az ember úgy csinál, mintha valami baja volna, és a többiek azt hiszik, hogy nekik az a bajuk nincsen meg, ami szintén fokozhatja az emésztést. E célra szolgálnak az ún. vigjátékok, melyekben egyik színész azt játssza, hogy a másik színészt megcsalja egy harmadik színésszel, amin a néző nevet, mert nem tudja, hogy közben ott-hon őt csalják meg egy negyedik színésszel. Ezt nevezik kárörömmek, ami annyit tesz, hogy kár örülni.

Greguss szerint a humort, vagyis neveltségességet könnyek között kell keresni, más szóval a humor: mosoly könnyek között. Ezt úgy kell érteni, hogy például valahol sírnak, és az ember közéjük áll és mosolyog. Ezzel igen szép eredményeket lehet elérni az említett emésztésfokozás terén, s amennyit Budapesten sírnak, az ember egészen a megpukkadásig mosolyoghat, és a hasát foghatja mosolygásában. Nagyon vigyázni kell azonban, hogy ne olyanok közé álljunk, akik szintén azért jöttek oda, hogy közöttünk jól kimosolyogják magukat. (...)

A legújabb hasonszenvi orvostudomány felfedezése szerint legjobban az nevet, aki legutoljára nevet. Ebből a szempontból tehát a legegészségesebb emberek azok, akik, miután az egész társaság nagyot nevetett egy viccen, egy fél óra múlva ők is elnevetik magukat, mert csak akkor jut eszükbe a viccnek az értelme. Az utoljára való nevetés ilyenformán egyik legnagyobb ambíciója az embereknek.

Karinthy Frigyes: *Együgyű lexikon, Nevetés, neveltség, neveltségesség, humor (vö. Humor és Magyar, őslenda) címszó*

Varázsszó

Bár ezekben a napokban a szüret, a jó szőlőtermés, a must kitűnő minősége s a várható finom bor kellene hogy meghatározza közérzetemet, mégis inkább szomorú vagyok. Mégpedig azon oknál fogva, hogy a jövő évi választások után sem fog semmi változni életünkben, sőt attól tartok: a mi dolgaink inkább az eddiginél rosszabb irányt vesznek! Az EMNT elnökének minapi nyilatkozatából egyértelműen ezt a következtetést vontam le. Őelnöksége ország-világ tudomására adta, hogy személyesen nem kíván részt venni a bejegyzésével most már bimbó állapotából szárbá szökkenő új erdélyi magyar párt vezetésében! Ami egyértelműen arra utal, hogy itthoni, vagyis bukaresti parlamenti képviselőnek sem jelölteti magát, mert köszöni szépen, ő nagyon is jól elvan Brüsszelben, s továbbra is onnan kívánja előmozdítani, egész tehetségével, az erdélyi magyarság autonómia törekvéseit. S a cél érdekében minden számításba jöhető eszközt igénybe vesz, ha kell még a Kínában élő rokonaink, a húszmillió ujgur, vagy akár a Dalai Láma támogatását is. Akik majd nyomást gyakorolnak Brüsszelre, ez pedig Bukarestre, hogy legyen már nálunk is egy kis autonómia!

Mivel az autonómiát Bukarestben kell megszavazni, különben nem érvényes, másokkal együtt magam is azt vártam, hogy az EMNT elnöke az általa kívánt erős erdélyi igazi magyar nemzeti párttal a háta mögött, a Dámbovița partján kiverekedi az autonómiát és megmutatja a „posztkommunista” RMDSZ-nek hogyan kell ezt csinálni! Például az asztra csapnak és azt mondják: mindenkinek kuss! S elképzelhető, hogy e pillanatban kumisszal leitatott ujgur íjászok veszik körül a román parlamentet! A határozott fel-lépéstől nem csak Basescu és Boc, de Geoană és Anastase gatyája is rezegni kezd. Hogy Markóéknak ilyesmi miért nem jutott eszükbe? Alkalmasint azért, mert a kommunista ideológiát továbbra is húzza őket, s nem tudnak újszerűen gondolkodni!

Csak az EMNT elnökének bukaresti parlamenti jelenléte hozhat elmozdulást autonómia-ügyben! Hízen két jeles munkatársa, Toró Tibor és Szilágyi Zsolt már kipróbálta magát az RMDSZ képviselőtében, nem mondhatni, hogy átütő sikerrel! Sőt belevestek a szürke parlamenti tömegbe. Az EMNT elnöke viszont már a rendszerváltáskor megcsillantotta bátorságát. Vagy az ma már nem elég? Kifütyölnek, meglökdösnek a parlamentben is, miként

Markóékat, amikor Koszovó ügyében nem a többség szája íze szerint szavaztak. Ha az ilyesmi többször megismétlődik, az ember erodálódik, vesztit önbizalmából. S már nem annyira biztos, hogy az autonómiát varázsszóra is meg lehet csinálni!

De a hatalom megszerzéséig nálunk továbbra is lehet az embereket varázsszavakkal bolondítani!

Sike Lajos

Börtönbehívó

Mégiscsak boldog nemzet a magyar, ha a világban tapasztalható „környülállások” nem zavarják, nem léteznek gondok, nincs válság és adósságitettségek; mit érdeklí őt, hogy mire nagy kinkeservvel megéri az euróvezeti tagságra, addigra az euró szép csöndesen (tényleg szépen? tényleg csöndesen?) ki is múlt. A hihetetlenül mérhetetlen sajtócécó is bizonyítja, hogy a magyart méltán híres emberek és celebek viselt dolgai érdeklik, ez tölti be oly mértékben a kereskedelmi televíziók képernyőit, hogy egyik-másik „esemény” még a közszolgálatba is átszivárog.

Az történt, hogy szerda reggel egy velejég tehetséges, sokoldalú, a gyertyát csak azért két végéről égető, mert a gyertyának nincs még több vége, duhaj színész bevonult a börtönbe, mivel azt hitte, rá nem vonatkoznak a jog és a fizika törvényei, ezért elkövetett valamit. Jelentkezését a fegyőröknél a vörös szőnyegen ellejtő hollywoodi sztárokat meg-

illető figyelem kísérte: újságírók nyújtogatták kis diktafonjaikat, kamerák erdeje forgott, fotósok deszantja lövöldözött rá, míg be nem csukódott mögötte az ajtó. El kell ismerni: elegánsan, tartással viselte a rohamot. Nyilván fojtogatta azért a torkát valami, de nem roppant össze, nem sírt – emelt fővel csinálta végig a tortúrát. Megfogadta: bár tíz hónapra ítélték, benti viselkedésével ki fogja érdemelni, hogy öt hónap múltán kiengedjék.

Itt van egy másik eset is, ezt is habosítják tisztességgel. A szappanopera-sztárt azzal vádolják, hogy megverte és megerőszakolta volt barátját. A férfi amúgy vehemenciájáról, durva kirohanásairól, erőszakos és összeférhetetlen természetéről közismert: jogerősen egyszer már kapott fölfüggesztett börtönbüntetést súlyos testi sértésért (akkor is nő volt az áldozat). Most hat évet kapott első fokon, az ítélet nem jogerős. Egész családját fölvonultatta a bulvársajtóban: a kedves papát, a kedves mamát – természetesen, hogy aggódnak gyermekükért, de úgy, hogy közben elismerik heves vérmérséklet-

ét –, még saját tizenhat esztendősi fiát is. Sír, zokog a képernyőn, könnyekig akarván megadni a kedves nézőt – a közvéleményt, hátha nyomást gyakorolhat az igazságszolgáltatásra. Nem véletlen, hogy mind gyakrabban veszi át tőle a szót sikeres ügyvédje, aki mellel még másodfokon a „tíznapos” színészt is védte.

Ha párhuzamba lehet (szabad) állítani a két esetet, mondjuk ki: a héten börtönbe vonult színész, amíg csak tehetette, a szó szoros értelmében vezekelt. Járt az ország iskoláit, hogy előadást tartson arról, mit miért ne. Nyilvánosan bevallotta vétkeit, voltaképp nem berzenkedett a büntetés ellen sem. Egy valamitől félt: hogyan is lesz, amikor megkapja a börtönbehívóját.

Megértem az ő félelmét, és megértem a szappanopera-szereplő aggodalmait is. Magam ugyanis most várom a behívómat. A jogerős ítélet a napokban hangzott el, fellebbezésnek helye nincs; ráadásul visszaeső vagyok: 2000-ben már letöltöttem egy hasonló büntetést. Összecsomagoltam hát a

legszükségesebbeket, a táskát az előszobában állítottam a sarokba. Most várom a riasztó telefont, hogy másnap reggel jelentkezem, bár engem nem kísér majd ekkora médiafigyelem.

A bűnöm: pikkelysömör. Elegánsabban: psoriasis vulgaris. Három hetet kaptam, nincs felezés, nincs harmadolás, és olyan kedvezmény sincs, mint a hétvégi eltávazás. Tizenegy évvel ezelőtti tapasztalataim alapján azt is tudom, hogy a nővérek sokszor még a börtönőrökön is túlszereznek. És nem fogok unatkozni – igaz, nem WC-papírt fogok tekerceselni, vagy karhatalmi egyenruhákhoz cipőt varrni –, mert sűrű lesz a program: a különböző kezeléseket ki-töltik csaknem az egész napot. Az igazi büntetés azonban a többágyas kórterem (a vaságyakon „vigyázzfekvésben” lehet csak aludni, különben legurul az ember), csupa hozzám hasonlóan nyavalygó férfiemberrel, velük közös tisztálkodóhelyiséggel, brrr. A kosztra nem panaszodom, mert gourmet létemre a két véglelet szeretem: a különleges inyencfogásokat és a kórházi menüt.

Mindazonáltal Stohl és Damu nagy valószínűséggel szíves-örömmel cserélné velem.

Gyulay Zoltán

Gyergyói kollokvium: három éjjel, három nap

Csibi Márta

► Megfeszített munka a színpalán mögött, szórakoztató és mélyen a lélekbe fúró előadások a színpadon, vastaps és elégedett nézők a termekben: az erdélyi kisvárosban zajló esemény mondhatni nemcsak a helyi színházkedvelő közönség, de az egész régió kultúrtörténetét jelentősen alakítja. Egy hete kezdődött el az erdélyi színjátszás legjobbait felvonultató rendezvény Gyergyószentmiklóson, a rendezvény azonban mit sem veszített lendületéből és napról napra növeli népszerűségét.

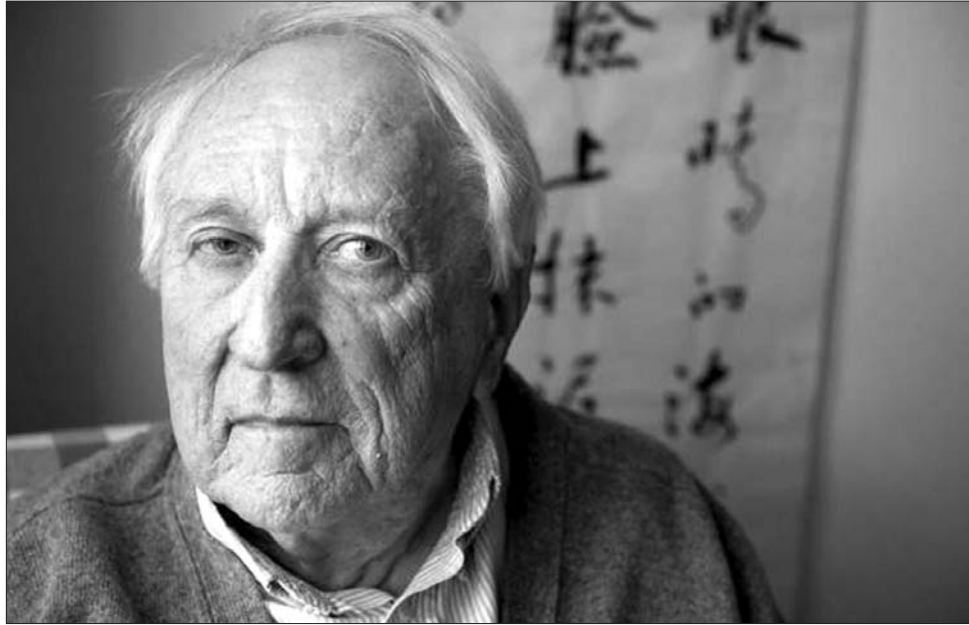
Az utolsó három nap programjában olyan előadások is szerepelnek, amelyek már több díjat is begyűjtöttek.

Ma 17 órától a temesvári Csiky Gergely Állami Magyar Színház a *Mellékhatások* című darabot mutatja be, mely Woody Allen nyomán készült. 19 órától a Szatmárnémeti Északi Színház Harag György Társulata Carlo Goldoni *Chiozziai csetepaté* című nagyszínpadi előadással lép színre. Az estet a P.U.L.B., azaz a Próba Után

Lacikánál Borozunk nevű együttes koncertje zárja.

A holnapi program szerint 16.30-tól felolvasószínházat tart Csuszner Ferencz: *Cifra virrasztás* címmel, ezt követően pedig 19 órától a Kolozsvári Állami Magyar Színház Visky András: *Megöltem az anyámat* című darabját láthatja a nagydíjazott. A színházi előadások sora 21 órától a székeludvarhelyi Tomcsa Sándor Színház előadásával zárul: a több díjat is kiérdemelt Egressy Zoltán: *Portugál* című előadás most Gyergyószentmiklóson is megtekinthető lesz. A fesztivál utolsó napja gálaműsorral ér véget: a záró gálaünnepségen díjazásra kerül a legjobb előadás, legjobb rendezés, legjobb női és férfi szereplő, illetve a közönség és a zsűri tetszését leginkább elnyerő előadás. Ugyanakkor lapunk díjazni fogja a legjobb fiatal színésznőt. Az *Új Magyar Szó* díját Zsehránszky István színikritikus, lapunk munkatársa, a IX. Nemzetiségi Színházi Kollokvium zsűrijének tagja fogja átadni. Az est fénypontja lesz továbbá Palya Bea és Szokolay Dongó Balázs duókoncertje. ◀

Otthon maradt az irodalmi Nobel

Tomas Tranströmernek anyanyelvén eddig 23 kötete jelent meg, magyarul három olvasható

ÚMSZ

► „Tömör, letisztult költői képeiért, amelyek új fényben mutatják meg a valóságot” Tomas Tranströmer svéd költőnek ítélték oda tegnap a 2011. évi irodalmi Nobel-díjat Stockholmban.

A 80 éves Tranströmer munkásságából elsősorban költészetét ismert, de íróként és műfordítóként is tevékenykedik. Kevés műve jelent meg, ennek ellenére világszerte ismert a költészetet kedvelők körében.

Költészetéről doktori diszertációkat születtek, köteteket 51 nyelvre, köztük gudzszeratira, hindire és tamilra fordították, Pekingben kávéházat neveztek el róla. Az 1931-ben született költő 13 éves korában kezdett írni, első verseskötete, a *17 dikter* (17 vers) 1954-ben jelent meg. Teljes költészeti termése 1997-ben látott napvilágot

New Collected Poems címmel, Robert Fulton fordításában. A *Den stora gåtan* (*A nagy rejtelem*) megjelenése után a Fulton-féle kötet ezzel kiegészítve újra megjelent *The Great Enigma: New Collected Poems* címmel 2006-ban.

Tranströmernek jelentős a magyar kötődése, Illyés Gyula, Szabó Lőrinc, Nemes Nagy Ágnes, Weöres Sándor, Pilinszky János és Tandori Dezső verseit fordította svédre. 2001-ben a Budapesti Nemzetközi Könyvfesztivál vendége volt, 2009-ben részt vett a Budapesten rendezett XXIX. Költők Világkongresszusán.

Az irodalmi Nobel-díjat eddig 101 alkalommal osztották ki (a világháborúk éveiben kilencszer nem hirdettek Nobel-díjat) – eddig egy magyar részesült az elismerésben, 2002-ben Kertész Imrét „írói munkásságáért díjazták, amely az egyén sérülé-

keny tapasztalatának szószólója a történelem barbár önkényével szemben”. Tavalyelőtt a romániai származású, Németországban élő Herta Müller kapta a Nobel-díjat. Svédország Tranströmerrel együtt hat irodalmi Nobel-díjat adott: Selma Lagerlöf (1909), Verner von Heidenstam (1916), Erik Axel Karlfeldt (1931), Pär Fabian Lagerkvist (1951) Eyvind Johnson és Harry Martinson (1974) került a kitüntetettek közé.

A legtöbb irodalmi Nobel-díjasa egyébként Franciaországnak (14) és az Amerikai Egyesült Államoknak (12) van, Európa összesen 79 irodalmi Nobel-díjossal büszkélkedhet. Az akadémia bejelentése előtt lehetséges díjazottként beszélt a sajtó a magyarországi Nádas Péterről, illetve a hazai Mircea Cărtărescúról, de még Bob Dylan neve is szóba került. ◀

Felújítják a zsinagógát

Sike Lajos

► Szatmárnémetiben elkezdtek a Várdomb utcai zsinagóga felújítását, miután az épület elkezdett süllyedni, megrepedezett az alapzat, és a talajvíz beszivárgott a padlólemezek közé. „Az épület konzerválását az Országos Zsidó Hitközség támogatja, a felajánlott összeg nemcsak az alapzat megerősítését fedezi, hanem a tornyok restaurálására, a zsidó múzeum kialakítására, valamint a női karzat és a belső tér rendbetételére is futja” – tudtuk meg Décei Miklóstól, a Szatmári Zsidó Hitközség elnökétől. Hozzátette, a homlokzat felújítása azért is fontos, mert ezáltal pótolni tudják a több éve leállított eredeti díszítőelemeket. A 800 személy befogadására alkalmas, a nyári hónapokban koncertek színhelyül is használt szatmári nagy zsinagóga Erdély egyik legértékesebb zsidó vallási épülete. 1892-ben építették annak a Bach Nándor építész tervei alapján, aki a nagyváradi ortodox zsinagógát is tervezte, mely a Körös-parti város – ugyancsak renoválásra szoruló – ékesége. Décei elmondása szerint nemrég a kis zsinagóga felújítására is pályázatot tettek le. Ha ezt megnyerik, az 1927-ben épült imaház tetőszerkezete kerül teljes felújításra. Ezekben a napokban egyébként több, a város arculatát meghatározó épület felújítása is zajlik Szatmárnémetiben – renoválják az egykori katolikus lánygimnázium épület-együttesét, amelyben ma a Ioan Slavici Líceum működik, a Kölcsy Főgimnáziumnak otthont adó hajdani katolikus konviktus hatalmas tömbjét, illetve a régi főter egyetlen neogótikus épületét, a Művészeti Múzeum gyűjteményeit befogadó Vécseyházat. ◀

A gyergyói kollokvium a székeludvarhelyiek Portugáljával zárul

HIRDETÉS

SZEBEN MEGYEI MAGYAR NAPOK 2011. PROGRAM: SZEBEN MEGYEI MAGYAR NAPOK 2011.	
18⁰⁰ Megnyitó - Medgyes, Traube terem, fellép a Csernakeresztúri Hagyományörző Néptáncgyűttes	Október 14 - Péntek
11⁰⁰ Cimbora Bábszínház előadása - Medgyes, Traube terem	Október 15 - Szombat
17⁰⁰ Cimbora Bábszínház előadása - Erzsébetváros	
20⁰⁰ Szüreti kosarásbál - Medgyes, Sana-Strand vendéglő	
21⁰⁰ Szüreti kosarásbál - Nagyszeben, Tükör terem	
16⁰⁰ Trambulin színház előadása - Szentágota, Kultúrotthon	Október 16 - Vasárnap
16⁰⁰ Cimbora Bábszínház előadása - Somogyom, iskola nagyterme	
19⁰⁰ Trambulin színház előadása - Medgyes, Traube terem	
11⁰⁰ Gyermekszínház - óvodásoknak és elemi iskolásoknak, Medgyes, Báthory István Általános Iskola	Október 17 - Hétfő
18⁰⁰ Trambulin színház előadása - Vízakna, Református Parókia	
18⁰⁰ Nyugdíjas Klub - Medgyes, Millennium Ház, Horváth Arany könyvbemutatója, Rus Magdolna szalmafonat kiállítás	Október 18 - Kedd
18⁰⁰ „Üvegigris 3” - Medgyes, Mediensis Mozi (volt Central Mozi), 16 éven felülieknek ajánlott film	
18⁰⁰ Medgyesi Magyar Esték - Medgyes, Millennium Ház, Seician Ildikó történelem szakos tanár előadása: „Az '56-os magyar forradalom”	Október 19 - Szerda
	Október 20 - Csütörtök
	Október 21 - Péntek
17⁰⁰ A Báthory István Általános Iskola ünnepe - Medgyes, Traube terem, fellépnek az iskola diákjai és a Gyöngyvirág Néptáncsoport óvodásai	
18⁰⁰ Nagybaconi Néptáncsoport előadása - Mihályfalva, Kultúrotthon	
20⁰⁰ Nagybaconi Néptáncsoport előadása - Kiskapus, Kultúrotthon	
20⁰⁰ Ifjúsági buli - Medgyes, Traube borpince, fellép Bajka Brigitta énekes	
	Október 22 - Szombat
11⁰⁰ Kézműves tevékenységek és könyvvásár - Medgyes, Római Katolikus Plébánia	
16⁰⁰ Asztaltenisz bajnokság - Medgyes, Romgaz Asztaltenisz Klub	
18⁰⁰ Háromszék Néptáncgyűttes előadása - Nagyszeben, Szakszervezetek Művelődési Háza	
19⁰⁰ Nagybaconi Néptáncsoport előadása - Küküllőalmás, Kultúrotthon	
19⁰⁰ Dancs Annamari koncert, Holovacsko Zsolt humorista fellépése - Medgyes, Traube terem	
20⁰⁰ Ifjúsági Játékest - Medgyes, Millennium Ház	
	Október 23 - Vasárnap
11⁰⁰ Kézműves tevékenységek és könyvvásár - Kiskapus, Római Katolikus Plébánia	
17⁰⁰ A Nagybaconi Néptáncsoport előadása - Oltszakadát, Evangélikus Parókia	
18⁰⁰ Zárórarendvény - Medgyes, Traube terem, fellép a Háromszék Néptáncgyűttes	

A szervezők fenntartják a műsorváltoztatás jogát!

Aktuális információk a www.medgyes.ro weboldalon találhatóak

Yorick: dialógus drámával

Antal Erika

► Carmen Dominte *Bye, bye, America* című darabját mutatja be ma este 9 óra körül a marosvásárhelyi Yorick Stúdió. A Laurențiu Blaga által rendezett darab az Európai Unió által meghirdetett interkulturális párbeszéd éve jegyében kerül színpadra. A Yorick Stúdió a 2008-ban meghirdetett interkulturális párbeszéd évében indította azt a projektet, amely keretében kortárs fiatal szerzők darabjait vitte színpadra. „Olyan tematikájú produkciókat hoztunk létre, amelyek a jelenlegi fiatalok problémáival foglalkoznak, amelyek a ma emberének próbálnak választ adni” – fogalmazott az *Új Magyar Szónak* Sebestyén Aba. A Yorick Stúdió vezetője elmondta, az interkulturális párbeszéd jegyében színpadra állított eddigi darabjaikat – Tasnádi István *Paravarieté*, Láng Zsolt *Téli-*

kert, Geanina Cărbunariu *Stop de tempo* című alkotásait – érdeklődéssel fogadta a közönség, ezért is döntöttek a projekt folytatása mellett.

A marosvásárhelyi vár Mészárosok bástyájában működő, kortárs darabokat játszó kísérleti színház korábban Székely Csaba *Bányavirág* című drámáját mutatta be. Sebestyén Aba társulatvezető szerint a *Bye, bye, America* ezzel ronkon darabja a fiatalok időszerű kérdéseivel foglalkozik, azaz, hogy hogyan tud megküzdeni a munkanélküliséggel, a mai kor nehézségeivel és kihívásaival a társadalom peremére szorult réteg, amely részben önhibáján kívül, részben saját tehetetlensége miatt jutott ebbe a helyzetbe.

A bemutatót este 7 órától Kocsis István *A tér* című darabjának bemutatója előzi meg, Sebestyén Aba előadásában. ◀

SZOMBAT

2011. október 8.

A nap filmjei

m1, 21.15

Miss Pettigrew nagy napja

Elbocsátják állásából Miss Pettigrew-t. A második világháború előestéjén a nevelőnőnek esélye sincs arra, hogy új állást kapjon. A véletlen a kezére játszik, más helyett jelentkezik Delysia Lafosse szolgálatába. Miután sikerült elintéznie, hogy a ledér és bájosan butácska énekesnő három udvarlója ne keresztezze egymás útját, Delysia társalkodónője lesz.

DUNA TV, 22.00

Pleasantville

David megszállott rajongója a „Pleasantville” című régi, fekete-fehér sorozatnak. Abban semmi probléma nincs, mindenki boldog, elégedett. Egyik este megjelenik egy furcsa tévészereplő, aki új TV-távírányítót ad a fiúnak. Mikor bekapcsolja vele a TV-t, nővérevel együtt belekerül a sorozat fekete-fehér világába. Ők lesznek a filmbeli mintacsalád mintagyerekei, Bud és Mary Sue.

RTL Klub, 23.35

Gyilkosság a Fehér Házban

Harlan Regis a washingtoni rendőrség gyilkossági csoportjának sokat próbált, vérprofi nyomozója. Amikor egy Fehér Házban elkövetett gyilkosság felderítésének ügyét Regisre osztják, a nyomozó hamarosan olyan felfedezéseket tesz, amelyekre legmerészebb álmaiban sem számított. Egy sereg akadály tornyosul előtte: a nyomozás szempontjából per-döntőnek tetsző dokumentumok tűnnek el.

BUKARESTI RÁDIÓ

magyar nyelven a regionális stúdiók középhullámú adásában

15.00 Híradó

15.10 Hétfégi magazin

MAROSVÁSÁRHELYI RÁDIÓ

8.00 Jó reggelt, Erdély!/Híradás, Telefonsajáték, Nyelvőr, Világjárók

10.05 Térerő

14.00 Híradás, Aranyszalagtár, Alternatívzene

16.00 Híradó/Ótói tea: Megy a magnó, Súrlott grádics, A hét zeneműve, Versmúsor, Gramofon

KOLOZSVÁRI RÁDIÓ

2.00 Éjszakai váltás

8.00 Hírek, műsorism., sport

8.15 Hangoló

9.15 Cifra palota

9.55 Hírek, műsorism.

15.05 Slágerlista

16.00 Hírek, műsorism.

16.10 Láthatár

16.40 Térerő

17.30 Sorsok az operaszínpadon

17.55 Hírek, műsorism.

DUNA TV

7.40 Kolumbusz Kristóf

8.05 Szimba,

az oroszánkirály

8.35 Hans Christian

Andersen modern klasszi-

kusai

9.05 Daktari

(am. kaland sor.)

9.55 Családon

xerete talpu

10.20 Szerelmes földrajz

11.05 Egészség +

11.30 Heuréka!

Megtaláltam!

12.00 Munka-Társ

12.30 Határtalanul

magyar

13.02 Híradó

13.15 Lyukasóra

13.45 Vannak vidékek

14.15 Felfedező úton a

Robinson család

(új-zél. kaland sor.)

15.10 Hogy volt!?

16.05 Lélek Boulevard

16.35 Veszélyben

17.10 Casablanca

(am. rom. dráma, 1942)

19.00 Híradó

19.30 Pannonia 3 keré-

ken

20.00 A miniszter félrelép

- József Attila Színház

22.00 Pleasantville

(amerikai vígj., 1998)

0.05 Dunasport

0.20 Apja lánya

(am. rom. vígj., 2004)

2.10 Vannak vidékek

m1

7.00 Anno

7.25 Angi jelenti (ism.)

7.55 Opera Café

Benne: Híradó, sporthírek

10.00 Delta

10.30 Mozdulj!

10.55 Aranymetszés

11.50 Családom és egyéb

emberfajták (am. sor.)

12.15 Gyerekjáték

a számítógép

12.30 Most a Buda!

13.01 Hírek

13.05 Múlt-kor

13.35 Zöld Tea

14.05 HungarIQ

14.35 Magyarország

története

15.35 Valaki

- Dr. Eöry Ajándok,

orvos-természetgyógyász

16.05 William és Kate

- Az álomesküvő

17.10 Égigérő fű

(magyar ifjúsági f., 1979)

18.40 Gasztróangyal

19.30 SzerencseSzombat

20.30 Híradó este

21.00 Sporthírek

21.15 Miss Pettigrew

nagy napja

(angol-am. rom. vígj.,

2008)

22.45 Molnár Ferenc:

Az üvegcsipő

Közvetítés a szolnoki Szig-

ligeti Színházról

1.00 Early Music

m2

7.55 Opera Café

10.00 A Biblia gyerme-

keknek

10.25 Lábon járó verőfény

10.50 Maskarák

(mesejáték)

11.45 Égből pottyant me-

sék

12.00 Cigánykerék

12.30 Momentán

13.01 Éretlenek

(magyar sor.)

14.00 Hagyományok őrzői

14.10 Út a zenéhez

15.00 A nagyenyedi refor-

mátus templom sorsa

15.25 A megsebzett bolygó

15.55 Anno

16.20 Palya Bea koncert

17.15 Elit gimni

(olasz drámasorozat)

18.05 Városrajzolatok

18.35 Az emlékezet hely-

színei

19.05 Mi kicsoda

19.30 Esti mese

19.55 Montalbano fel-

ügyelő (krimisor.)

21.00 Híradó este

21.29 Sporthírek

21.35 Égigérő fű

(ifjúsági f.)

23.00 Gasztróangyal

23.50 Assunta Spina

(olasz filmdráma, 1. rész,

2006)

1.30 Miss Pettigrew nagy

napja (angol-am. rom.

vígj., 2008)

RTL KLUB

7.40 Forma-1 (élő)

- Japán Nagydíj

8.20 Kölyökklub

11.05 Winx Klub

(anim. sor.)

11.30 Asztro Show

12.25 Házon kívül (ism.)

13.00 RTL Klub Híradó

13.10 Autómánia

13.45 Tuti gimni

(amerikai sor.)

14.40 Forma-1

- Japán Nagydíj

Suzuka International

Racetrack

16.25 Míg a halál el nem

választ (am. vígj. sor.)

16.45 Robin Hood

(angol kaland sor.)

17.40 Hurrikánvadászok

(amerikai - kanadai

akcióf., 2008)

19.30 Híradó

20.00 Fókusz Plusz

20.30 X-Faktor (2011)

- A Mentorok Háza

Tehetségkutató

show-műsor

22.30 ValóVilág

- Összefoglaló (élő)

23.35 Gyilkosság

a Fehér Házban

(amerikai akcióthriller,

1997)

Utána: RTL-hírek

1.45 Gyilkos izgalom

(amerikai - kanadai film-

dráma, 2006)

VASÁRNAP

2011. október 9.

A nap filmjei

m2, 22.00
Átok

Az Átok című sorozat egy középosztálybeli család vidéki hétvégéjét meséli el. Aprópája a hirtelen elhunyt apa temetése, akinek hamvait végakarata szerint a Balatonba szórják. Miközben váratlanul újabb és újabb dolgok derülnek ki az apa magánéletéről, a családtagok kénytelenek szembenézni azokkal az elhallgatott problémákkal, amelyek felszínre, ám belül feszültségekkel teli viszonyaikkal hoztak.

m1, 22.30
Michael Clayton

Michael Claytonnak híre van a szakmában. A jól menő, vállalati ügyekkel foglalkozó ügyvédi iroda munkatársa számára nincs olyan nehéz ügy, melyet meg ne oldana. Miközben a munkájában sikert sikerre halmoz, a magánélete romokban hever. Egyik nap Clayton új megbízást kap. Az idős barátja és kollégája, Arthur Edens által vitt ügyben rosszul áll az ügyfél szénája.

RTL Klub, 23.55
A zöldfülű

Az ifjú felügyelőt, David Ackermant jól végzett munkája elismerésül előléptetik, s az új feladattal új társ is jár. Nick Pulovski vén róka már a szakmában, és minden erejével azon dolgozik, hogy bosszút álljon előző társa gyilkosain. Ackerman Pulovski oldalán egyik pillanatról a másikra Los Angeles legelvetemültebb emberei között találja magát.

BUKARESTI RÁDIÓ

magyar nyelven a regionális stúdiók középhullámú adásában
10.00 Egyházi műsor

MAROSVÁSÁRHELYI RÁDIÓ

0.00 Híradás, Ultrarövid ráadás
11.00 Híradás, Gyermekműsor
12.00 Híradás
12.05 Igehirdetés, Délkör
13.00 Híradás
13.05 Szól a nóta
14.00 Itthon, Erdélyben – faluműsor
15.00 Zenés üzenetek
16.00 Híradó
16.10 Zenés üzenetek
17.00 Vasárnapra válogattuk

KOLOZSVÁRI RÁDIÓ

2.00 Éjszakai váltás
14.00 Hírek
14.10 Dalposta
15.30 Vidékről vidékre
16.00 Hírek
16.05 Vidékről vidékre
16.30 Aranyhangok
17.00 Nóták
17.25 Rádióistentisztelet evangélikus egyház
17.55 Hírek, adászárás

DUNA TV

6.15 Gazdakör (ism.)
7.10 A nagy ho-ho-horgász
7.15 Az Ótestamentum
7.40 Kolumbusz Kristóf
8.05 Szimba, az orosz-lánkirály
8.35 A mesemondó
9.05 Daktari (am. sor.)
10.00 Isten kezében
10.30 Élő egyház
11.00 Isten kezében
11.30 Beavatás - Hamvasról
12.00 Világ-nézet
13.02 Híradó
13.20 Élő népzene
13.50 Hazajáró
14.20 Rosszcsont kalandjai (am. sor.)
15.15 Csellengők
15.50 Törvény által védve
16.20 Utókor
16.50 Múltidéző
17.25 Aranyáskány (magyar filmdráma, 1966)
19.00 Híradó
19.30 Heti Hírmondó
20.00 Önök kérték!
21.00 Shine a Light - A Rolling Stones Scorsese szemével
23.00 Klubszoba
23.55 Dunasport
0.15 Élet a Marson
1.10 Luther (angol sor.)
2.00 Koncertek az A38 hajón
3.00 Múltidéző (ism.)

TVR 1

6.55 Románia himnusza
7.00 Disney Klub
7.55 Zoom
8.10 A hit világa - 1. rész (live)
10.00 Dana kertjében
10.35 A falu élete
11.50 Mezőgazdasági percek
12.00 A falu élete
13.00 Sajtó és hatalom (live)
14.00 Hírek, időjárásjelentés
15.00 Erdőn, hegyen
16.45 Szerelmem a képernyőn túl
17.00 Dánut S.R.L. (szórakoztató műsor) - 1-2. rész
19.00 Jóker, Lottó 5 /40, Lottó 6/49 és Noroc sorolás
19.40 Sport
20.00 Hírek, időjárásjelentés
21.00 Distractis Show (szórakoztató műsor)
21.35 Bollywood Queen (angol romantikus film, 2002)
23.10 Dr. House (amerikai sorozat)
0.10 Dánut S.R.L. - 1-2. rész
2.00 Találkozunk a TVR-ben - talk show (ism.)
3.25 Sport (ism.)
3.40 Hírek, időjárásjelentés (ism.)

VIASAT 3

9.05 Szex és New York light (sorozat) 10.15 Széptestben 10.45 Édes kísértések 11.15 MaxxMotion 11.45 A nagy házalakítás 13.40 Találkozás egy idegennel (amerikai krimi) 15.30 Csapás a múltból (am. vígjáték) 17.40 A király nevében (német-kan. am. film) 20.05 Harmadik műszak (sorozat) 21.05 CSI (sorozat) 22.00 Született detektívek (sorozat) 22.55 Amerikai pite 5. (am. vígjáték)

m1

7.00 Esély
7.25 KorTárs
7.55 Opera Café
10.00 Engedjétek hozzám
10.10 Katolikus krónika
10.40 Mennye királynéja
11.05 Aki megvall engem (ism.)
11.30 A sokszínű vallás
11.40 Baptista magazin
12.10 Református ifjúsági műsor
12.15 Mai hitvallások
12.40 Nagy Zsolt portré (ism.)
13.01 Hírek
13.05 Szellem a palackból...
13.35 Anno
14.05 Házasságból elégséges (magyar vígj., 1961)
15.40 Út Londonba
16.10 Telesport
16.40 Akinek humora van
17.30 Hatalmas aranyos (am. vígj., 1996)
19.05 Déltenger kincse (auszt.-francia kaland sor.)
21.00 Híradó este
21.15 Magyarország, szeretlek!
22.30 Michael Clayton (am. krimi, 2007)
0.30 Az ígéret szép szó (szerb-fr. vígj., 2007)
2.30 Sporthírek

TVR 2

8.00 Román utlevél
9.00 Boldogulj egyedül!
9.30 Minden pénzt megér
10.00 Ki vagy, doki? (angol kaland sor.)
11.00 Csavargó halász
11.30 Motomágia
12.00 UEFA Champions League Magazin
12.30 Jamie 30 perces ebédje
13.00 Kölyökjövő (ismeretterjesztő sorozat)
13.30 A világ palotái
14.00 TVR55
15.10 A fiu nevében (olasz filmdráma, 2008)
17.00 Hírek
17.30 Balkáni szokások
18.30 Kaland és természet
19.00 Top cut (ism.)
19.30 Három királyság (kínai sorozat)
21.20 Egészség pasztilla
22.00 Hírek
23.00 AG Weinberger zenei műsora
0.00 Murdoch nyomozó rejtélye (kan.-angol sor.)
0.55 Jamie 30 perces ebédje
1.25 Három királyság (kínai sorozat) (ism.)
3.05 Ki vagy, doki? (angol kaland sor.) (ism.)

SPORT.RO

10.00 Sport.ro Hírek
11.00 Pontos sportidő
13.00 Sport.ro Hírek
14.00 Ploiesti-i harcosok
14.30 Pontos sportidő
15.00 Sport.ro Hírek
15.05 Fogadás a félelemmel 16.00 Mitica ligája
18.00 Sport.ro Hírek (live) 19.00 Pontos sportidő (live) 20.00 A fény harcosai 21.00 Sport.ro Hírek (live) 22.00 Halálos csapások 23.00 Gigászok harca 0.00 Sport.ro Hírek

m2

7.55 Opera Café
10.00 Mesék
11.00 Amika (sor.)
11.10 Kristályküldetés
11.35 Hajrá, Becky! (sor.)
11.55 Sarah Jane kalandjai (sor.)
12.30 Verssor az utcazajban
12.33 Most a Buday!
13.15 Katolikus krónika
13.40 Mennye királynéja
14.05 Aki megvall engem
14.45 Baptista magazin
15.20 Mai hitvallások
15.45 Nagy Zsolt portré
16.05 A megsebzett bolygó (sor.)
16.35 Kultúrkontroll
17.00 Csavargások Afrikában
17.25 Balázs Elemér koncert
18.15 Városrajzolatok
18.40 Az emlékezet helyszínei
19.10 Mi kicsoda
19.40 Esti mese
20.00 Montalbano felügyelő (sor.)
21.00 Híradó este
21.35 A Lényeg
22.00 Átok (magyarjáték.)
22.30 Házasságból elégséges (magyar vígj.)
0.00 Assunta Spina (olasz f., 2. rész)

PRO TV

6.30 Star Wars: A klónok háborúja (anim. sor.)
7.00 Pro Tv hírek, sport
10.00 20 év után (talk show)
11.00 Dumb és Dumberer: Dilibogyók 2. (amerikai vígjáték, 2003) (ism.)
13.00 Pro Tv hírek, sport, időjárásjelentés
13.05 Apró TV - szórakoztató műsor
14.00 Love Guru (amerikai vígjáték, 2008)
15.45 Románia hangja - szórakoztató műsor (ism.)
18.00 Románia szeretlek!
19.00 Hétvégi Pro Tv hírek, sport, időjárásjelentés
20.15 Román komédia társaság - szórakoztató műsor
21.15 Golyózápor (amerikai akcióthriller, 2007)
23.15 Love Guru (amerikai vígjáték, 2008) (ism.)
1.00 Apró TV - szórakoztató műsor (ism.)
2.00 Románia szeretlek! (ism.)
3.00 Golyózápor (amerikai akcióthriller, 2007) (ism.)

ACASĂ

8.15 Analia másik arca (sorozat) 9.45 Dona Barbara (sorozat) 12.30 A kötelék (sorozat) 14.30 Clase 406 (sorozat) 15.30 Amor real (sorozat) 16.30 Mesés hölgyek 17.30 Az örökösök (sorozat) 19.30 A csábítás földjén (mexikói sorozat) 20.30 A szerelem győzelme (sorozat) 22.00 Perro amor (amerikai sorozat) 0.00 Szerelmem-könyvek (román sorozat) 1.00 Clase 406 (mexikói sorozat)

RTL KLUB

8.00 Kölyökklub
Benne: Björn mackó kalandjai, Éliás, a kis mentőhajó
8.30 Forma-1 (élő) - Japán Nagydíj Suzuka International Racetrack
11.10 Trendmánia
11.40 Teleshop
12.35 Törzsutas
13.00 RTL Klub Híradó
13.15 Merlin kalandjai (sor.)
14.15 Magyar autósport-magazin
14.30 Forma-1 - Japán Nagydíj Suzuka International Racetrack
Utána: 17.00 Hatoslottó-sorsolás
17.10 Míg a halál el nem választ (vígj. sor.)
17.35 Las Bandidas (francia-mex.-am. akcióvígj., 2006)
19.30 RTL Klub Híradó
20.00 X-Faktor - A Mentorok Háza Tehetségkutató-műsor
21.20 Valóvilág (2011) (élő) - Összefoglaló
22.30 Heti hetes
Utána: RTL-hírek
23.55 A zöldfülű (am. akcióvígj., 1990)
2.15 Portré
2.50 Állati dumák

ANTENA 1

4.45 Tappancsok (ausztrál-angol családi vígj., 1997) (ism.)
7.00 Híradó, Sport, időjárásjelentés (live)
10.00 Sky Kids
- Az ég lovagjai (amerikai kalandfilm, 2008) (ism.)
12.00 Xena (amerikai kaland sorozat)
13.00 Híradó, sport, időjárásjelentés (live)
13.45 X-Faktor - tehetségkutató verseny show (ism.)
16.00 Híradó, sport, időjárásjelentés
16.30 SuperBingo Metropolis (verseny show) (live)
19.00 Híradó, sport, időjárásjelentés (live)
20.20 A megtorló (amerikai-német akcióf., 2004)
Sz.: Thomas Jane, Samantha Mathis, John Travolta
22.45 Egy gyilkos agya (amerikai-holland-angol- finn akciófilm, 2004)
1.15 A megtorló (amerikai-német akcióf., 2004) (ism.)
3.15 Híradó, sport, időjárásjelentés (ism.)

FILM+

8.05 Televíziós vásárlás
11.10 Kutyakomédia (am. vígjáték) 12.50 Zűrös majom (am.-japán családi vígjáték) 14.35 Nagy durranás (amerikai akciófilm) 16.15 Fedőneve: Takarító (am. akcióvígjáték) 17.50 Ovizsaru (amerikai akcióvígjáték) 20.00 Ellenséges terület (amerikai akciófilm) 22.00 Államérdek (amerikai thriller, 1997) 0.20 Az Overlord hadművelet (amerikai háborús filmdráma, 1985)

TV2

7.15 Látélet a Földről
7.45 Tv2 matiné
Benne: 414-es küldetés, Roary, a versenyautó, Eperke legújabb kalandjai
11.15 Született képek
11.45 Avatár - Aang legendája (anim. sor.)
12.35 Stahl konyhája
13.05 Kalandjártat
13.40 Borkultusz (ism.)
14.10 Simlis Jack, a karibi szuperkém (am.-új-zél. sor.)
15.00 Monk - Flúgos nyomozó (am. krimisor.)
15.50 A medál (hongk.-am. vígj., 2003) (ism.)
17.30 Búbajos boszorkák (am. sor.)
18.25 ÖsszeEsküvök (valóságshow)
19.30 Tények
20.00 Napló
20.35 Napló Extra
21.05 Star Trek (amerikai sci-fi, 2009)
23.30 Frizbi - Hajdú Péterrel
0.30 TotalCar Autós magazin
1.55 Az égbolton túl (mexikói krimi, 2006)
3.40 EZO.TV
4.10 Napló (ism.)
4.35 Napló Extra (ism.)

PRIMA TV

4.30 A vér utcái (amerikai krimi, 2009)
6.00 Tanulj, álmodj, szeress! (ism.)
7.00 Kandikamera
8.00 Eladó lányok (vígj. sor.)
9.00 Stílusitkók (ism.)
9.30 Ház, építés, design
10.00 Teleshopping
10.30 Fején a nagyvilág
11.00 Levintza bemutatja
11.30 Tanulj, álmodj, szeress!
12.30 Én, Te, Ő (vígj. sor.)
13.00 Focus Monden (ism.)
13.30 Miss vidéki lány - reality show (ism.)
15.30 Kötekedők krónikája (ism.)
18.00 Hírek, időjárásjelentés
19.00 Sport
19.30 A cseresznye a tortán
20.30 Anyacsere - reality show
22.00 Titkos szerelmek (telenovella)
1.00 Hírek, időjárásjelentés (ism.)
2.00 Fején a nagyvilág (ism.)
3.00 Ház, építés, design (ism.)
3.30 Én, Te, Ő (ism.)

KANAL D

8.30 Lányok meglepetéssel 10.00 Esküvő meglepetésekkel - reality show (ismétlés) 12.30 Hírek 13.30 Az új protokoll (francia misztikus film, 2008) 15.15 Ezel (sorozat) 16.45 Akarsz milliomos lenni? (ismétlés) 17.45 Ez Románia! 18.45 A nap híre 19.00 Hírek 19.45 D-Paparrazzi 20.30 Szemek az árnyékban 22.00 Fedőneve: Donnie Brasco (amerikai krimi, 1997)

HÍR TV

8.00 Híradó
8.30 Soroló
A vidék magazinja
9.05 (ism.)
9.30 Európai híradó (ism.)
10.05 Péntek 8 (ism.)
Mondatvadászat
11.05 Célpont (ism.)
Oknyomozó riportműsor
11.30 Napról napra
Belpolitikai összefoglaló
12.05 Civil kaszinó
13.00 Déli híradó
13.40 Közvetlen ajánlat
14.05 Sportré
14.30 Ősök tere (ism.)
15.05 Tíz perc (ism.)
16.00 Híradó
16.30 Befutó London (ism.)
17.05 Garázs (ism.)
17.30 GyógyHír
18.00 Híradó
18.30 Hírvilág
19.05 Bruttó (ism.)
19.30 Keresztmetszet Riportmagazin
20.00 Híradó
20.30 Napról napra (ism.)
21.05 Kontraszt
22.00 Híradó 21
22.30 Versus
23.05 Vetítő
Válogatás magyar dokumentumfilmekből
23.06 Elfelejtett ének - Makovecz monológ
0.05 Kontraszt (ism.)

DISCOVERY

6.30 Szétepitők
- Falak
7.00 Hogyan készült? Tekelabdák, borbélycégerek, nemez, radarpistolyok
8.00 Autókereskedők - Audi Quattro
9.00 Hogyan csinálják? Airbus, Motorfűrés, Vízierőmű, Microchip
10.00 South Beach-i klasszikusok
11.00 Amerikai hotrodok - '65-ös Mustang
12.00 Autóépítők - A nagy verdacsata
13.00 Autókereskedők
15.00 Óriás költöztek
16.00 Állítólóg...
- Elnöki kérés
17.00 Kíváncsiság
- Mikor jön el a világvége?
18.00 Édesvízi szörnyek - A mutatól
19.00 Újjászületés: 9/11 emlékműve
- Emlékhely
20.00 Így működik a Világegyetem
21.00 Autókereskedők - Frogeye Sprite
23.00 Újjáépítők - Szerencsecsillag
1.00 Óriás költöztek
- Városáthelyezés
2.00 A fegyverkovács

ETV

7.00 Híradó, ismétlés 7.30 Kultúrcepp 8.00 Reggeli Terefcere 10.00 Útmutató 10.30 Hitélet, ismétlés 16.00 Piacér 16.30 Neve és hivatása... 17.00 Hitélet ism. 17.30 Többszemközt 18.30 Híradó 19.00 Kultúrcepp, ismétlés 19.30 Híradó 20.00 Tájékp, ismétlés 20.30 Híradó 21.00 Híradó 22.00 Metszet, ismétlés 22.30 Híradó 23.00 Többszemközt, ism. 23.30 Kultúrcepp ism. 0.00 Piacér

HÉTFŐ
2011. október 10.

A nap filmjei

Antena1, 20.20
Logan bosszúja

Logan Fallon tízéves volt, mikor ügyész édesapja elítélte egy gengsztert. Logan-nek megvan az a képessége, hogy előre megérzi a közelgő veszélyt, így sikerül túlélnie a gengszterek támadását, családja azonban nem ilyen szerencsés. Logan úgy dönt, hogy nem mondja el a nyomozóknak, ki volt a család gyilkosa, mert saját maga akar bosszút állni rajtuk.

VIASAT3, 22.15
Ál/Arc

Sean Archer FBI-ügynök élete legőrültebb akcióját hajtja végre, amikor orvosi beavatkozással arcot cserél gyűlölt ellenségével, a kómába esett Castor Troy-jal. A megszállott ügynök így próbálja kiszedni a kegyetlen terrorista öccséből, hová rejtették a várost fenyegető bombát. Csak hogy időközben az arc nélküli Troy magához tér és bosszúra éhesen Archer arcával távozik a kórházból.

m2, 22.55
Maupassant történeteiből: 11-es szoba

Történetünk egy francia kisvárosban, Perthuis-le-Longban játszódik, főszereplője pedig Amandonné, a bírósági elnök felesége. A bájos vidéki asszonyka, aki szörnyen unja a férjét, a városban állomásozó ezredből válogatja a szeretőit; amint az egyik ezred elvonul, jön egy újabb, újabb tisztekkel. Ilyenkor az elnökék bált adnak és Amandonné tánc közben leviszogatja a tiszteket.

BUKARESTI RÁDIÓ

magyar nyelven a regionális stúdiók középhullámú adásában
15.00 Híradó, kommentár
15.20 Magyar zenei lexikon
15.30 Kulturális mozaik

MAROSVÁSÁRHELYI RÁDIÓ

11.00 Hírnegyedóra, Sport, Rádióújság/12.00 Híradás
12.10 Művelődési hírek
12.35 Kispad - sportműsor.
13.05 Zenei üzenetek.
14.00 Híradás, KultúrPresszó/15.00 Híradás, KultúrPresszó
16.00 Híradás, Sport, Rádióújság/17.00 Híradás, Figyelő
17.55 A nap hírei röviden

KOLOZSVÁRI RÁDIÓ

2.00 Éjszakai váltás
8.00 Hírek, sport
8.10 Hangoló
9.50 Hírek, műsorism.
15.00 Slágeróra
16.00 Hírek
16.15 Hétköznapok igazsága
17.00 Nap-óra
17.30 Zene, zene, zenelánc
17.55 Hírek, műsorism.

DUNA TV

7.30 Híradó
7.40 Kisváros (ism.)
8.30 Híradó
8.35 MacGyver . sor.) (ism.)
9.30 Híradó
9.35 Térkép (ism.)
10.05 Végjáték (kan. krimisor.) (ism.)
11.00 Család-barát
12.00 Isten kezében (ism.)
12.25 Hazajáró (ism.)
13.02 Híradó
13.20 Kíváncsgosár
15.15 Heti Hírmondó (ism.)
15.45 Csellengők (ism.)
16.15 Klubszoba (ism.)
17.10 Ízörzök: Pánd
17.40 Magyar elsőők
18.15 Kisváros (magyar sor.)
19.00 Híradó
19.30 Közbeszéd
20.00 Térkép
20.30 MacGyver (am.-kan. sor.)
21.30 A férfi a legjobb orvosság (német vígj. sor.)
22.15 Hírek
22.30 Eichmann (angol-magyar háborús f. dráma, 2007)
0.10 Dunasport
0.20 Sportaréna
1.10 Lugosi Béla, a bukott vámpír
2.15 Balázs Elemér 40. születésnap koncertje

m1

6.55 Ma Reggel
Közéleti műsor
Benne: Híradó, sport hírek
10.00 Bűvölet (olasz sor.)
11.00 Déltenger kincse (kaland sor.)
11.55 Az emlékezet helyszínei (dok. sor.)
12.25 Napirend előtt
13.01 Híradó délben
13.25 Kárpát Expressz
13.55 Roma Magazin
14.30 Domovina
15.00 Társbérletben a tárgyakkal
15.30 Budapest természeti értékei
16.00 Angyali érintés (am. sor.)
16.50 Robbie, a foka (német sor.)
17.40 MM
18.40 Észak és Dél (am. kaland sor.)
19.30 Maradj talpon!
20.30 Híradó este
21.00 Sport hírek
21.15 Kékfény
22.10 Párizsi helyszínelők (francia krimisor.)
23.00 Az Este
23.35 Átok (magyar f., 2. rész)
0.05 Aranyfestsés
1.00 HungarIQ
1.30 Sport hírek
1.40 Észak és Dél (am. kaland sor.) (ism.)

m2

6.56 Ma Reggel
10.00 Vívát Bennyovszky! (magyar-csehszl. sor.)
10.55 Magyar rock
11.50 Budapest természeti értékei
12.15 Magyarországi néptáncok
12.30 Társbérletben a tárgyakkal
13.01 Híradó délben
13.19 Sport hírek
13.25 Kárpát Expressz
13.55 Napló
14.00 Közvetítés a parlament üléséről
17.30 Van öt perce?
17.35 Szellem a palackból...
18.00 McLeod lányai (auszt. kaland sor.)
18.45 Angyali érintés (am. sor.)
19.30 Esti mese
20.00 Halhatatlan szépség (francia sor.)
21.00 Híradó este
21.29 Sport hírek
21.35 Pont
22.05 Maradj talpon!
22.55 Maupassant történeteiből: 11-es szoba (francia tévéf.)
23.55 Stingers (auszt. krimisor.)
0.40 Az Este
1.10 Párizsi helyszínelők (francia krimisor.)

RTL KLUB

6.30 Top Shop
7.00 Fókusz Reggel
Közszolgálati magazin
7.55 Reggeli
Reggeli magazinműsor
10.05 Rubi, az elbűvölő szörnyeteg (mexikói sor.)
11.05 Top Shop
13.00 RTL Klub Híradó - Déli kiadás
13.10 Asztor Show
14.30 Fél kettő
Magazin a legjobb történetekkel
15.15 A szív útjai (török sor.)
16.15 Második esély (amerikai-mexikói-kolumbi-ai sor.)
17.15 Sarokba szorítva (amerikai sor.)
19.30 RTL Klub Híradó
20.15 Fókusz - Közszolgálati magazin
21.20 Barátok közt (magyar sor.)
22.00 ValóVilág (élő) - Aréna - összefoglaló
23.10 Hazudj, ha tudsz! (amerikai krimisor.)
Utána: RTL-hírek
0.20 Reflektor - Sztármagazin
0.35 Örökifjak (amerikai thriller, 2002)
2.20 Asszonyaffia (amerikai-angol sor.)

TV2 TV 2

7.25 Tények Reggel
8.00 Mokka
10.00 Mokka habbal
10.45 Stahl konyhája (ism.)
10.55 Babapercek
11.05 Teleshop
12.40 A 3 nindza visszarug (am.-japán f., 1994)
14.30 EZO.TV
15.30 Psych - Dilis detektívek (krimisor.)
16.30 Második élet (am.-kol.-mex. sor.)
18.25 Update Konyha
18.30 Eva Luna (am.-mex. sor.)
19.30 Tények
20.20 ÖsszeEsküvők
21.35 Jóban Rosszban (magyar sor.)
22.15 Aktív
22.50 NCIS (amerikai krimisor.)
23.50 NCIS: Los Angeles (krimisor.)
Közben: Kenósorsolás
0.45 Aktív Extra
A TV2 magazinja
0.50 Esküdj! - éjszakai-show
1.20 Tények Este - Hírműsor
1.55 EZO.TV
2.30 Kincs a kannibálok szigetén (amerikai-új-zélandi kalandf., 1983)
4.05 Magellán (ism.)
4.30 Animációs filmek

HÍR TV

7.00 Befutó (ism.)
7.30 Soroló (ism.)
8.00 Híradó
9.05 Kontraszt (ism.)
10.05 Napról napra (ism.)
10.30 BBC Hard Talk (ism.)
11.00 Híradó
11.30 Európai híradó (ism.)
12.05 Ingtatlanpiac (ism.)
12.30 Bruttó (ism.)
13.00 Déli híradó
13.35 Hungarorama
14.05 Ázsia (ism.)
14.30 Garázs (ism.)
15.05 Civil kaszinó (ism.)
Hűsbavágó kérdések, civil válaszok
16.00 Híradó (ism.)
Friss napi információk
16.30 (ism.)
Riportmagazin
17.05 Célpont (ism.)
Oknyomozó riportműsor
17.30 Paletta
18.00 Híradó
18.30 Hírvilág (ism.)
19.20 Stopper
20.00 Híradó
Friss napi információk
21.05 Rájátszás
22.00 Híradó
22.35 Lapzártá
Vitaműsor újságírókkal
23.00 Híradó
23.30 BBC Reporters (ism.)
0.05 Rájátszás (ism.)

TVR 1 TVR1

7.00 Reggeli híradó
8.00 Románia, nap mint nap! (live)
10.10 Lee Sun: Vihar a palotában (koreai sor.)
11.25 Sajtó és hatalom (ism.)
12.40 A palota legendái: Lim Sang (dél-koreai sor.)
14.00 Hírek, időjárásjelentés
14.45 Baba mágia
15.15 Teleshopping
15.30 Krónika - magyar nyelvű műsor
17.00 Hírek, időjárásjelentés
17.30 Eszter királynő
18.25 A palota legendái: Lim Sang (dél-koreai sor.)
19.45 Sport
20.00 Hírek, időjárásjelentés
21.00 Prim Plan (talk show)
22.00 Mad Men - Reklámőrültek (amerikai sor.)
22.55 Túl a hírnéven
23.10 Visszajátszás
0.30 Éjszakai beszélgetések (talk show)
1.30 Psych - Dilis detektívek (am. krimisor.)
2.15 Prim Plan (talk show) (ism.)
3.05 Sport (ism.)

TVR 2 TVR2

8.00 Hannah Montana (am. sor.)
8.35 Familie Dr. Kleist (német sor.)
9.30 Motomágia
10.00 A világ palotái
10.30 Nagy lábón
11.00 Vallomások (ism.)
12.00 Hírek, időjárásjelentés
12.30 Biznisz óra
13.30 Jamie belevág
14.00 Építész
14.35 Együtt Európában
15.30 Teleshopping
16.00 Familie Dr. Kleist (német sor.)
17.00 Vallomások
18.00 Hírek, időjárásjelentés
18.30 Kölyökjövő (ismeretterjesztő filmsorozat)
19.30 Oroszlánok arénája - reality show
20.25 Biznisz óra
21.10 Késhegyen
22.00 Hírek, sport
23.00 Minden pénz megér
23.30 30 Rock (amerikai vígjáték sorozat)
0.00 Csillagközi romboló (amerikai-angol akció sorozat)
0.55 Autó-mánia (ism.)
1.25 Csavargó halász (ism.)
1.50 A világ palotái (ism.)

PRO TV PRO TV

5.00 Pro Motor (ism.)
6.00 (ism.)
7.00 Pro Tv hírek, Könyvbemutató
10.00 Áldott gyermek (amerikai thriller, 2007)
12.00 Fialat és nyugtalan (amerikai sorozat)
13.00 Pro Tv hírek, sport
14.00 Apropro TV (szórakoztató műsor) (ism.)
15.00 Román Komédia Társaság
16.00 Fialat és nyugtalan (amerikai sorozat)
17.00 Pro Tv hírek, sport, időjárásjelentés
17.45 Happy Hour - szórakoztató műsor
19.00 Pro Tv hírek, sport, időjárásjelentés
20.30 Fogadok az étellel (román sorozat)
22.30 Pro Tv hírek, sport, időjárásjelentés
23.00 A rejtély (am.-kan. thrillersor.)
0.00 Románia szeretlek! (ism.)
1.00 Pro Motor (ism.)
1.30 Pro Tv hírek (ism.)
3.00 A rejtély (am.-kan. thrillersor.) (ism.)

ANTENA 1

6.00 Híradó, Sport, időjárásjelentés
8.00 Reggeli matiné - műsora (live)
10.00 Sajtószemle
Mircea Badeavval
10.50 Menyasszony a fiannak - reality show (ism.)
11.30 Nálam az irányítás - reality show
13.00 Híradó, Sport, időjárásjelentés
14.00 Menyasszony a fiannak - reality show (ism.)
16.00 Híradó, Sport, időjárásjelentés
17.00 Közvetlen hozzáférés - Simona Gheorghie műsora
19.00 Híradó, Sport, időjárásjelentés
20.20 Logan bosszúja (amerikai akciófilm, 1998)
22.00 Nárcisz: Törvénytelen szerelmek (sor.)
23.15 Híradó, Sport, időjárásjelentés
23.50 Egy bűnös show - Dan Capatos műsora (live)
1.05 Logan bosszúja (amerikai akciófilm, 1998) (ism.)
3.00 Híradó, Sport (ism.)

PRIMA TV

6.00 A cseresznye a tortán (ism.)
7.00 Stílusstílikok (ism.)
7.30 Az 5 csillagos otthon (ism.)
8.00 Családban (román sorozat) (ism.)
9.00 Teleshopping
9.30 Szívek találkozása (indiai sor.)
10.30 Tanulj, álmodj, szeress! (ism.)
11.30 Fintescu hidja
12.30 Teleshopping
13.00 Kandikamera
13.30 Teleshopping
14.00 Szívek találkozása (indiai sor.)
15.00 Családban (román sor.) (ism.)
16.00 A cseresznye a tortán
17.00 Lököttek (román sorozat)
18.00 Hírek, időjárásjelentés
19.00 Sport
19.30 Titkos szerelmek (telenovella)
20.30 Miss vidéki lány - reality show
22.15 Lököttek (román sorozat)
23.15 Mondenii (szórakoztató műsor)
23.45 NCIS (amerikai krimisor.)
1.00 Fintescu hidja (ism.)
2.00 Hírek (ism.)

DISCOVERY

7.00 Hogyan készült?
8.00 Autókereskedők

- Bogárhátú VW
9.00 Hogyan csinálják?
10.00 Hogyan készült?
Csavart vezeték, fa alváz sportautó, sushi
11.00 A túlélés törvényei
12.00 Amcsi motorok
13.00 Autókereskedők
15.00 Kíváncsiság
- Létezik-e párhuzamos univerzumok?
16.00 Hogyan készült?
Csavart vezeték, fa alváz sportautó, sushi
17.00 Amcsi motorok
- AZ OCC szériamotorja
18.00 Autókereskedők
- VW Type 25
19.00 A túlélés törvényei
- A maorik földjén
20.00 Állítólag...
- Golyókerülő
21.00 Hogyan készült?
22.00 Kíváncsiság
- Mikor jön el a világvége?
23.00 Ez csak üzlet
- Gyilkos el-válás
0.00 Autókereskedők
- Land Rover Defender
2.00 A túlélés törvényei
- A maorik földjén

VIASAT 3

10.35 Csapás a múltból (amerikai vígjáték, 1999)
12.45 Topmodell leszek!
13.40 Feleségcsere
14.40 Őrangyal (sorozat)
15.40 Doktor House (sorozat)
16.35 Nyomtalanul (krimisorozat)
17.30 Gyilkos számok (ismétlés)
19.20 Jóbarátok (ismétlés)
20.20 Két pasi (sorozat)
21.15 Doktor House (sorozat)
22.15 (am. akciófilm, 1997)
0.55 Esküdt ellenségek (am. krimisorozat)

SPORT.RO

7.00 Sport.ro Hírek
10.00 Pontos sportidő
12.00 Sport.ro Hírek
13.10 Pontos sport
14.00 Sport.ro Hírek
15.00 Sport.ro Hírek
15.10 Pontos sportidő
16.00 Sport.ro Hírek
16.30 Pontos sportidő
18.00 Sport.ro Hírek
19.00 Pontos sportidő
19.05 Információk
20.00 Pontos sportidő
20.15 1000 halálos történet
21.00 Hírek
22.00 Local Kombat Superstars
23.00 Hírek

ACASĂ

8.15 Analia másik arca (sorozat)
9.45 Dona Barbara (sorozat)
12.45 Mesés hölgyek
14.15 Clase 406 (sorozat)
15.30 Amor real (sorozat)
16.30 Igaz történetek
17.30 Vad szív (mex. sorozat)
18.30 A lángoló ég alatt (sorozat)
19.30 A csábítás földjén (sorozat)
20.30 A szerelem győzelme (sorozat)
22.00 Éjszakai történetek
22.30 Perro amor (am. sor.)
23.30 Szerelmekönnyek (sorozat)

FILM+

8.05 Televíziós vásárlás
11.10 Hindenburg (amerikai filmdráma)
13.30 Lagzi-randi (amerikai romantikus vígjáték)
15.00 Szerencsés nap (am. krimi)
16.45 Programozott halál (am. thriller)
18.30 Fagy-pont (am.-kanadai katasztrófa film, 2005)
20.15 Úföbönconolás (német-angol sci-fi vígjáték, 2006)
22.00 Szemek az árnyékban
23.30 Kanal-D Hírek
0.30 Gyilkoló gépezet (amerikai-kanadai horror)

KANAL D

7.30 Családi történet (sorozat)
9.30 Teleshopping
10.00 Kedves barátom
12.30 Kanal-D Hírek
13.15 Légy az enyém
15.15 A szív úrnője (török sorozat)
16.45 Célpontban
18.45 A nap híre
19.00 Kanal-D Hírek
20.00 A szívnek parancsolni nem lehet (dráma-sorozat)
22.00 Szemek az árnyékban
23.30 Kanal-D Hírek
0.30 Gyilkoló gépezet (amerikai-kanadai horror)

ETV

10.15 Vendégváró, ismétlés
10.30 Ájtáró
16.00 Híradó
16.15 Kultúrcepp, ismétlés
16.35 Kárpát Expressz
17.00 Ájtáró
17.30 Híradó
17.50 Egészséges percek
17.55 Könyvajánló
18.00 Országos fogathajtó bajnokság
2011
18.30 Híradó
19.00 Piacér
19.30 Híradó
20.00 Neve és hivatása...
20.30 : A nyolclábú bucalakók, dokf.
21.30 Híradó
22.00 Ájtáró
22.30 Híradó

Október 7., péntek

Az év 39. hete és 280. napja, hátravan 85 nap

Ma Amália és Márkus napja van. Szombaton a **Koppányok** ünnepelnek. Vasárnap a **Dénes** és **Andor** nevűeket köszöntjük. Az Amália női név a germán Amal- kezdetű nevek-ből származik, a névképző egy gót királyi családra utal. A Márkus férfinév a latin Marcus névből ered, aminek a lehetséges jelentése Mars hadistenhez tartozó.

Évforduló

- 1555 – I. Szulejmán szultán újból elrendeli az erdélyi rendeknek, hogy ismét János Zsigmondot tekintésék erdélyi fejedelemelek.
- 1931 – Az első infravörös fényvel készült fénykép elkészül Rochesterben.
- Szombat, október 8.**
- 1856 – Anglia háborút indít Kína ellen az ópium kereskedelmének monopóliumáért, melyhez Franciaország is csatlakozik.
- 1902 – Átadják a Steindl Imre tervezte Országházat.

Vasárnap, október 9.

- Postai világnap
- 1855 – Isaac Singer, szabadalmaztatója a motoros varrógépet.
- 1874 – Megalapítják az Általános Postaegyesületet.

Vicc

- Miért sírsz Pistike?
- Az apuuu!...Rácsapott az ujjára a kalapáccsal és... és...
- De kisfiam, ezért neked nem kellene így ordítanod!
- Hááát, először én is rohögtem...

Recept

Hamis marcipán

Hozzávalók: 10 dkg kukoricaiszt, 15 dkg burgonya, 20 dkg porcukor, 20 dkg darált dió, 1 dl rum.

Elkészítés: A burgonyát héjában megfőzzük, megtisztítjuk, majd még melegen áttörjük. A lisztet 6 dl vízben sűrűre főzzük, állni hagyjuk, míg megkeményedik. Az előbbi két masszát elegyítjük, hozzáadjuk a cukrot, diót, majd a rumot, s alaposan ki-keverjük.

A hatos lottó nyerőszámai:

49, 6, 14, 35, 24, 3.

Gondolatjel

Visky István rovata

Nem számít, milyen lassan mész, ha nem állsz meg. A vándorlás títka nem a gyorsaság vagy a távolság, hanem a hűség. Nem akkor vallasz kudarcot, ha túl lassan haladsz vagy pedig még nem értél oda, ahova indultál, hanem akkor, amikor megállsz. Aki ugyanis áll, az nem halad semerre. De még talán nem is ez a legnagyobb veszélye a megállásnak.

Amíg ugyanis haladsz, addig tudod az irányt is. Ahogy viszont megálltál, már irány sincs, ami felé haladnál. Mindig tudd, hogy merre tartasz, és mindig tégy meg egy lépést abba az irányba. Néha irányt változtatunk. Csak egy helyes irány van, és ha egyszer rátaláltál, akkor már nincs is más feladatod, mint kitartóan haladni felé.

Horoszkóp

KOS (III. 21.–IV. 20.)

Nagy öröme szerepe, hogy hírt hall egy régi barátjáról. Érzelmét nem kell háttérbe szoritania, de ne siesse el a dolgokat.

BIKA (IV. 21.–V. 20.)

Gondolja át magánéletét, és azt, hogy mit akar véghez vinni élete során. Mérje fel, hogy mi képvisel igazi értéket ezen a téren.

IKREK (V. 21.–VI. 21.)

Valaki iránt hirtelen vonzalmat érez. Ideje nagy részét vele tölti, de igyekezzen időt szakítani a kötelességeire is. Legyen óvatos.

RÁK (VI. 22.–VII. 22.)

Egy feladattal sokáig elfoglalja magát. Az elképzelés, amely nagy lehetőségként tűnt fel, már nem érdekli.

OROSZLÁN (VII. 23.–VII. 23.)

Anyagilag akkor jár jól, ha kihasznál minden plusz kereseti lehetőséget Napi programjába iktasson be egy vásárlókörtut.

SZŰZ (VIII. 24.–IX. 23.)

Nem kell aggódnia anyagi ügyei miatt, hiszen gyűjtögetett az utóbbi időben, és most sem költek túlságosan.

MÉRLEG (IX. 24.–X. 22.)

Olyan feladatai adódnak, amelyekhez nem igazán van kedve. Szeretné megkerülni a problémáit, de erre nincs módja. A belső feszültségek miatt legyen óvatos.

SKORPIÓ (X. 23.–XI. 22.)

Egy érdekes lehetőség rajzolódik ki ön körül, amely a bevételi lehetőségeit érinti. Ne hagyja, hogy bárki is befolyásolja.

NYILAS (XI. 23.–XII. 21.)

Nem fogadja el egy jóindulatú, de kicsit könnyelmű rokona tanácsát. Pedig ideje lenne elgondolkodni, nem kellene-e a külsején változtatni.

BAK (XII. 22.–I. 20.)

A befektetéseknek kedvez a helyzet állás. Kérje ki szakértő véleményét, s utána gyorsan lépjen a tettek mezéjére.

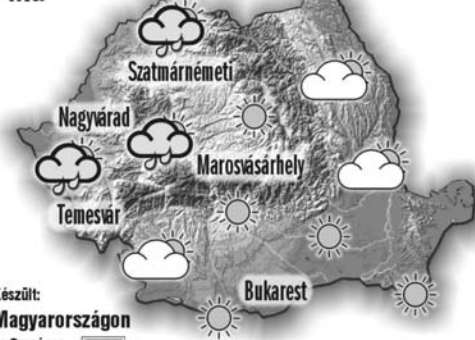
VÍZÖNTŐ (I. 21.–II. 19.)

Fonolja meg üzleti lépéseit, taktikáját, gondolja át többször is, mielőtt belevág. Így biztos, hogy nagyobb profitra tehet szert.

HALAK (II. 20.–III. 20.)

Valami nézeteltérés folytán összeköszésbe kerülhet azzal az illetővel, akivel nem akart. Beszélje ki a gondjait, de őt is hallgassa meg.

Ma

Készült: Magyarországon az Országos Meteorológiai Szolgálatnál

Alapvetően még napos, száraz idő lesz. Nyugat felől azonban hidegfront közeledik, amelynek felhőzete a délutáni órákban eléri az országot, néhol zápor is kialakulhat. A szél megélénkül, olykor megerősödik.

A következő napok időjárása

Szombat
12°C
22°C
Bukarest

Egy hidegfront hatására többnyire erősen felhős lesz az ég, többfelé várható eső, zápor.

Vasárnap
10°C
15°C
Bukarest

Főként a középső és keleti országrészben várható további eső, néhol nagy mennyiség hullhat.

Jelleg	Délutáni hőmérséklet	Holnap hajnali hőmérséklet
Arad	25°C	8°C
Brassó	24°C	8°C
Bukarest	28°C	15°C
Csikszereda	22°C	8°C
Kolozsvár	25°C	7°C
Marosvásárhely	24°C	8°C
Nagyvárád	24°C	8°C
Szatmárnémeti	25°C	7°C
Temesvár	25°C	8°C

Szteroid

Horváth István

***	SZÍNES KVARCFELESEG	TURNÉ	TÖRÖK AUTÓJEL	AZ ESZMEI TÖKÉLY	KÚTJELZŐ LEHET	***	VIRÁGOT GYŰJT	TOULOUSE-LAUTREC KEDVENC TEMAJA	HAJNALI IDŐPONTBAN
ÉLENK, ELEVEN						IRÁNI URALKODÓ PÁNTLIKA			
SKATE-BOARD									
HA MAGAS, BORSOS!			KEMÉNY, SZÍVOS						
KIFOLYIK BELÖLE			DURVÁN MEGSZÍDÓ					HOVÉGI	ÉSZAK-OLASZ VÁROS
***	HIDEG ÉVSZAKOT ÁTVÉSZEL TŰNYOM						UDVARIAS FÉRFI		LEVESZI A BÖRÉT
KATOLIKUS (RÓV.)				GYANAKVÓ MOCSÁRI NÖVÉNY					
ANNAK A TETEJÉN					FÜRGE HÜLLŐ				
LÉNYEGET ESZREVEVŐ					DUPLÁN-NAGYAPO			KÁRTYA-JÁTEK	SZEKUNDUM
MINDEN BAJON SEGIT!									

Új magyar szó

Szerkesztőség és kiadó:
Bukarest, 3. kerület, Lipszani u. 29-31. sz., I. emelet.
Telefon/fax: 021/317-8847,
E-mail: office@maszol.ro

Postacím:
Redacția „Új Magyar Szó”
OP 15, CP 40, sector 5, București

Mb. felelős szerkesztő:
Salamon Márton László

Vezető szerkesztő:
Cseke Péter Tamás

Vezető publicista:
Agoston Hugó

Főmunkatársak:
Ady András, Bíró Béla, Krebsz János, Gyulay Zoltán, Sebestyén Mihály, Székedi Ferenc, Székely Ervin

Szerkesztők:
Moldován Árpád Zsolt (Aktuális)
Bogdán Tibor (Hátér)
Szakács Zsuzsanna (Gazdaság)
Turós-Jakab László (Sport)
Farkas István (Kultúra, Média)
Orosz Anna (Életmód)
Szonda Szabolcs (Színkép)

Olvasószerkesztő:
Osváth Annamária, Toth Réka

Tudósítók:
Antal Erika – 0788-760573 (Marosvásárhely), Sipos M. Zoltán – 0788-715876 (Kolozsvár), Totka László – 0788-715848 (Nagyvárád), Baloga-Tamás Erika – 0746-375775 (Székelyudvarhely), Kovács Zsolt – 0788-715766 (Sepsiszentgyörgy), Mayla Júlia – 0745-682401 (Beszterce), Sike Lajos – 0788-715687 (Szatmárnémeti), Tamás András – 0744-781709 (Nagyenyed)

Fotóriporter, képszerkesztő:
Tofán Levente

Grafikus:
Horváth István

Tördelőszerkesztők:
Lőrincz Imola, Szabó Ildikó Erzsébet

Kiadja a Scripta Kiadó Rt.

Terjesztési menedzser:
Béres Attila – 0788-318353

Területi megbízottak:
Baricz István – 0788-488739
Keresztes Csaba – 0746-100830 (Gyergyó),
Tósa András – 0788-715481 (Kolozs, Szilággy)

Logtanácsos:
Czédly József

Hirdetési ajánlat a honlapon és a szerkesztőségben. Előfizethető a Román Postánál (katalógusszám: 19302), közvetlenül a szerkesztőség-nél és előfizetés-szervezőinknél. Magánterjesztők forgalmazzák.

Előfizetési díjak:
1 hónapra 15 lej,
3 hónapra 38 lej,
6 hónapra 75 lej,
12 hónapra 148 lej

Nyomda: Garamond (Kolozsvár)

ISSN 1841-5520

Az Új Magyar Szó bármely részének másolásával kapcsolatos minden jog fenntartva. Értesítéseket átvenni csak az Új Magyar Szóra való hivatalozással lehet. A szerkesztőség fenntartja magának a jogot, hogy a beküldött leveleket rövidítve, illetve szerkesztve közölje.

Lapunk megjelenését támogatja a

Eb: továbbjutók dőlnek el

Labdarúgás

Turós-Jakab László

▶ Ma este az öreg kontinens 20 városában lép pályára a labdarúgó-Európa-bajnoki selejtezősorozatban érdekelt csapatok nagy része, Liechtenstein azonban csak holnap fogadja (Vaduzban) Skóciát.

A **D csoportban** Franciaország–Albánia-, Bosznia-Hercegovina–Luxemburg- és Románia–Fehéroroszország-mérkőzéseket rendeznek, utóbbiról a *TVR 1* élőben számol be 21.30 órai kezdettel. Miután a franciák és a románok számára csak a győzelem számít elfogadható eredménynek, a bosnyák–luxemburgi párharc kulcsfontosságú, hiszen a hazaiak botlása kizárná őket a továbbjutás egyenletéből. A papírforma azonban bosnyák sikert ígér, s ebben az esetben kedden Párizsban a csoportelsősegről, illetve az osztályozót jelentő második helyről dönt a francia–bosnyák összecsapás.

A magyarok nem játszanak ma este, az **E csoportban** Finnország–Svédország- és Hollandia–Moldova-találkozókat rendeznek. A hollandok már biztos Eb-résztvevők és kedden a házigazda svédek „vizsgáztatják”

A visszafogadott Adrian Mutu a válogatott első gólszerzője lenne a Național Arenában

Fotó: Mediafax

Solnában. A csoportmásodik helyért folyó svéd–magyar versenyfutást a finnek felügyelik, hiszen ma este Helsinkiben előbbieket fogadják, kedden pedig utóbbiakhoz látogatnak.

Az **A csoportban** Azerbajdzsán–Ausztria-, Törökország–Németország- és Belgium–Kazahsztán-mecsek vannak műsoron. Miután a németek már szeptember 2-a óta Eb-résztvevőnek számítanak, a törökök és a belgák versengenek a második helyért. A zászló azonban inkább előbbieknél áll, hiszen

kedden az azerieket fogadják, míg a belgák a németekhez látogatnak.

A **B csoportban** még bármi megtörténhet, ma este Örményország–Macedónia, Szlovákia–Oroszország és Andorra–Írország mérkőzéseket rendeznek. A 17 pontos oroszok csak akkor harcolják ki a biztos részvételt, ha nyernek a 14 pontos szlovákoknál, a 15 pontos írek nem győznek Andorra la Vellában.

A **C csoportban** a már Eb-résztvevőnek számító olaszok Belgrádban játszanak a

második helyért hajtó szerbekkel, míg Belfastban Észak-Írország válogatottja Észtszország legjobbait fogadja. A baltikumiaiakkal ezzel zárják is szereplésüket, míg a szerbeknek lesz még egy utolsó pontszerzési esélyük, kedden, Mariborban, Szlovénia ellen.

Az **F csoportban** az élen álló horvátok az egy pontos hátránnyal második görögökhöz látogatnak, s akkor kvalifikálják magukat a kontinensviadalra, ha győznek. Ha azonban a hellének nyernek, az élre ugranak, s akkor

a keddi horvát–lett és grúz–görög párharcok döntenek. A ma esti, rigai lett–máltai párharcnak már nincs tétje.

A **G csoportban** Anglia kedvező helyzetben van, számára már a döntetlen is elegendő lenne a csoportelsőséghez Montenegróban. A swansea-i Wales–Svájc-összecsapás eredménye a vendégeknek fontosabb, hiszen csak három pontra vannak a második helyen álló montenegróiaktól, akiket Bázelen fogadnak kedden este.

A **H csoportban** viszont még biztosan nem dől el az első hely sorsa, mivel jelenleg Portugália, Dánia és Norvégia egyaránt 13 pontos. Ma este Ciprus–Dánia- és Portugália–Ízland-találkozók vannak műsoron, kedden pedig Dánia–Portugália- és Norvégia–Ciprus-mérkőzések.

Az **I csoportban** az Eb-résztvevő spanyolok Prágában lépnek pályára, ahol a csehek egy győzelemmel biztosíthatják második helyüket. Miután az ugyanazt a célt követő skótok holnap játszanak Liechtensteinben, egy prágai döntetlen vagy vendégsiker keddre halasztja a döntést, amikor Spanyolország–Skócia- és Litvánia–Csehország-mecsek zárják a sorozatot. ◀

▶ Röviden

Vizsgálódik a DNA

Reggel 6 órakor Mircea Sandu FRF-elnök lakhelyén, három órával később pedig Mogoșoaia-n, a Román Labdarúgó-szövetség székházában jelentek meg az antikorrupciós ügyészek, akik olyan hivatalos iratokat vittek el, amelyek kapcsolatba hozhatók a játékvezetők delegálásának módjával. Sebastian Coljescut is másodsor is becítálta a DNA, a játékvezetőnek Vasile Avram ügyvédei előtt kellett megismételnie múlt heti vallomását.

CAS-hoz fordul a Dinamo?

Ha kell, a Lausanne-ban székelő nemzetközi Sportdöntőbírószághoz (CAS) fordul a Bukaresti Dinamo vezetősége, csakhogy visszaszerezze a Vaslui-ban elvesztett három bajnoki pontot. A piros-fehérek azt állítják, hogy a moldovai alakulat jogtalanul szerepeltette Marius Constantint, akit egyébként le sem igazolhatott volna, miután erre UEFA-tilalma volt.

Fordulók a MOL Ligában

A magyar–román jégkorongbajnokságban, a MOL Ligában, a hét végén az alábbiak szerint játszanak: pénteken: Steaua Rangers–Sapa Fehérvár, Brassó–Újpesti TE, Dab.Docler–Ferencváros. vasárnap: Miskolc–Dab.Docler, Brassó–Sapa Fehérvár, HSC Csíkszereda–Újpesti TE.

Házigazda a CSM Digi

Egy romániai és két magyarországi vízilabdacsapat érdekelt a hétvégi LEN Európa-kupa csoportkörben. A román bajnok Nagyvárad CSM Digi házigazdája az M betűjelű kvartett körmérkőzésének, ellenfelei az olasz RN Bogliasco, az ukrán BMK Harkiv és az orosz Szintez Kazany. Az N csoportban a Honvéd a budapesti Kőr utcában igyekszik kiharcolni a továbbjutást az orosz Sturm 2002 Ruza és a német SV Würzburg 05 ellenében, a Szolnoki VSC pedig az olasz RN Savona és a francia Olympic Nice Natation ellenében, Nizzában. A nyolc csoport két-két legjobbja jut a 16 közé.

Vettel tizedszer is?

Bár a hátralevő öt versenyen egyetlen pontot kell szereznie ahhoz, hogy megvédje világbajnoki címét, Sebastian Vettel nyerni akar vasárnap, Suzukában, a Forma-1 Japán Nagydíjon. A német pilóta kilenc győzelmet aratott idén, négyszer volt második és csak a Német Nagydíjon szorult le a dobogóról.

SZKC-premier Bécsben

Kézilabda

▶ Szombaton megkezdik első kontinentális kupakalandját a Székelyudvarhelyi KC férfi kézilabdacsapata, amely Bécsben játszik a Fiversszel. Csakúgy mint a román bajnoki ezüstérmesnek az ismeretlen osztrákok, a Balatonfürednek sem okozhat gondot a luxemburgi Berchem, ugyanakkor a Tatabánya a görög PAOK Szaloniki ellen nem mehet biztosra ugyanabban a sorozatban. A Bajnokok Ligájában lapzártá után Konstanci HCM–HSV Hamburg férfi mérkőzést rendeztek, a női bajnok Oltchim csak vasárnap fogadja az orosz Dinamo Volgográdot. Szombaton második győzelmét arathatja az MKB Veszprém (a Bjerringbro-Silkeborg ellenében), míg a másik magyar férficsapat, a Pick Szeged vasárnap játszik idegenben a szintén dán Köbenhavn-nal. Akárcsak utóbbinak, az Audi ETO KC női csapatának is javítania kell vasárnap, Győrött, a francia Metz ellen. A női KEK-ben a Ferencvárosi TC 51-18-ról indul az osztrák Korneuburg elleni, szombati visszavágón. Az Alcoa FKC mindkétszer Székesfehérváron játszik az izlandi Fram Reykjavikkal. A HC Oțelul szombaton és vasárnap is Galacon csap össze a koszovói KHF Kastriotival. ◀

Londonért is tornásznak

Torna

Híresszefoglaló

▶ Nyolcvan ország 532 sportolója indul a máj 16-ától október 16-áig tartó tokiói, olimpiai kvalifikációs tornász-világbajnokságon. A tornász-vb 16 év után tér vissza a felkelő nap országába: 1995-ben, Szabaiban, Románia nyerte a női csapatversenyt.

Ha azonban akkor Simona Amânar, Andreea Cacovean, Gina Gogean, Nadia Hățăgan, Alexandra Marinescu, Lavinia Miloșovici és Claudia Preșecan képviselte a piros-sárga-kék színeket, ezúttal Ana Porgras, Cătălina Ponor, Diana Chelaru, Daniela Andrei, Amelia Racea, Raluca Haidu és Diana Bulimar verseng az éremért. Románia férfi válogatottjában Flavius Koczi, Cristian Bățaș, Vlad Cotuna, Marian Drăgulescu, Marius Berbecar, Ovidiu Buidoso és Andrei Ursache kapott helyet, Magyarországon pedig Berki Krisztián, Hídvégi Vid, Rác Attila, Vlacsil Attila, Babos Ádám, Vecsernyés Dávid és Kállai Zoltán. A magyar női csapatot Divéky Luca, Böczögő Dorina, Austin Sheppard, Lónai Hajnalka, Gombás Laura, Szabadi Szilvia és Nagy Orsolya alkotja.

A 6642 férőhelyes Tokyo Metropolitan Gymnasiumban ma és holnap a női, va-

sárnap és hétfőn pedig a férfi-csapatok szerepelnek. A vezetőedzők hat tornászt jelölhetnek meg, közülük szerenként öt mutatja be gyakorlatát, s a négy legjobb eredményt számít bele az összetett csapatversenybe. Kovács István, a magyar férfiak szakvezetője a 19–20., míg Draskóczy Imre női vezetőedző a 20. hely elérésében reménykedik. Az olimpiai kvóta megszerzéséhez a legjobb 16 között kell végezni, ez a román csapatok minimális célja is. A csapatversenyekben 11-én és 12-én osztanak érmeiket, a legjobb nyolc női és férfi válogatott pedig biztosítja helyét a jövő évi, londoni olimpián.

Egyéni összetettben 13-án és 14-én alakul ki a végeredmény, ezúttal is a lányok kezdenek. Csakúgy, mint a szerenkénti döntőkben, amelyeket 15-én és 16-án rendezik meg. A román tornászoktól egy-két érmet várnak és egy 4–6. helyezést, míg magyar részről a lólengés világbajnoka, Berki Krisztián száll harcba a londoni ötkarikás indulási jogért. Ehhez lovon érmet kell szereznie, további két szeren pedig az adott szer átlagpontszámának 85 százalékát kell elérnie.

Tegnap rossz hírt kaptak a románok: a csapat legismertebb tornásza, Cătălina Ponor könnyebb sérülést szenvedett. A 24 éves sportoló orvosai azonban ígérik: indulni fog a versenyeken. ◀

Csúcsdöntő medgyesiek

Kosárlabda

T. J. L.

▶ Akárcsak a 2010–11-es bajnokság elején, a medgyesi férfi kosárlabda-csapat ezen az idénykezdesen is nagyarányú győzelemmel remekelt. Ha tavaly ilyenkor a brassóiak estek áldozatul a „gázosok” féktelen játékkedvének (42-129!), szerdán a jobb sorsra érdemes iasi-iatok oktatták: 134-43, miután az első negyed végén 40-12-t, nagyszünetben 64-21-et, az utolsó tíz perc előtt pedig 100-33-at mutatott az eredményjelző. Ovidiu Teleabă (*képiünkön*) rekorddöntő tanítványai 17 triplát dobtak, és remek csapatjátékukat igazolando 32 gólpaszsig jutottak.

Ma 19 órakor Nagyváradon a bajnoki ezüstérmes CSU Ploiești lesz a CSM vendége. Szombaton, 18 órától, a *TVR 3* a kolozsvári mérkőzést közvetíti élőben, a bajnoki címvédő U-Mobitelco-BT az alaposan megerősödött Temesvári BC-t fogadja a kétvízközi Horia Demian Sportsarnokban. Szintén szombaton CSS Giurgiu–Bukaresti Dinamo, BCM U Pitești–SCM U Craiova- és Energia Rovinari–Csíkszeredai Hargita Gyöngye BC-összecsapásokra kerül sor.

Két mérkőzés vasárnapra marad: a Marosvásárhelyi BC Mureș-Buk. CS Municipality-találkozót a *DigiSport 3*, a

CS Otopeni–Nagyszebeni CSU Atlissib-mérkőzést pedig a *TVR 3* közvetíti élőben, egyformán 18 órai kezdettel. Csonka második fordulóval folytatódik szombaton a női bajnokság: az újabb Európa-kupa-szereplésre készülő, bajnoki címvédő ICIM csak kedden fogadja a CSM Târgoviștét (18 óra, *TVR 3* élő). Az aradiak azonban pénteken mégis pályára lépnek: 16 órai kezdettel a Kolozsvári U-t fogadják a 4. forduló előző hozott mérkőzésén. A kolozsváriak szombaton is játszanak: a második forduló keretében, Nagyváradon, a CSM U-val.

A szombati menetrend: Bukaresti Rapid-Bball 6 Sepsi Bc, Brassói Olimpia–Sztarmárnémeti CSM, Craiovai SCM CSS U–Buk. CSM Sportul Studentesc, Gyulafehérvári CSU–Temevári BCM Danzio, Buk. Olimpia–Marosvásárhelyi Nova Vita, CS Teleorman Alexandria–Politehnica Național Iași. ◀

Színvonallal az élvonalba

Beke István Ferenc zeneművész az általa szervezett klasszikusgitár-fesztiválokra kizárólag neves előadókat hív meg

A beszélgetőtársunk által alapított és elnökölt Harmonia Cordis Egyesület idén hatodik alkalommal szervezte meg az azonos elnevezésű nemzetközi klasszikusgitár-fesztivált Marosvásárhelyen, a Terra Siculorum nemzetközi klasszikusgitár-fesztiválon pedig negyedik alkalommal vehetett részt a székelyudvarhelyi, csíkszeredai és sepsiszentgyörgyi közönség. A jövő évi fesztiválok körül is akad már tennivaló, közben elkezdődött az egyetemi tanév, s ez nem csak tanárként érinti Beke István Ferencet, hanem művészként is, aki mind a Sapientia, mind a Babeş-Bolyai évnyitó ünnepélyének meghívottja.

Zsigmond Júlia

► **Mostani sűrű teendői közé sorolja azt is, hogy októberben védi meg doktori disszertációját. Mi a témája kutatásának?**

– Dolgozatom címe: *Kortárs zene a klasszikus gitár irodalmában (1950–2000)*. Nagyon összetett témájú, történelmi, technikai kérdéseket és műelemzéseket foglal magába. Az első fejezet a klasszikus gitár fejlődését követi nyomon a huszadik században, teljesen építési szempontok alapján. A következő fejezet arról szól, hogy milyen módon fejlődtek a különböző technikák, írásmódok, effektusok. Az utolsó két nagy fejezet műelemzéseket foglal magába, romániai és univerzális zeneszerzők gitárra írt műveiből. Eddig több mint ötszáz oldal született, amelyből kb. négyszáz kerül be a dolgozatba. Nem igazán kutatott ez a téma, ezért is kellett vele ilyen sokat foglalkoznom. Öt éve írom, amióta elkezdtem a fesztiválszervezést. A rendezvényekre szánt idő is sokat elvett a dolgozatom véglegesítéséből. Mióta lejárt augusztusban a marosvásárhelyi fesztivál, csak a doktori disszertációm befejezésére összpontosítok, hogy októberben védhessek. Ennek ellenére most játszottunk a Sapientia tanévnyitóján gitárduóban Illyés Cecíliával, és fellépünk a Babeş-Bolyai évnyitóján is, ott trióban: Bugnar Cristian Ionuţ – hegedű, Biró Endre – ütős hangszerek, jómagam pedig gitáron játszom. Az októberi Vándoregyetem keretében is fel fogunk lépni a trióval. Egyelőre ennyi, amit előre tudhatok.

► **Milyen számban jelentkeznek diákok a konzervatórium gitár szakára?**

– Jelentkeznek. Attól függ, mikor milyen év van, a líceumokban milyen generációk végeznek. Idén három diánkunk lesz. Mélyhúros hangszerekre, mint a gitár, cselló, bőgő, brácsa, általában két vagy három jelentkezőt vesznek fel minden évben. Ha valamelyik szakra többen vagy kevesebben jönnek, akkor újra elosztjuk a helyeket. Bukarestben, Jászvárosban és Brassóban is évek óta működik gitár szak, ide is évente jelentkeznek képzésre. A közeljövőben Marosvásárhelyen is be akarják indítani az egyetemi szintű gitártanítást. Targyalunk is erről a helyi Művészeti Egyetem rektorával, Gáspár Attilával.

► **Mikor kell elkezdni a gitározást?**

– Én hetedik osztályban kezdtem pengetni a gitár húrjait, miután első osztálytól hegedűn próbálkoztam, azt viszont annyira nem szerettem, hogy a művészeti iskolát is otthagytam. Hetedikben, amikor a gitározást kezdtem, a rockzene volt az ösztönző erő, inkább ebben a stílusban játszottam. Csak kilencedikben kezdtem klasszikusgitár-órákat venni, komolyan foglalkozni ezzel. Ekkor viszont még matek-fizika osztályba jártam, csak tizenegyedik osztálytól iratkoztam vissza a Dr. Palló Imre Művészeti Líceumba. Azóta nem nagyon játszom könnyűzenét, szívesebben hagyom másokra a tábornízes zenélést. Nem hiányzik az a fajta központi szerep. Ha könnyűzenére akarok ellazulni, bulizni, akkor inkább hallgatok másokat. A klasszikus gitárnak más a szerepe. Azzal is lehet vonzani az embereket, meg lehet teremteni egy különleges, bensőséges hangulatot, de teljesen más szín-

ten. Valahogy úgy, ahogyan ez a fesztiválokön történni szokott.

► **Hiánypótló céllal szervezte az első fesztivált?**

– Úgy kezdődött, hogy mielőtt diplomáztam volna, Szegeden tanultam ösztöndíjjal, és az ottani tanáromat szerettem volna meghívni Erdélybe, hogy kurzusokat tartson. Aztán a kezdeményezésből fesztivál lett. A koncertek mellett oktatás is zajlik mindkét fesztiválon. A Terra Siculorumon a kurzusokon Székelyudvarhelyen vehettek részt az érdeklődők. Ezt találok a legfontosabbnak, hogy a meghívottaink tanítsák a hazai gitárosokat. Többnyire mindenki versenyt szervez, de én a kurzusokat szűkebb körben tartom. Versenyt nem is szervezünk mindenhol, csak Székelyudvarhelyen. Igaz, hogy a verseny motiváló lehet, főleg a gyerekeknek, de a túl sok verseny sem jó, mert egy idő után leáll a haladás azáltal, hogy a nyereség érdekében folyton a már begyakorolt darabokat akarják tökéletesíteni. A fejlődéshez hozzátartozik, hogy újabb és újabb dolgokat tanuljunk. A meghívottainktól pedig nagyon sokat lehet tanulni.

► **Mondana néhány nevet az ismertebbek közül?**

– A francia Gabriel Bianco, Pusztai Antal Ausztriából, akiket már több alkalommal is meghívunk, és nem utolsósorban a kiváló gitárduó: Marco Tamayo Kubából és Anabell Montesinos Spanyolországból. A másik kiváló francia meghívottunk Thibault Cauvin, aki most volt először Romániában. Csáki András, Magyarország legjobb klasszikus gitárosa is évek óta a vendégünk. A következő fesztivál meghív-

Beke István Ferenc személyes fotótarából

vottjain ezután fogunk komolyabban gondolkodni, még nem tudjuk pontosan a végleges listát. Egyelőre egy kisebb rendezvényre készülünk Kolozsváron. Az elmúlt négy év decemberében karácsonyi szimfonikus hangversenysorozatot szerveztünk, s abból szeretnénk egy négynapos rendezvényt összehozni, amelynek külföldi meghívottjai a már említett Csáki András, Pusztai Antal és Gabriel Bianco lennének. „Hazai színekben” a mi triónk játszana.

► **Meghív olyanokat is, akik még nem annyira ismertek, de lát bennük potenciált?**

– Nem hívunk olyan előadót, aki nem ismert. Erről ugyan nem én döntök egyedül, de így határoztunk közösen. A meghívottaink egyetemi tanárok és a világ legnagyobb versenyeit megnyert emberek. A cél, hogy minél magasabb legyen a színvonal, felnézzenek ránk külföldön is. Sokakat visszatásítunk más országokból is, akik jelentkeznek, hogy szeretnének játszani a fesztiválunkon, de a lényeg számunkra, hogy minél nagyobb nevetek tudjunk hozni. Igaz, hogy vendégeink közül a legtöbben külföldön ezer-ezerötszáz euró alatt nem játszanak, de nálunk vállalják olcsóbban is. Sze-

rencsés helyzet, hogy szívesen jönnek, és árban is jól meg tudunk egyezni velük. A másik fontos szempont, amiért főleg fiatalokat hívunk, hogy ők rengeteget versenyeznek, koncerteznek, igazán formában vannak. A legidősebb, aki játszott a fesztiválunkon, 37 éves volt, de ő is egyetemi tanár.

► **Vannak-e külföldi fellépési, versenyez-e még?**

– Nemrég voltam koncertezni Magyarországon, Angliában. A közeljövőben egyelőre nincs ilyen tervem, a doktorimat próbálom befejezni. Versenyekre különben nem járok, ha igen, inkább zsűritagként. Tizenegy-tizenkettedikben országos első-második díjat nyertem gitárversenyeken, s ez akkor azt jelentette, hogy elvittek Németországba, majd Olaszországba pár hetes kirándulásra. Ez nagyon motiváló volt. Utána is, egyetemistaként, jártam versenyezni: nyolc

országos, egy nemzetközi versenyem volt, szinte mind-egyikről hoztam díjat. De ez az időszak most már lejárt. Inkább koncerteken játszom, és a két fesztivál szervezésével foglalkozom.

► **Gondolom, erre a sikerélmény ösztönzi. Milyen visszajelzések érkeztek?**

– Országos viszonylatban is vannak gitárfesztiválok: Bukarestben, Jászvárosban, Kolozsváron és Sinaian. Az általunk szervezett két fesztivál a leglátogatottabb az országban, és európai szinten is 5–6. helyen áll a gitárfesztiválok sorában. Ez a besorolás attól függ, hogy a koncertek mennyire látogatottak, és milyen arányban vesznek részt rajta híres művészek. A színvonalat idén az is emelte, hogy a marosvásárhelyi koncerteket interneten is lehetett követni élő közvetítés révén. Ennek sokan örültek.

Folytatása a 14. oldalon

Beke István Ferenc (1979, Székelyudvarhely)

Gitárművész, tanár. A székelyudvarhelyi Dr. Palló Imre Zene- és Képzőművészeti Líceumban végzett 1998-ban, majd a kolozsvári Gheorghe Dima Zeneakadémia klasszikus gitár szakán diplomázott 2004-ben. Ugyanitt tanít 2007 óta. 2007-ben alapította meg a Harmonia Cordis Egyesületet, amelynek elnökeként attól az évtől szervezi a Harmonia Cordis Nemzetközi Klasszikusgitár-fesztivált Marosvásárhelyen, 2008-tól pedig ugyancsak évi rendszerességgel a Terra Siculorum Nemzetközi Klasszikusgitár-fesztivált.

Szilágyi Domokos

Profán himnusz

Vele küzdöttem, soha mással:
valósággal s nem látomással;

maradtam a pucér világnál:
szebb s csúnyább minden látomásnál,

és borzasztóbb és kedvesebb –
a megtestesült képzelet

maga. – Napjaim lopta a
nappallá nőző éjszaka;

s hogy ne lehessen soha hűtlen:
írtam verseimet betűtlen,

vagy kértem, vagy oroztam boldog
rímül bárányfelleget, kormot;

röpülő talpam földre vitt,
hogy szívjam testem nedveit

onnan, a hasonlíthatatlan
– mert végtelen s kifoghatatlan –

talajból; abból, mely fölött
fejnyi magasságban örök-

szép s új – mert egyre szabadabb –
munkáját végzi a gondolat.

Három milliárd koponya
s lencse- s hártya-rácsaira

kapaszkodó szem vad csodát,
téged néz epedőn, világ,

láthatatlan és látható,
nehézverejték-csordító,

kacérka ringyó: sohasem
adod magadat teljesen,

gondoskods – akaratlanul
is –, hogy maradjon valami új

(de mégis veled-született)
örökké; hús-vér-képzelet;

tested megunni hát soha
nem tudhatja ember fia.

Bár zsugorodnak sebesen –
csak részeid – magad sosem;

részeidre tágult szemünk
hiteti csalókan velünk,

hogy azzal, ha nagyobbodunk:
te kisebbedsz. Káprázatunk

– mint sok más bűnünk – megbocsátd,
és csak osztod áldásod-átkod

miránk – – énrám, ki, fiadul,
holtig csak tisztelni tanul

(beléd zárva, szent kaloda) –
s aki már eljutott oda,

hogy fáj is, vigasztal is az,
hogy versírás közben magamra hagysz.

*Harmincöt éve, 1976. október 27-én hunyt
el Szilágyi Domokos, a romániai magyar
irodalom meghatározó fontosságú szerzője.*

Mozivászon

Széteső üzletember-romantika

Péter Árpád

Teljeséggel értelmetlen arról áradoznunk, hogy a kortárs román rendezők mekkora sikereket érnek el külföldön, évente hány díjat zsebelnek be, és hogy hírük már a filmgyártás Mekkájának tartott Amerikába is eljutott. Zseniális rendezők és színészek vannak idehaza, akik – bár a külföldiek szerint könnyű dolguk van, hiszen valósággal dúskálnak a jobbnál jobb filmtémákban – utánozhatatlanul viszik vászonra a szürke realizmust, a jól ismert hétköznapiakat, a tipikus romániai élethelyzeteket.

A külföldi sikerek és elismerések ellenére (a romániai filmek nagy részének valamelyik külföldi fesztiválon van a premierje és csak hónapokkal később érkeznek hazájukba) a legtöbb román film megosztja azonban a hazai kritikusokat. Nincs ez másképp Constantin Popescu legújabb, 2010-es „keltezésű” filmje, a *Principii de viață* (*Életelvek*) esetében sem. Míg a 2011-es Erdélyi Nemzetközi Filmfesztiválon (TIFF) rendezői díjat nyert, bemutatták a londoni East End filmfesztiválon, addig idehaza a sok műértő azt vágja az alkotásához, hogy túlzottan karikírozott, erőltet a jellemek bemutatása, sarkítottak a szituációk stb. A szintén Popescu által rendezett, ugyancsak 2010-es, a betyároromantikás antikommunista gerillaharcot bemutató *Portretul lui tinerete* (*A fiatal harcos portréja*) filmhez is sok negatív jelzőt társítottak – még az amerikai filmekre jellemző „bad cop” (rossz rendőr) sztereotípiát is felfedezni vélték benne, főleg a gerillacsapatot üldöző kommunis-ták jellemrajzában.

Am mindannyian tudjuk, hogy „Gusztival nem lehet dis-

putálni” (de gustibus non est disputandum), el- és megítéletlen műalkotással még nem találkozunk, így a Constantin Popescu *Életelvei* ellen felhozott kifogások egyesek szemében erényeknek is tűnhetnek.

Így például mi úgy ítéljük, hogy az *Életelvek* antihőse, Velicanu, akit a tapasztalt, de egyáltalán nem elkényeztetett Vlad Ivanov profin, hideg fejfel jelenít meg, megérdemli azt, hogy ön-maga sarkított karikatúrájává alakuljon. A mindennapi életből ismert, negédes posztkapitalista világ „közepes bizniszmen-jeinek” közhelyes epizódokkal tarkított útját járó vállalkozó összeomlása nem természetes következménye az eseményeknek, de pontosan ennek a kiszámíthatatlan okozatrendszernek

tombolásba, elfojtott, legtöbbször kisszerű sérelmek karikírozottan felnagyított kinyilvánításába való torkollása nem katartikus, a film viszont épp ettől nyeri el azt az értékét, amiért érdemes megtekinteni. Az elvált, újránősült, a vállalkozásmenedzselés és a konzumidiotizmus mókuskerekébe belekavarodott, kevésbé tudatos, érzelmileg indulásból instabil férfi a „kisszerűsített hatalomvágy” áldozatává válik, és azzá teszi a közvetlen környezetét is, ám mindez nem tragikusan történik, de nem is a Kusturica–Borat jellegű, félkatasztrófális-fuldoklónevetses nyomvonalon halad, hanem egészen leképezi az itthoni attitűdöket, és görbe, emellett még finoman összeviszsa karcolt torz tükröt tart a korunkban már je-

lenségévé vált mini-megalomania elé. Velicanu ügyesen lavíroz a piac farkastörvényei között, ám érzelmi intelligenciája közel sem ilyen fejlett, és emiatt elveszíti önmagát, amikor szembeül kamasz fia hirtelen artikulálttá váló öntudatával.

Constantin Popescu filmje nem zseniális, mert az olyasmi kortalanul érvényes üzenetet hordoz, ám a második nagyjátékfilmjénél járó rendező szerintünk nem is ezt akarta, hanem saját korához, saját miliójéhez beszél, és igen jól használja a túlzások, a karikírozás eszközeit. A filmek nincs saját ideje – az a mi időnkbe ágyazódik bele –, de a sok negatív kritika ellenére valamiért nem érezzük azt, hogy elkótyavetyélt másfél óra lenne az *Életelvek* végignézése.

Constantin Popescu *Életelvek* című filmje torz tükre napjaink hazai fogyasztói „rohmainak” is

Színvonalal az élvonalba

Folytatás a 13. oldalról

– Pozitív visszajelzésként értékelem azt is, hogy a művészek közül többen is visszatértek játszani, újra és újra elfogadták a meghívást. A közönség is nagyon hálás ezért. Vásárhelyre nyilván többen jönnek, hisz nagyobb város, de a Terra Sicularum is telt házas koncertekkel büszkélkedhetett, mindegyik kisebb helyszínen. Igaz, a Sepsiszentgyörgy melletti Árkoson, valamint Székelyudvarhelyen, Csíkszeredában nincs akkora koncertterem, mint Marosvásárhelyen, de így is szép eredménynek tartom, hogy annyian összegyűltek. Gondolodunk rajta, hogy a következő Terra Sicularumot bővítjük egy helyszínnel: Gyergyószentmiklós lenne az. Csak egyelőre még kérdéses, hogy megérné-e: lesz-e a színvonalas művészeknek lelkes, széles közönségük, és a támogatók is mennyire lennének nyitot-

tak. Marosvásárhelyen a fesztivál után felhívott Csíki Boldizsár, a helyi zenei élet nagyra becsült mestere, és felajánlotta, hogy egy svájci alapítvány által, amelynek tagja, lehetősége szerint támogatni fogja a következő versenyünket. Ez nagyon jólesett, elismerésként értékelem. Ugyanúgy azt is, hogy a támogatóink között tudhatjuk Franciaország, az Egyesült Államok és Németország leghíresebb gitárhúrgyárát is. A Terra Sicularum legutóbbi versenyén 3500 eurós gitár volt a fődíj, ezt Constantin Dumitriu hangszerkészítő ajánlotta fel, és megígérte, hogy jövőre is számíthatunk erre.

► **Melyik stílus népszerű jelenleg a klasszikus gitárzenében?**

– A fesztiválokat próbáljuk nagyon változatosra, színesre szervezni, a hangszernek különböző lehetőségeit bemutatva. Vannak szólóestek, kamarazene- és zene-

kari hangversenyek, amelyeken többféle kor zenéiből csendülnek fel különböző művek: barokk, klasszika, romantika és huszadik század. A közönség szereti a kortárs zenét is, mert az látványos, technikailag bravúros. Néhány művésznak megvan a maga kiemelt kedvence. Pusztai Antal dzsesszt játszik inkább. Nálam változó, hogy éppen mi a kedvenc korszakom, stílusom. A trióval viszont inkább az argentin zenére összpontosítunk. De arra törekszünk, hogy legyen változatoság a koncerteken: szólók, duók, triók, zenekari koncertek. A különböző kamarazene-hangversenyek keretében sok esetben más hangszerekkel is társítják a gitárt, például hegedűvel, fuvolával, bandoneonnal nagyon szépen hangzik.

► **Közzgazdászdiplomát is szerzett, fel tudja használni a fesztiválszervezésnél?**

– Tudok könyvelni, de ezt nem én végzem, van könyvelője az egyesületünknek. Gyakorlatilag nem veszem semmi hasznát az ott tanultaknak, mint ahogy a legtöbb egyetemen ez a probléma, hogy a gyakorlatra kisebb hangsúlyt fektetnek. Például pályázatot megírni magánúton kellett megtanulnom. A közzgazdász diplomám talán akkor válhat előnyömmre, ha esetleg valamilyen művészeti intézmény igazgatói állására pályáznék.

► **A gitározás mellett még mi fér bele az idejébe?**

– Jelenleg alig valami kevés pihenés. Úgy általában: már kevesebbet járok szórakozni. Koncertekre szívesen elmegyek, mind klasszikusra, mind könnyűzeneire. Nagyon szeretek motorozni, autózni, síelni. Gyerekkoromban mindig autó- vagy motokrossz-versenyző akartam lenni, de szüleim nem engedték.

A demokrácia mint áldozat

Bibó és a Fidesz

Debreczeni József NÉPSZABADSÁG

A huszadik század legjelentősebb magyar politikai gondolkodója (akit tisztelete és demokrata elkötelezettsége jeleként valaha kollégiuma névadójául választott pár tucat fiatal joghallgató) így összegzi a demokratikus rendszer fő ismérveit *A európai társadalomfejlődés értelme* című művében: „Ennek döntő elemei a hatalmak elválasztása, az általános választás útján létrejövő népképviseleti parlament, a parlamentnek felelős vagy valamilyen módon a nép által küldött és visszahívható vagy határidős végrehajtó hatalom, a végrehajtó hatalomtól független bíráskodás, amelynek a hatásköre valamilyen formában kiterjed magára annak a hatalomnak az aktusaira is; a mindeme intézmények ellenőrzését lehetővé tevő szabad sajtó, gondolat-, gyülekezési és egyéb szabadságok, kiterjedt helyi önkormányzat – amelyek mind egymással összefüggő, egymást láncszerűen, kölcsönösen tartó rendszert alkotnak, amiből egyetlenegy elemet sem lehet úgy kiemelni, hogy azzal az egész láncolat és az egész rendszer kárt ne szenvedjen.”

Bibó tehát nyolc intézményt sorol föl a demokrácia nélkülözhetetlen tartozékaként: 1. a hatalommegosztást, 2. a demokratikus választást, 3. a kormányzat korlátozott idejű mandátumát, 4. a független igazságszolgáltatást, 5. az alkotmánybírárságot, 6. a szabad sajtót, 7. egyéb alapjogokat, 8. erős önkormányzatot. Ha ezek bármelyikét kiiktatják a rendszerből, a demokrácia egésze roncsolódik.

De mi történik ott, ahol a felsoroltak mindegyikét korlátozzák vagy megszüntetik? Ahol a kormányzat egytől egyig uralma alá vonja és hatástalanítja a fenti intézményeket? Ott nyilván egyáltalán nem beszélhetünk demokráciáról.

Nézzük meg ennek fényében a magyarországi helyzetet.

1. Igaz-e, hogy az Orbán-rezim a főhatalom ellenőrzésére szolgáló összes intézménybe a maga embereit tette, s ezzel gyakorlatilag folszámolta a hatalommegosztás rendszerét? Kétségtelenül igaz.

2. Arra törekszik-e (az OVB elfoglalása, a választási rendszer saját érdekeihez való igazítása, a határon túli magyaroknak adott szavazati jog, az illegális pártfinanszírozás fönntartása, a média megszállása stb. révén), hogy korlátozza riválisai esélyeit, ezáltal a demokratikus választás lehetőségét? Igen, minden lehetséges módon arra törekszik.

3. Meg akarja-e hosszabbítani – Orbán szerint legalább

negyven évre! – a maga négy évre szóló fölhatalmazását (a netán mégis kormányra jutó más politikai erő gúzsba kötése és parlamenti többségének gyors folszámolása árán)? A válasz: igen.

4. Birtokba vette-e az ügyészséget; megindította-e a bíróságok elfoglalására irányuló rohamot (egyebek közt a hivatalban lévő vezető bírák kényszer-nyugdíjaztatásával); korlátozza-e még a védők jogait is? Mindhárom kérdésre igennel felelhetünk.

5. Monopolizálta-e az alkotmánybíró-jelölés jogát is (a választási monopólium mellé), mindezzel gátlástalanul visszaélve saját embereivel töltötte-e föl a – jogosít-

olásával a felsőség és a másik ember erőszakától való félelmet szabadította rá az országgra? Igen, ez is kimondható. Am az imént idézett mondat második fele a következőképpen hangzik: [nincs másik rendszer] „...amelyik ilyen mértékben lehetővé tette volna, hogy a politikai hatalom birtokosai erőszakos halál... nélkül tudják átadni helyüket olyanoknak, akik erre az adott pillanatban alkalmasabbnak látszanak, és ilyen mértékben lehetővé tegye a népek, hogy... a kedvére nem való politikai hatalmasoktól megszabaduljon”.

Orbánéknak bizony nem ártana újra kézbe venniük Bibót...

Bibó István – több tiszteletet érdemelne...

ványai jelentős részétől megfosztott – alkotmányörzö testületet? Igen, mindezt megtette.

6. Hozott-e a szabad sajtó korlátozására – akár a megfojtására is – alkalmas médiatörvényt? Igen, hozott.

7. Korlátozta-e a sztrájkjogot, szűkíti-e a gyülekezési jogot, a vallásszabadságot, a tanszabadságot, a szociális jogokat? Igen, igen, igen, igen, igen.

8. Végül az anyagi erőforrások szűkítése után elveszti-e és állami fennhatóság alá vonja-e az önkormányzati funkciók nagy részét? Igen, ezt is megteszi.

Beszélhetünk-e Magyarországon ezek után demokráciáról? Nyilvánvalóan nem beszélhetünk. Akkor miért beszélnek róla mégis rendületlenül a függetlenség, az objektivitás és a szakmai tudás birtokosaként föllépő bakelitpolitológusok? Ők tudják, miért. Miért viselkedik zömmel úgy a két demokratikus ellenzéki párt, mintha továbbra is a versengető parlamenti demokrácia keretei között működne? Ők szerintem nem tudják, miért. Bibó – a cikk elején idézettek után – ezt mondja a demokráciáról: „A történelem nem ismer még egy ilyen rendszert, amelyik a politika világát és ezen keresztül az egész társadalom életét ilyen mértékben meg szabadította a felsőség és a másik ember erőszakától való állandó félelemtől...”

Ennek fényében kimondható-e, hogy az Orbán-rezim a demokrácia fölszá-

arányban, hány milliárd forint erejéig érinti a kulturális (és felsőoktatási) intézményrendszert – de lesz az pár tízmilliárd, a nyakunkat rá. És ehhez jön még, jobban mondva emellett száll még el 2012-től ezen intézmények bérkeretének a – pletykák szerint – 20 százaléka.

Mindez két dolgot jelent.

Az államtitkárságod felügyelete alá tartozó intézmények már eddig is feszített, már az idén is többször visszavágott költségvetése anynyira leszűkült, hogy képtelenek lesznek a nekik – számos esetben – törvényben előírt feladatokat ellátni. A másik pedig: azok az emberek, akik ma még ezekben és a hasonló funkciójú intézmények-

tudományi, az Országos Széchényi Könyvtár, a Nemzeti Színház. A Magyar Tudományos Akadémia – melytől az általunk becsült pár tízmilliárdon felül von el több mint 9 milliárdot a 1316-os. Ezeket annak idején, a reformkorban nagy-szerű férfiak alapították és gazdagították, akik egyszerre voltak a tudomány és a haza odaadó rajongói. (Egy rakás nonkonformista, furcsa alak egyébként.) Ezt az örökséget, ezt a tudást, ezt a nyelvet aztán nemcsak megörítették, de gazdagították is a következő generációk. Hol jól, hol rosszabbul – de odáig például, hogy szükségte-
lennek és fölöslegesnek nyilvánítsák, senki nem merész-

valamiféle elitista, értelmiségi nyavalygás ez: hisz jól tudod, hogy például a magyar közművelés milyen kiterjedt interfészen érintkezik a széles néptömegekkel. (Jártál-e már például a Múzeumok Éjszakája c. rendezvényen? Ha nem, mindenképpen érdemes lenne egyszer megtekintened.) De tudod mit, kedves Géza? Még ha nem is abban mérnék a kulturális intézményrendszer „hasznát”, hogy mennyire hatékony a tudás, valamiféle tudás közössé tételében – mi-
közben persze abban is mérjük –: szerinted elképzelhető-e gazdag és virágzó ország anélkül, hogy ne igyekezzen biztosítani a szabad gondolkodás ezernyi kisebb és na-

Orbán Viktor – a félelem bére

ben, civil és egyéb szervezetekben dolgoznak, ezrével, tízezrével maradhatnak nem-hogy állás és megélhetés, de minden további perspektíva nélkül. Hiszen mindaz, amit eddigi életükben tanultak, mindaz a tudás, amit elsajátítottak és aminek a továbbadását annak idején életpályájuknak választották, egy pillanat alatt leértékelődik, és – látszólag legalábbis – fölöslegessé válik. Mi lesz ezekkel az emberekkel – egyetemi oktatókkal, könyvtárosokkal, levéltárosokkal, tudósokkal, muzeológusokkal, művészekkel? Akik abban a magától értetődő hitben tanulták meg a szakmájukat, és végezték eddig a munkájukat, hogy az elengedhetetlen, megkérdőjelezhetetlen része a nagyobb közösség, a nemzet mindennapi életének – ennélfogva a nemzet gondoskodik is szerény megélhetésük-ről. (...)

Mint azt te, az egykori kisebbségi értelmiségi minálunk sokkal jobban, ha nem is tudod, de érzed, ezerted a bőrödön, ez a nemzet is a kultúrának köszönheti azt, hogy egyáltalán létezik. (Nem mintha ebben különböznénk más nemzetektől.) Először is a szó történeti értelmében: azon intézmények között, amelyeket a kormányod most hidegre készült tenni, és amelyeknek a munkatársait kiszorja az utcára, mint pár szakadt, telefirkált tavalyi tankönyvet a lomtalanításkor, ott vannak a nemzet legrégebbi intézményei is – a nagy múzeumok, mint a Nemzeti vagy a Természet-

kedett volna el. (Géza! Szépen kérünk, ne mondd erre azt, hogy neked meg a kormányodnak is hű, de fontos ez az örökség meg ez a hagyomány. A faszt fontos. Ha az lenne, nem nyírnátok ki őket. Azzal meg, hogy eközben van képetek olyan szavakkal öblögetni reggel is, este is, mint „haza”, meg „nemzeti büszkeség”, meg „hagyomány”, csak megve-tésnek tesztitek ki magatokat.) És tudod mit, kedves Államtitkár Úr – ez, és nem más tartja egyben a nemzetet mind a mai napig. A nagyok mellett a többi kisebb intézmény és szervezet és személy – múzeum, könyvtár, kultúrház, könyvkiadó, klub, játszóhely, ilyen színpad, olyan ösztöndíj, amolyan kiállítóhely. Nem a jóisten, és nem is a főnököd teremt a nemzetet – hanem az emberek és a gondolatok, a kreativitás eme bonyolult hálózata. Az, hogy van valami-közös tudás, közös referenciakeret, ami lehetővé teszi, hogy egyáltalán tudjuk, miről beszél a másik – ami ugyebár az egymással való kulturált érintkezés alapfeltétele lenne. Sőt, továbbmegyünk. A haza tartalma ép-penséggel ennek a kultúrának a nagyszerűsége, az a minősége, hogy ahányan vagyunk, annyifélék, de mindenki talál benne valamit, ami kissé elemeli a mindennapi életét, és amit szeretni, hovatovább amiért rajongani érdemes.

És őszintén reméljük, azt sem kell bizonygatnunk legalább teelődted, hogy nem

gyobb fórumát és terét és helyét? Akarod-e, kedves Géza, hogy a hülyék nemzete legyen? És kérünk szépen, ne gyere avval, hogy a sok alanyi költőt vagy amatőr szín-játszót, helytörténeti múzeu-mot vagy skandinávistát mi-ért kéne „az adófizetők pénzén” hizlalni, meg hogy ezek mind ingyenélők, és „tartsák el magukat”. Te is tudod, hogy ez lehetetlen – miközben a „haszon”, amit a nagyobb közösségnek „hajtának”, a maga nehezen megfogható mivoltában is evidens.

Tudod, hogy ez sötét demagógia, ami már a kérdésfeltevésben is hazudik. Kedves Géza! Eddigi állam-titkári ténykedésed – és legalább magunk közt ne alakoskodjunk – sok vizet való-jában nem zavart, volt pár hóbortos, a maguk megvalósíthatatlanságával együtt hol meghökentető, hol komikus ötleted, meg néhány, hát, nehezen kimagarázható döntésed. Ez idáig rendben is lenne. A tizenhárom-tizen-hatos azonban, úgy érezzük, téged is válaszút elé állít. Azt kéne eldöntened most, hogy te, pár nagyszerű, a magyar irodalom legszűkebb antológiában is szereplő vers szerzője, az egykori csavargó költő, adod-e a neved a magyar kultúra felszámolásához. És névből neked is csak egy van.

Még azt tudjuk elképzelni, hogy most is, midőn levelűnket írjuk, oroszlánként küz-desz.

Maradtunk tisztelettel.
A szerző

Falánk mozgalmak és diverziók

Politikai fejlődések?

Liviu Antonesei
adevăru

Itt az ősz, és közeleg egy új választási ciklus – a politika színterén mindenféle események zajlanak. A címet kérdőjellel írtam, mert nem vagyok biztos benne, hogy feltétlenül „fejlődésről” beszélhetünk, csak ha a szót semleges, „fejlődés” értelmében használjuk, anélkül, hogy bármiféle értékelést jelentene. A pozitív jelek közé sorolnám Eckstein úr lemondását a cotroceni-i tanácsosi posztjáról, jellembeli különbözőség miatt Verespatak kényes kérdésében. Ha emlékeztünkbe idézzük az egészségügyi miniszter régebbi lemondását is, arra a következtetésre jutunk, hogy az RMDSZ politikusaik fiatal generációja kevésbé hajlandó kínos kompromisszumokra, kevésbé „elrománosodott”, mint a régi nemzedék, ami azt jelenthetné, hogy ennek az ideológiai szempontból szívárványszerű pártnak van bizonyos képessége a megújulásra, ami nehezen képzelhető el a román pártok esetében. Egy másik jó jel szerintem Lăzăroiu úr, volt cotroceni-i tanácsos és meteorikus munkatársi miniszter visszadobása a semmibe, ahonnan jött. Ha a cotroceni-i uraság is megunt a Hóféherke-féle meséket és más „szociológiai” diverziókat, világos, hogy az ifjú Venturiano túlságba vitte a szerepjátszást! Mint az várható volt, az „egyeses ellenzék” táborában, a PC-ben, az egyik politikai bárkából a másikba ugrálás pártjában, megkezdődött a mozgolódás. Hogy több jelölthelyet akar a helyhatósági választásokon, s ha nem kapja meg, saját jelölteket állít, satöbbi. Egyelőre a nyomás a párt televíziós csatornáiban látható, ahol a „koalíciós kollégák” jelenései korántsem rejtélyes módon megkritkáltak. Világos, hogy a PNL elhamarkodta a felixi párttal kötött szövetséget, mint ahogy a PSD is hasonlóképpen járt el, amikor elfogadta ezt a csoportosulást, amely immár többször is elárulta az USL-ben. Ha lenne egy kis vér a szerszámukban, Antonescu és Ponta uraknak ki kellene zárniuk a szövetségből ezt a politikai tákalmányt, amely egy televízióból született. És bízzák a „Népi Mozgalom” gondjaira. Ez utóbbinak a PDL-n kívül fel kellene ölelnie az alsógatyák generálásának pártját, továbbá a néptribünét, amely ugyancsak egy botránylappból született meg, egy másikat, amely egy focicsapatból bújott elő, és – pour la bonne bouche – a „nép televíziójából” alakultat is. Ennél népbet nem hiszem, hogy el lehetne képzelni! Két

kérdésem azért lenne. Az elnök miért a nagyobbik lányát küldte el bejegyeztetni a politikai csoda nevét az OSIM-nál, és nem egy régi politikai harcostársát? Már csak az első fokú családtagjaiban bízunk meg? A második – mit tesznek majd az útítársak? Nem Ungureanu, Baconschi vagy Paleologu urakra gondolok. Ők méltóságjeljesen hivatkozhatnak a pártfegyelmre, vagy, Uram bocsá, éppen a méltóságjeljesen hivatkozozzon harsány opportunizmusán kívül. Hanem a pártot kívüliekre gondolok, mint Liiceanu, Patapievicu, Cărtărescu, Mihăies urak stb., akik közül többen kifejezetten szélsőségesek, s akiket a néptribün a *România Mare*-ben közölt „halállistára” tett a kilencvenes években. Vagy talán úgy vélik, az idő minden bűnt elmos, és az európai parlamenti néptribün szalonképessé lett? Jó. De akkor tudjunk mi is róla! (Fordította: K. B. A.)

PDL-s trombita

Clarice Dinu
Gândul

Ahelyett, hogy komolyan beszélne a költségvetésről és a jövő évre vonatkozó intézkedésekről – különösen, hogy semmi jele a válságból való kilábalásnak –, a PDL a választási rendszer módosításával foglalja le a közvéleményt, összekapcsolva a választások összevonásával. De amikor a köztudatba bedobta a „győztes mindent visz” változatot, nem tett egyebet, mint újabb botrányt robbantott ki a koalícióban – eléggé kicsit ahhoz, hogy a koalíció ne robbanjon fel, de eléggé nagyot, hogy a közvéleményt lefoglalja. Teszi ezt közel két hónapja, hétről hétre, minden egyes koalíciós összejövetel alkalmával. Kezdetben az RMDSZ nem akart vegytiszta névre szóló szavazást, és kompenzációt kért. Kompenzáció legyen! – mímelte a kompromisszumot a PDL. Ellenben indulásból elutasította az RMDSZ által javasolt német modellt, amely szerint a választó listára és személyre egyaránt szavaz. Kis idő elteltével megcsiklandozta az RMDSZ-csek fantáziáját egyfajta kompenzációs listával, amelyre azonban nem szavaznának a választók: azok a jelöltek kerülnek fel a kapott voksok sorrendjében, akik nem jutottak az első körben mandátumhoz, közülük választanának ki annyit, amennyi ahhoz kell, hogy a pártok az ország szinten elért eredményüknek megfelelő számú képviselőt küldjenek a parlamentbe. Miután a javaslat nem aratott

sikert, egy héttel később újabban álltak elő: a mandátumokat közvetve kapnák a kerületükben második helyen végzett jelöltek. Alaposabb vizsgálat után nyilvánvaló, hogy egyik javaslat sem vehető komolyan, hiszen felveti annak a lehetőségét, hogy egy-egy kerületet több törvényhozó is képviseljen, míg másokat egy sem, ami az egész rendszert felborítja. Nem véletlen, hogy elsősorban éppen ezt találta kivetnivalónak az RMDSZ. Ám a PDL-sek ügyesen kiterjesztették az egyezkedést a területi átszervezésre és az alkotmánymódosításra (bónuszként a parlamenti képviselők számának csökkentésére), illetve a levélben történő szavazásra, holott ezeket a kezdeményezéseket az RMDSZ korábban kivétel nélkül nyilvánosan elvetette. Kelemen Hunor fenyegetőzött, hogy megbuktatja a koalíciót egy esetleges bizalmatlansági indítvány alkalmával, mihelyt az említett elképzelések kormányzati felelősségvállalásként konkrét formát öltenek. Azonban nagyon valószínű, hogy a PDL nem megy el a kormány megbuktatásáig, hiszen érdeke sokkal inkább a jelenlegi állapotok fenntartása, pláne hogy az RMDSZ nem látszik el-

Sever Voinescu – az értelmiségiből lett politikus

szántnak a radikálisabb lépésekre, és a PDL-s bárók sem remegnek a várakozással teli izgalomtól a reformok hallatán, még ha Traian Băsescuval párosban vállalták is. Ilyen körülmények között a területi átszervezés, az alkotmány módosítása és a választási reform tűnik a legmegfelelőbb kampánytémának a jövő évi választásokra. A PDL a stratégiai „egy mindenki ellen” játékot játssza, mivel az nyerőnek bizonyult, amikor a párt ellenzékben volt, de akkor is, amikor kormányozott. Miként a fekete özveg, a PDL is partnereit felfalva biztosítja saját túlélését, a választásokon. Így bánt el a Parasztpárttal, a PNL-vel és a PSD-vel is, most az RMDSZ-en a sor. Ugyanis ha az ígéreteit nem váltja be, sokkal könnyebb azzal védekeznie, hogy nem hagyják, mint hogy nem akar.

P.S. Megjegyzendő, hogy pár hónapja Ioan Oltean PDL-főtítkárrá sietett kijelen-

teni a *Gândul*-nak adott interjúban: ha az RMDSZ nem fogadja el a „8+2” javaslatot, a demokrata-liberálisok jegelik az ügyet a 2012-es választások utáni időszakra. (Fordította: Sz. L.)

Legionárius Mozgalom? Isten őrizze!

Ion M. Ioniță
adevăru

Húsz év után eljutunk a jobboldali totalitarizmus eszméihez?

Az *Adevărul*-ban közölt legfrissebb vezércikkében Ion Cristoiu a közvita asztalára tesz egy olyan kérdést, amely senkit sem hagyhat közömbösen: a Legionárius Mozgalom ilyen vagy olyan formában való újjászületésének lehetőségét a mai Romániában. Ion Cristoiu Nicolae Brebant idézi, akinek meggyőződése, hogy a jelenség elkerülhetetlenül megismétlődik. Higgadtan mérlegelve, találhatunk néhány olyan elemet, amelyek egy ilyen következtetéshez vezetnének el. Elsősorban, Románia gazdasági válságban van. A romániai vezető osztály úgy

Dan Diaconescu – a semmiből lett politikus

döntött, hogy a válság minden terhét a lakosságra hárítja. Így történik ez mindenütt a világon, ahol megszorító intézkedéseket vezetnek be. A nagy pénzügyi intézetek olyan erősek, hogy megtagadják vállalni a maguk okozta veszteségeket. Az elszegényedett lakosság, a munkahelyek nélkül maradt fiatalság ideális terepet jelent egy ilyen „mozgalom” meggyökeresedéséhez. Másodszor, a román társadalom az értékek mély válságát éli. A politikusoknak sikerült elvezíteniük a lakosság bizalmát, a vezetőket aljas viselkedésükkel sárba tiporják a demokráciát, a szélhámosság és faragatlanság sikeres modellé vált. Harmadszor, az állam intézményeit felelőtlen módon elhiteltlenítették. A jogállam uralma és tekintélye padlón van. Mindenki meg van győződve arról, hogy mindaz, ami ebben az országban történik, a politikai játszmák, intervenci-

ók, a pénz vagy a hatalomért folytatott harc által diktált parancsok eredménye. Negyedszer, a románok megalázottnak érzik magukat saját hazájukban, s e megaláztatás a határokon túl is ismétlődik. Kimondani, hogy román vagy, sokszor azzal a kockázattal jár, hogy tolvajnak, koldusnak vagy útonálló banditának tartanak. Ámde bármily megalázottak is, az emberekben, a lényük mélyén fojtottan izzik a büszkeség és méltóság parazsa. Még a patriotizmus is. Az ilyen érzelmeket felébreszteni képes politikai mozgalom robbanásszerűen megnövekedhet. Jó vagy rossz irányban. A két világháború közötti Románia ismerete a hasonló körülményeket, Corneliu Zelea Codreanu pedig az a karizmatikus vezér volt, aki összefogta és kihasználta mindezeket a frusztrációkat. A Legionárius Mozgalom totalitárius párt volt. A mozgalom célja a demokrácia és az alkotmányos jogok felszámolása volt. A legionárius álom a diktatúra bevezetése volt bűncselekmények útján. Zelea Codreanu saját kezével ölt, a politikai gyilkosság pedig a legionáriusok gyakorolt módszere volt. Vegyük hozzá az ugyanolyan gyilkos antiszemitizmust, és megkapjuk egy vegytiszta fasiszta állam receptjét. A fasiszta és a kommunista totalitarizmus között nincs nagy különbség, egyébként a legionáriusok egy részét a kommunisták visszanyerték, hogy aztán a szocialista gulágban szenvedjenek. Vajon megoldás-e Románia számára a kommunista diktatúra megdöntése, hogy húsz évvel később az ország eljusson a jobboldali totalitarizmus eszméihez? Igen, szükségünk van karizmatikus vezetőkre. De olyanokra, akik a demokráciáért, ne pedig ellene cselekedjenek. (Fordította: K. B. A.)

A gazdaság-élénkítés visszaüt

Andrew Berg, Jonathan G. Ostry, IMF
A fejlett országok jelentős része megszorításokkal igyekszik lehetőséget teremteni a gazdasági növekedéshez. Az IMF kutatói óvnak attól, hogy ez a politika az egyenlőtlenséget növelje, mert az aláásná a hosszú távú növekedést.

„Túl azon, hogy az egyenlőtlenség növeli a pénzügyi válság kockázatát, a belpolitikai instabilitás lehetőségét is fokozza, és ezzel csökkenti a befektetői bizalmat. Az egyenlőtlenség megnehezíti a szükséges, ám kemény költségintézkedések bevezetését, egyebek között az adósságválság elkerüléséhez szükséges adóemelést és a költségvetési kiadások csökkentését. Az egyenlőtlenség továbbá

azzal jár, hogy a szegényebbek nem jutnak hitelhez, és ezért nem tudják képezni magukat, de vállalkozást sem tudnak indítani” – foglalja össze nemrégiben lezárt kutatásainak eredményét a Nemzetközi Valutaalap két kutatója, Andrew Berg és Jonathan G. Ostry. Közgazdászok évtizedek óta vitatkoznak az egyenlőség és a termelékenység közötti összefüggésről. A jobboldal rendszerint alaptételként kezeli, hogy a gazdasági növekedés fordított arányban áll a társadalmi igazságossággal: minél kevesebbet áldoz egy ország a kevésbé produktív szegények támogatására, annál nagyobb a növekedés. A jóléti kiadások ugyanis a tehetséges egyének és a sikeres vállalkozások forrásait apasztják. Az újraelosztás ráadásul elkényelmesíti a segélyezettakat. Berg és Ostry azonban arra jutott, hogy a tények nem igazolják ezt a feltételezést. Az elmúlt évtizedek növekedési mutatóinak összevetése azt igazolja, hogy „az egyenlőség nagymértékben hozzájárul a gazdasági növekedés fenntartásához”. A szerzők statisztikai igazolták, hogy a politikai intézményrendszer stabilitása, a gazdaság nyitottsága, a működőtőke-beáramlás és a versenyképesség fontos a tartós növekedésben. Ám mindennél fontosabb a társadalmi egyenlőség: minél nagyobb a szegények és a gazdagok közötti szakadék, annál kevesebb az esélye a tartós növekedésnek. A szerzők elismerik, hogy a gazdasági növekedés megindítását elősegíthetik a megszorítások. Amennyiben azonban az újraelosztás szintje alacsony marad, a növekedés gyorsan kifulladás. Berg és Ostry szerint ennek nemcsak az az oka, hogy erős középosztály nélkül nincs belső kereslet. Hanem az is, hogy a növekedés elsődleges élvezői a politikai és a gazdasági éltek, akik egyre erősebbé válva képesek a növekedés fenntartásához szükséges reformokat megakadályozni. Inkább a szegényekre hárítják az előbb-utóbb szükségessé váló kiigazítások árát, mintsem hogy lemondjanak az őket megillető javak egy részéről. Ennek következtében erősödik a politikai instabilitás és a bizonytalanság, ami pedig süllyedő spirálba taszítja a gazdaságot. A teendővel kapcsolatban azonban Berg és Ostry nagyon óvatosan fogalmaz. Bevallják, hogy nem tudják a tartós növekedés receptjét. Elismerik, hogy rövid távon szükséges lehet a megszorítás, különösen, ha növeli a termelékenységet, és vele az újraelosztható vagyont. A statisztikák alapján azonban arra figyelmeztetnek, hogy a gazdaságélénkítés és a válságkezelés csak akkor lehet sikeres, ha előnyeit széles rétegek élvezik. (metazin.hu)

Pontosítások a népszámlálásról

Czedly József

A *Hivatalos Közlöny* szeptember 28-i, 689. számában jelent meg a kormány 922/2011 sz. határozata az októberben megtartandó népszámlálás egyes részletkérdéseinek szabályozásáról. Tekintettel arra, hogy az idei népszámlálás létkérdése a romániai magyar közösségnek, az alábbiakban ismertettem az említett jogszabály fontosabb rendelkezéseit.

A népszámlálást Romániában 2011. október 20. és 31-ke között bonyolítják le. A kijelölt népszámlálók a kérdőívekbe a 2011. október 20-ki, 0,00 órákor érvényben levő adatokat írják be. Ez a pontosítás nagyon jelentős azok számára, akiknek családi helyzetében vagy háztartásában változás történt a népszámlálás meghatározott időpontja és a kérdőívek kitöltésének dátuma között. Így például egy október 21-én elhalálozott családtagot be kell írni a kérdőívbe akkor is, ha a népszámlálásra vonatkozó adatfelvételkor már nem volt életben.

Pontosították azt is, ki szolgáltatja az adatokat azokról, akik ideiglenesen nem tartózkodnak lakhelyükön. (Ez lehet állandó vagy ideiglenes lakhely – domiciliu sau reședință).

A szabályozás ideiglenesen nem tartózkodónak azokat a személyeket tekinti, akik kevesebb mint 12 hónapja hiányoznak lakhelyükről. Ezek adatait megadhatja egy másik, a lakhelyen tartózkodó, teljes mértékben beszámítható személy, az adatokat jól ismerő (parti-

nens) szomszéd, vagy megszerzhető helyi hivatalok nyilvántartásából.

Azok a személyek, akiknek az adatait valamilyen különleges ok miatt nem írták be a népszámlálás kérdőívébe kötelesek legkésőbb 2011. október 31-ig felkeresni az ideiglenes tartózkodási helye szerinti illetékes népszámlálási bizottságot és kérni felvételüket a népszámlálás adattárába.

Különösképpen felhívom a figyelmét az egyetemistáknak, diákoknak, szabadságon-kiszálláson levőknek, akik a népszámláláskor diákotthonban, szállodákban vagy más turisztikai tartózkodási helyen, valamint azoknak akik öregek otthonában, gyermekvédelmi ot-

thonokban, egészségügyi intézményekben, éjszakai szállásokon vagy iskolai táborokban laknak. Mindezen személyek adatainak bevezetése a népszámlálási kérdőívbe az illető intézmény adminisztrátorának a feladata, tehát vele kell felvenni a kapcsolatot, hogy helyes adatok kerüljenek az összeírásba.

Fontos rendelkezés, miszerint a begyűjtött adatokat a statisztikai célon kívül más téren felhasználni, mint például esetleges jogok vagy köteleességek megállapítására. Tehát a bevallott vagyonok, keresetek nem szolgálhatnak adókötelezettségek kiszabására.

Ismeretes, a népszámlálási íveket kizárólag román nyel-

ven nyomtatták ki. Viszont minden egyes népszámlálónál kötelezően meg kell legyen, az esetleges félreértések elkerülése végett, a 6 legfontosabb kérdőív magyar nyelvű változata és magyarázata. Ezek a következők:

- a G. Hu jelzésű – a háztartások;
- a Lc Hu jelzésű – a lakások és épületek;
- az M. Hu jelzésű – a külföldre távozott személyek;
- a P. Hu jelzésű – a jelen levő személyek ;
- a PPI. Hu jelzésű – a hosszabb időre eltávozott személyek;
- a TP Hu jelzésű – az ideiglenesen tartózkodó személyek összeírására vonatkoznak.

Változások az anyakönyvvitelben

Cz. J.

Az új polgári törvénykönyv (Codul civil) október 1-jei hatályba lépése szükségessé tette az állampolgárok személyi adatainak tárolására szolgáló nyilvántartás (anyakönyv – evidența actelor de stare civilă) vezetésére és az ezt a szolgáltatást végző hivatalok által kiállított okmányok elkészítésére vonatkozó szabályozások egybehangolását az új jogszabállyal. Ezt a célt szolgálja a *Hivatalos Közlöny* szeptember 30-i, 694. számában megjelent törvényerejű sürgősségi kormányrendelet (O.U.G. 80/2011), ennek lényegesebb rendelkezéseiből ismertetek egyeseket az alábbiakban.

A születést, házasságot és az elhalálozást igazoló okmányokat továbbra is két eredeti példányban kell kiállítani. Újdonság az, ahol megteremtették a szükséges logisztikai feltételeket, a második példányt elektronikus úton kell kiállítani és ugyancsak elektronikus formában kell majd bevezetni az esetleges utólagos változásokat az anyakönyvi nyilvántartásba.

Továbbra is érvényben maradt az a rendelkezés miszerint a születési bizonyítványok kiállításánál, valamint más anyakönyvi okirat elkészítésénél a vezető és keresztnevet az illető személy anyanyelvén, latin ábécé betűit használva, kell beírni. Amennyiben ezt, vagy a családi állapotra vonatkozó más adat feltüntetését az anyakönyvvezető (ofițerul de stare civilă) megtagadja, bírósághoz lehet fordulni orvoslásért. A bíróságon be lehet mutatni bármilyen érvényes bizonyítékot a családi állapot

(starea civilă) helyes bevezetésére az anyakönyvi nyilvántartásba és az okiratok elkészítésére, amennyiben a szóba nforogó adatokról:

- nem létezik anyakönyvi nyilvántartás;
- az anyakönyvi nyilvántartás elveszett vagy megsemmisült részben vagy teljesen;
- nem lehetséges külföldről beszerezni a szükséges anyakönyvi bizonylatot vagy anyakönyvi kivonatot;
- az anyakönyvi okirat elkészítését elmulasztották vagy megtagadták.

A gyermek család- és keresztnevét a polgári törvénykönyv előírásai alapján kell megállapítani (84. cikkely) és az anyakönyvbe bevezetni. A vezetéknevet a le származás (filiație) alapján öröklő az újszülött és a családi állapot megváltozása alkalmával lehet megváltoztatni. Ha a szülőknek nincs közös vezetéknevük, akkor mindkettőjük által aláírt nyilatkozat alapján kell bevezetni az anyakönyvbe az újszülött nevét és keresztnevét. Ha nincs közös megegyezés, akkor a gyámhatóság dönt a gyermek nevééről és keresztnevéről, és közli ezt késedelem nélkül az anyakönyvvezetőnek. Talált, illetve ismeretlen szülők által nemzett gyermekek esetében polgármesteri végzés (dispoziția primarului) állapítja meg az újszülött vezeték és keresztnevét. Ennek a gyermek elhagyottságát megállapító jegyzőkönyv elkészültétől számított 30 napon belül kell megtörténnie.

Románia állampolgárai a jövőben adminisztratív úton, a törvény betartásával változtathatják meg vezeték és keresztnevüket, vagy csak az egyiket a kettő közül.

Az új polgári törvénykönyvről

Deák Levente

Az 1864 óta hatályos polgári törvénykönyv helyét 2011. október 1-től a 2009. évi 287. törvénnyel elfogadott új polgári törvénykönyv veszi át, amint ezt a 2011. évi, a törvénykönyv hatálybaléptetéséről rendelkező 71. törvény kimondta. (Lásd a 2011. évi 409. *Hivatalos Közlönyben*). A 71. törvény azonban nemcsak a hatálybalépés napját mondja ki, hanem egyúttal közel háromszáz helyen módosítja a még hatályba sem lépett törvénykönyvet, majd pedig elsősorban az általános rendelkezésekről szóló I. fejezetben és a X., a zárófejezetben elvi jelentőségű szabályokat, nemkülönben átmeneti rendelkezések egész sorát foglalja jogszabályi keretbe. (Az új törvénykönyvet, most már a 71. törvényvel eszközölt módosításokkal együtt a 2011. július 15-i

505. *Hivatalos Közlönyben* tették közzé.)

Még mielőtt ennek a törvénykönyvnek és a 71. törvénynek néhány előírását ismertetném vagy inkább magyaráznám, szólnom kell arról az előállt helyzetről, hogy a törvénykönyvet még egy ideig a régi polgári perrendtartási törvénykönyv alapján kell majd alkalmazni, mert az új eljárási törvénykönyvet még nem fogadták el. Hogy ez milyen megoldható vagy megoldhatatlan helyzeteket, nehézségeket fog okozni, azt ma még megjósolni sem lehet. Gondoljunk csak arra, hogy a bíróságok területi és főleg tárgyi illetékességét, ezt a megoldandó jogviták milyensége, a polgári keresetek fajtája stb. szerint az eljárási törvénykönyv rögzíti. A kettőnek „kéz a kézben” kellene mennie, legalábbis nekünk ezt tanították a kolozs-

vári jogi karon. Most tehát – remélhetőleg csak átmenetileg – más lesz a gyakorlat, s az új jogszabályok megbirkózik majd ezzel a nem mindennapi, nem szokványos feladattal is. Ezzel kapcsolatban olyan ellenérvet is olvastam, hogy ez az új polgári törvénykönyv egy autonóm jogszabály, vagyis önálló szabályegyetesített vagy – gyűjteményként is alkalmazható, amiért nem volt feltétlenül szükséges a két törvénykönyv egy időben történő hatálybaléptetése. Vajon tényleg így lenne?

Túl a fentiekben (bár nem igazán tudom túltenni magam a mai felelős szakembereink fenti érvein), a 71. törvénynek néhány elvi előírását próbálom a következőkben magyarázni. A 223. szakaszban, tehát a zárórendelkezések fejezetében olvasható az, hogy ettől eltérő, ki-

nyában az új polgári törvénykönyv hatályba lépésének napján már folyamatban levő polgári és kereskedelmi perekben a megkeresett bíróságok a keresetbenyújtás pillanatában hatályban volt anyagi és eljárási szabályok (conform dispozițiilor legale materiale și procedurale în vigoare la data când aceștea au fost pornite) alapján járjanak majd el. Tehát a már folyó perekben a régi jogszabályok tovább élnek. Különben ennek a jogszabálynak, az új polgári törvénykönyvnek nincs visszamenő hatálya, hanem azokra a jogviszonyokra kell azonnal alkalmazni, amelyek hatálybalépése után születtek, amelyekből az eldöntésre váró jogviták keletkeztek.

Egy másik elvi jelentőségű rendelkezés szerint a régi Ptk. és egyéb jogszabályok szerint az új törvénykönyv hatálybalépésének napján

semmis, érvénytelen vagy egyéb okok miatt hatástalan jogi aktusokat továbbra is a régi jogszabályok szerint kell majd elbírálni, azaz ezeket még akkor sem kell érvényeseknek tekinteni, ha az új szabályok mást mondanának.

A 71. törvény felsorol olyan jogviszonyokat, amelyek ugyan a régi törvény idején születtek, de amelyeknek joghatásai már az új törvény hatálya alatt élnek tovább. Ezek között említi a személyek jog- és cselekvőképességével, leszármazásával, házasságával, örökfogadásával, eltartási kötelezettségével összefüggő helyzeteket, aztán a tulajdoni jogviszonyokat, a szomszéd-ságból eredő kapcsolatokat. Az ezekből a jogviszonyokból levezethető vagy ezek alapján keletkezett jogvitákat már az új törvénykönyv előírásai szerint kell elbírálni,

ezekre az új törvényt fog kellően alkalmazni.

Egy ilyen vadonatúj, ekkora mennyiségű és ilyen jelentőségű joganyag minden részletére kitérni lehetetlen. Csak példaként említem, legfőképpen a határidők vonatkozásában mindenképpen újszerű, bizonyára a nagyobb jogbiztonság elérését célzó elbirtoklás vagy jogszerező elvűlítés intézményét (uzucapiunea sau prescripția achizitivă).

A kérdés igen összetett. Most erről csak annyit, hogy majd a joggyakorlatnak kell megválaszolni: az új Ptk. hatálybaléptetése után a már beindult elbirtoklási határidőknél a régi, a hosszabb, mondjuk a régi Ptk. szerinti 30 éves vagy az új 10, esetenként 5 éves határidőket kell majd az elbirtoklás megítélésénél alapul venni. De erről részletesebben majd egy más alkalommal.

Az orvos
válaszol

Hatvanéves vagyok, olyan vizeleti panaszokat produkálok, amik pár hónapja jelentkeztek: gyakoribb éjszakai vizelet, gyengébb vizsugár. Prostatatadagnatra gyanakszom, a valódi vizsgálat úgy tudom, nagyon kellemetlen. Lehet szó rákról, vagy annak más tünete (is) vannak?

Mindenekelőtt hangsúlyozom, hogy ilyen esetekben sem az internetes konzultáció, sem az alábbiakban leírt orientatív általános vélemény nem helyettesít egy aprólékos szakorvosi vizsgálatot. Ha már a prosztatáról beszélünk, meg kell említeni, hogy évente általában ezren felül betegszenek meg, de közülük több százan meggyógyulhatnak, ha időben észlelik a kórt. Az elhalálozottak körében egyre nagyobb számban vannak, akik alig jártak szűrővizsgálatra. Amíg még jól gyógyítható, a rák teljesen panaszmentes lehet. Ha vannak panaszok, azok nem arányosak a betegség súlyosságával. Jelentkezhetnek vizeleti nehézségek, potenciazavar és egyéb panaszok, de ezek nem kizárólag a prosztatára jellemzők. A rák ilyenkor már akkora lehet, hogy kicsi a gyógyulás esélye. Idős korban fokozottan oda kell figyelni, valamint, ha a családban előfordult már ez a betegség. Megfelelő kezeléssel a prosztaták gyógyítható, a gyógyulás esélye akár 90-95% is lehet. Ennek szinte legfontosabb feltétele, hogy a daganatot korán észleljék. Ez kizárólag rendszeres szűrővizsgálattal történhet, így korán, még a panaszmentes időszakban is észlelhetők a betegség tünete. Az utóbbi időben fokozatosan elérhetővé válik a fortel PSA otthoni szűrővizsgálati teszt, amely önvizsgálattal alkalmas orvostechikai eszköz, a vérből mutatja ki az emelkedett prosztataspecifikus antigénszintet. Ez egy fehérjeszerű anyag, amit a prosztata sejtjei termelnek, emelkedett szintje betegségre, akár rákra is utalhat. Pozitív eredmény esetén mindenképpen orvoshoz kell fordulni.

Dr. Györi György

Pikkelysömör - hogyan élünk vele?

Vörös, vaskos, pikkelyes foltok, melyek elsősorban a térdeken, könyököknél, fejbőrön és a testhajlatokban jelentkeznek. Mit tegyünk, hogyan védekezzünk a pikkelysömör makacs, kiújuló tünete ellen?

A pikkelysömör tünete nemtől és kortól függetlenül megjelenhetnek, kialakulásában genetikai és környezeti faktorok egyaránt szerepet játszanak. A tünetek kezelésével legjobb, ha bőrgyógyászhoz fordulunk. A kozmetikai cégek egyre újabb termékeket jelentenek meg a pikkelysömörös tünetek ápolására, a szakember sokat segíthet a számkra megfelelő készítmény kiválasztásában is. A szakorvostól hasznos életmódbeli tanácsokat is kaphatunk, amelyekkel a betegség kezelése eredményesebbé tehető. A pikkelysömör kezelésének sikere ugyanis nagymértékben függ a beteg életvitelétől is.

A pikkelysömör, orvosi nyelven pszoriázis a bőrt, hajszálbőrt, körmöket, izületeket érintő betegség. Meg-

jelenhet minden életkorban, akár születéskor, akár 80 éves kor felett is. A tünetek első megjelenési ideje legjellemzőbb fiatal felnőttkorban, ekkor gyakran a hajszálbőrön észlelhetők elváltozások. A betegség tünete annyira jellegzetesek, hogy a bőrgyógyászati vizsgálat alapján felállítható a diagnózis, csak ritkán van szükség szövettani vizsgálatra. A diagnózis felállítását követően az orvos értékelve a pszoriázisos tüneteket, figyelembe véve a társbetegségeket, az életkort, a beteg nemét, választja a beteg számára legkedvezőbb, legeredményesebb kezelést. A beteg részletes kikérdezése után tanácsokat ad az életmódbeli változtatásokra is.

A pszoriázis ma még véglegesen nem gyógyítható, de tünetmentesíthető beteg-

ség. A tünetmentes időszak változó, esetenként több év is lehet. Ahhoz, hogy ezt el-érjük, fontos, hogy az életmóddal kapcsolatos változtatásokat is betartsuk, a terápiá sikerességéhez elengedhetetlen az orvos-beteg együttműködése. A tüneteket az életmód, a dohányzás, a testedzés, a stressz, a napfény, és egyéb környeze-

ti hatások is befolyásolják. A pszoriázis nemcsak bőrtünetekkel járó betegség, a pikkelysömörben szenvedőknek magasabb a szívbetegségek és a stroke veszélye is. A kockázat csökkenthető, ha a betegek kiemelt figyelmet fordítanak az egészséges étkezésre és a rendszeres testedzésre, a normál testsúly fenntartásá-

ra. A pszoriázisos bőrtünetek napfény, fototerápia hatására is javulhatnak, de ehhez is kérjük szakember javaslatát.

A pikkelysömör kezelésében segítségünkre lehet, ha tudatosan figyelünk magunkra és lejegyezzük, hogy az adott időszakban minek hatására javultak, vagy rosszabbodtak a tünetek. A tapasztalatokat a későbbiekben a kezelőorvossal átbeszélve módosíthatjuk például étkezési szokásainkat ezzel is megelőzve a tünetek fellángolását. A panaszok gyakran a menstruációs ciklus függvényében változnak, de állapotromlást okozhat a túl sok stressz is. A kettő gyakran összefügg egymással. A panaszok rosszabbodása természetesen rontja a betegek hangulatát, ugyanakkor a stressz is kiválthatja a tünetek fellángolását – magyarázza a doktornő. A pikkelysömör krónikus betegség, így kezelése sok türelmet igényel a páciens részéről is. A gyógyszeres terápia mellett a tudatos odafigyelés elengedhetetlenül fontos az eredményes kezeléshez.

Vegyszer helyett barátságos baktérium

Vegyszerek alkalmazása helyett a kutatók inkább a „jó baktérium” segítségével próbálják megtisztítani a kórházakat azoktól a kórokozóktól, amelyek minden tizedik pácienset megfertőznek az intézményekben.

Az alapelv a probiotikumos italokhoz és tablettákhoz hasonló, amelyek a „jó” baktérium segítségével győzik le a „rosszat”. Az új tisztító folyadék ilyen „jó” baktériumot tartalmaz, amely ezredére csökkenti a kórokozók számát.

A felfedezést a Bourne-

mouthban tartott gyűlés- megelőzési konferencián tették közzé. A kísérleteket tíz forgalmas londoni rendelőben végezték, amelyeket először hagyományos szerekkel tisztítottak, majd három héten keresztül az új találmánnyal tartották rendben. A tapasztalatok azt mutatták, hogy a jó baktérium még akkor is pusztította a károsakat, amikor már régen befejezték a takarítást. Emellett az olyan kórokozók, mint a staphylococcus teljesen felszívódtak.

A Chemzyme Plus névre keresztelt szer gyakorlatilag felfalja a rossz baktérium-

kat. A B. subtilis nevű baktérium régóta használatos állatok hasmenésének kezelésére, és valószínű, hogy emberekre is hatékony lehet. A szer egyik fejlesztője Sean Derrig mikrobiológus így magyarázta a folyamatot: „Miután a barátságos baktérium elvégezte a feladatát, hibernálódik, és csírává fejlődik vissza. Ha azonban a kórokozó újra feltűnik, ő is aktivizálódik, és elpusztítja. Mivel a rossz baktérium így hamar eltűnik, nincs ideje terjedni és mutálódni.”

A terméket az MRSA és hasonló szuperbaktériumok

ellen is tesztelik. Szakértők szerint azonban még további vizsgálatok szükségesek annak megítéléséhez, hogy valóban mennyire hatékony a szer.

Időközben egy másik hasonló termék is napvilágot látott. Kifejlesztője, Tom Pellereau, egy brit tévéshowban mutatta be találmányát. Terméke a C.difficile nevű baktérium ellen véd, amely évente több ezer ember haláláért felelős.

A fejlesztők a hipoklórsav nevű vegület erejét hasznosították, amelyeket a falósejteknek nevezett véresejt-ál-

litanak elő az emberi szervezetben. Azt eddig is sejtették, hogy a hipoklórsav hatékony lehet, ám az emberi szervezetben kívül eddig laboratóriumi körülmények között is csupán néhány órán át lehetett megtartani. Most azonban, úgy tűnik, megtalálták a megoldást: nem stabilizátort adnak hozzá, hanem kivonnak belőle bizonyos anyagokat, így segítene megővni az állagát.

Az antibiotikummal ellentétben a hipoklórsavnak nem áll ellen semmilyen baktérium, és 15 perc alatt kifejti a hatását.

Programajánló

Quimby-turné

Helyszínek: Székelyudvarhely, Siculus Ifjúsági Ház, október 7., péntek, 20 óra, Nagyvárada, a Malom október 8., szombat, 20 óra. A jegyek ára elővételben 25 lej. A jegyek ára a helyszínen: 30 lej. Bővebb információ: www.quimby.hu

A Codex koncertje

Helyszín: Bukarest, Magyar Kulturális Intézet, október 7., péntek, 19 óra. Zenei újdonságot ígér a Codex régizene-együttes tur-

néja. Az együttes tevékenységének célja az erdélyi kéziratok feldolgozása és közzétételük – ezúttal a még kiadatlan *Sepsiszentgyörgyi kottás kéziratból* dolgoznak fel és játszanak műveket, társsítva más erdélyi forrásokban fellelhető barokk korizeművekkel.

Zakuszkafeszt 2011

Helyszín: Kolozsvár, Spritz Café. Dávid Ferenc u. 15, október 8., szombat, 19 óra. Idén második alkalommal szervezik meg a házi zakuszkák nagy megmérettetését. A II. Zakuszkológiai Csúcstalálkozón a közönség lesz a versenyző és a zsűri is egyben: mindenkinek legalább egy üveg zakuszkával és egy recepttel kell jönni (ez a belépő!). Akár saját, akár ismerősök, rokonok főztjével versenybe lehet szállni. A résztvevők étvágyát erdélyi muzsikával növelik.

Előadás Csíkszeredában

Helyszín: a város polgármesteri hivatalának gyűlésterme, október 7., pénteken délután 18.00 óra.

A *Honfoglalás előtől az Európai Unió utánig* is előadás-sorozat keretében Wittner Mária 1956-os halálaitélt,

országgyűlési képviselő *Az 1956-os magyar forradalom üzenete minden időnek* címmel tart előadást. Az előadás keretében, részletek láthatók a *Hóhér, vigyázz* című portréfilmből.

Mindennapi varázslatok

Helyszín: Csíkszereda, Hamupipőke bérlet, október 7., péntek, 11 óra, Csíkszereda, Kis herceg bérlet október 7., péntek, 14 óra 30 perc, Csíkszereda, Nagy Imre zöld színű bérlet október 11., kedd, 12 óra 30 perc, Csíkszereda, Nagy Imre sárga színű bérlet október 12., szerda, 12 óra 30 perc.

Mindennapi Varázslatok –

Családi nap

Helyszín: Csíkszereda, Nagy Imre Galéria (cím: Csíkszögöd, Nagy Imre utca 175.)

A Csíki Székely Múzeum különleges kalandra hívja a közösen tanulni, szórakozni vágyó látogatókat a zsögödi Nagy Imre Galériába. A rendezvény minden korosztály számára alkalmat kínál arra, hogy Nagy Imre festő

életművét, alkotásának helyszínét, a szülőházát, a róla szóló filmeket, kiadványokat egy helyen láttassa.

Program: 10.00 óra szabadterei családi játékok a galéria udvarán, Zsögödi emlékeink – óriásmontázs-készítés az otthonról hozott képekből, képeslapokból, emléktárgyakból. nagy rajzolás: Az ember, a víz és az erdő Nagy Imre festészetében, különböző technikák kipróbálása a Nagy István Művészeti Líceum diákjainak irányításával. 12.00: Filmvetítés, 15.00: *Kerekecske eszten-dőcske*, Gyermekkoncert Orbán Ferenc és barátai előadásában. 16.00 Mi maradt meg? – ügyességi és okossági családi vetélkedő.

Sütőtök, a mézédes

A sütőtök, a kukoricához és a burgonyához hasonlóan, Amerika felfedezése után került földrészünkre, őshazája Közép- és Dél-Amerika trópusi vidéke az inkák, a maják és az aztékok jellegzetes táplálékai közé tarozott, Európában hamar közkedvelté vált.

A XVI. század óta ismert és termesztett növény Európában is. Jelentős karotin- és C-vitamin tartalma, antioxidáns hatása folytán kedvelt csemege. Emellett kitűnő rostforrás tápértéke és energiataralma igen magas. Ugyanakkor magas kálium-, foszfor-, vas-, réz-, mangántartalma – káliumtartalma miatt pedig vérnyomáscsökkentő és vízhajtó hatása is van. Csaknem kizárólag sütvé szokták fogyasztani, pedig számos más felhasználási módra lenne lehetőség. Felhasználja a cukrászipar és a konzervipar is, például kedvelt bébiételek, ivólevelek készülnek belőle.

Sütőtökrémleves baconkoronával

Hozzávalók: 1kg sütőtök, diónyi vaj, 1 ek méz, só, bors, szerecsendió, 1dl tejszín, 4-5dl zöldségalaplé, 1 doboz bacon kisütve.

Elkészítés: A sütőtököt feldaraboljuk, majd megsütjük 200 fokon kb. 40 perc alatt. Már a kezdésnél két verzióval indíthatunk, vagy a bacon zsírába forgatjuk bele a megsütött felkockázott tököt, vagy egy diónyi vajban. Egy gyors kis átforgatás után hozzákeverjük a mézet és addig kavargatjuk míg a méz el kezd habosodni. Ekkor jöhetnek a fűszerek, és az alaplével való felöntés. Lassú rotyogásban összeforraljuk az ízeket. Utolsó lépésként hozzákavargatjuk a tejszínt, egy utolsó összerotyogtatás után már

tálalható is, megszórva baconkockákkal.

Mézes sütőtök

Hozzávalók: közepes méretű sonkatök, akácméz.

Elkészítés: A sonkatöket megmossuk, kikanalazzuk a magját, és feldaraboljuk. A tepsibe sütőpapírt teszünk. Elhelyezzük a sütőlapra a sonkatök darabkákat, és egyesével lecsurgatjuk őket mézzel. Előmelegített sütőben addig sütjük, míg a tökdarabkák megpuhulnak, illetve a méz szépen karamellizálódik.

Rizses sütőtökpüré babáknak

Hozzávalók: 2 kisebb szelet sütőtök, 1-2 ek rizs, 1/2 sárgarépa

Elkészítés: A sütőtököt előmelegített sütőben 160 fokon megsütjük. A rizst megmossuk, majd vízben puhára főzzük. A sütőtök húsát botmixerrel pürésítjük. A rizst villával szétnyomkodjuk (esetleg ezt is pürésítjük), majd összekeverjük a sütőtökkel. Belereszeljük a sárgarépát, azzal is elkeverjük.

Mézes-sütőtökös csirke

Hozzávalók: 50 dkg csirkemell, 1 kis fej vöröshagyma, 3 ek olívaolaj, 1 sütőtök, 1 tk szerecsendió, 1 tk őrölt gyömbér, 3-4 dl zöldségalaplé, curry, kevés fehér bors, só, 3 ek méz.

Elkészítés: A csirkemellet kis csikokra vágjuk, a meghámozott sütőtököt felkockázzuk. A hagymát felaprítjuk és az olívaolajon üveges-

re pirítjuk. Beleszórjuk a felcsíkozott csirkemellet. Amikor már megfihéredett kissé, rászórjuk a curryt és pirítgatjuk vele. Jöhet a só, a fehér bors, a gyömbérpor és a szerecsendió. Felöntjük a levesel és jöhetnek bele a sütőtök darabkák. Így aztán kis lángon főhet 20-25 percet. Húsz perc után lehet ellenőrizni: ha a sütőtök már puha, akkor kész. A végén rácsorgatjuk a 3 ek mézet, azzal még összerotyogtatjuk és kész.

Sütőtökös tészta

Hozzávalók: 1 fej vöröshagyma, kb. 4-6 gerezd fokhagyma, 15-20 dkg sütőtök, 10 dkg csipős, füstölt kolbász, 0,5 l főzetejszín, 1,5 ek reszelt parmezán sajt, chilipaprika, petrezselyem, só, bors, olívaolaj.

Elkészítés: A hagymát összeaprítjuk, a sütőtököt 1 cm-es kockákra vágjuk, majd olívaolajon elkezdjük őket együtt párolni. Ha félig már megpuhult a sütőtök, hozzáadjuk a fölkarikázott kolbászt. Borsozzuk, te-

szünk hozzá egy kevés sót. Addig főzzük, amíg a kolbász a zsíráját jól kiengedi. Ezután hozzáadjuk az összeszűzött fokhagymát, és amikor már érezzük a fokhagyma illatát, akkor öntjük föl a főzetejszínnel. Hozzáadjuk a fölaprított petrezselymet. Mikor rotyog az egész, hozzáadjuk a parmezán sajtot, ettől fog besűrűsödni. Ha a sajt besűrítette a mártást, jöhet hozzá a csilipaprika. Rottyantunk rajta egyet, és hozzákeverjük a kifőzött penne tésztát. A tetejét parmezánnal, de akár trappistával is megszórhatjuk.

Töltött sütőtök

Hozzávalók: 1 nagy sütőtök fele, 1 bögre rizs, 2 bögre víz, 10 dkg feta sajt, 1/2 citrom leve, 1 nagy gerezd fokhagyma, pár levél friss rozmarin, olívaolaj, só.

Elkészítés: A félbevágott sütőtök belét kivájjuk. A rizst sós vízben félpuhára főzzük. A rizsbe belekeverjük a sütőtökgömböket, egy

gerezd áttört fokhagymát, sót, rozmarinot, citromlét, olívaolajat. A tök belsejét bekenjük olívaolajjal, betöltjük a rizzsel elkevert sütőtökgömböket, becsomagoljuk alufóliába, és másfél órát sütjük 180 fokon. Kinyitjuk a fóliát, beleforgatjuk a kis kockákra vágott fetát, majd még egy fél óráig sütjük.

Sütőtökös-sajtos spagetti

Hozzávalók: kb. 3 dl sütőtökrémleves, 50 g füstölt sajt, zellerlevél (zellerszár), (fehér) bors, kakukkfű, rozmarin (elhagyható), só, fél cs (250 g) spagetti.

Elkészítés: A sajtot kis kockákra vágjuk. A tésztához a vizet kevés sóval felforraljuk. A levest felmelegítjük, beleszórjuk az apróra vágott zellerlevelet (és zellerszárat). A meleg levesbe szórjuk a reszelt sajtot, és további főzés közben olvadásiig kevergetjük. Ízlés szerint kakukkfűvel, rozmarinjal, sóval, (fehér) borsal fűszerezük. A kifőtt spagettivel összekeverjük.

Kert-ész

Ültessünk liliomot

Míg a fehér liliomot már augusztusban át kellett ültetni, a többi liliom ültetésére illetve átültetésére október eleje a legjobb időszak. Ezek a növények majdnem mindegyike meleg, napos helyet és megfelelő vízelvezetésű talajt igényel. Ahol a talaj kötött szerkezetű, ott homokkal és komposztal javítsuk. Az ültető gödör aljára egy réteg kavicsot terítsünk szét, erre kerüljön a homok, amelybe a hagymákat ültetjük. Így a kötött szerkezetű talajon is biztosíthatjuk a megfelelő vízelvezetést. A hagyma fölé laza szerkezetű, de tápanyagban gazdag talaj kerüljön, hogy a gyökerek elegendő tápanyaghoz jussanak. Szerves anyagként ne istállótrágyát használjunk, hanem tőzeggel és homokkal összekevert komposztot keverjünk a földhöz. A liliomfélék kedvelik, ha a tövük körüli talaj árnyékos. Ezt a természetben a szomszédos növények biztosítják. Ezért ajánlatos az ültetés után a talajt érett komposztal takarni. Lehetőleg olyan helyre ültessük a liliomot, ahol a közelében talajtakaró növények élnek, amelyek később ezt a feladatot elláthatják. Az

ültetési mélység a hagyma magasságának a kétszerese legyen. A nagy, lapos hagymák ültetési mélysége a hagyma magasságának háromnegyszerese. A nárciszhagymákat is most ültetjük. Humuszban gazdag, homokos agyagtalajban fejlődik a legjobban. A friss istállótrágyát nem tűri. A nedves, savanyú talajban elpusztul.

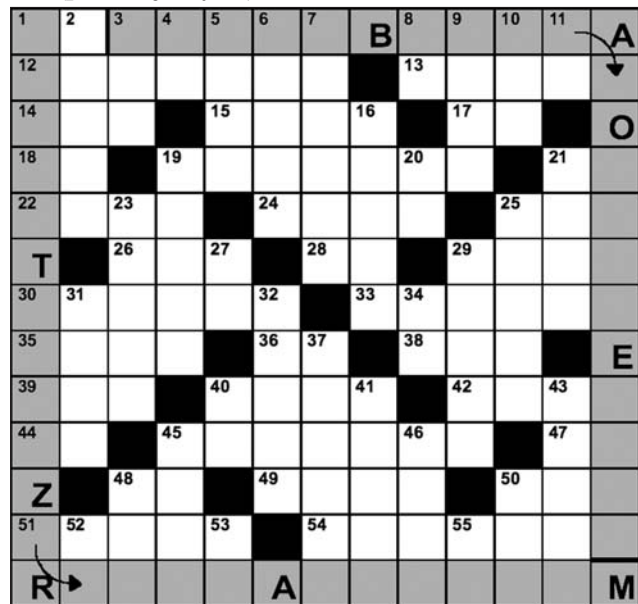
Sármási-Bocskai János
kertész-mérnök

Környezetbarát

A pályaudvaron beszélget két ember:

– Te mit teszel a környezetedért?

– ... (poén a rejtvényben)

Vízszintes:

1. Házi pálinka (röv.). 3. A poén első része. 12. Hosszú nyelvű szűrőfegyver. 13. Hidrogénklorid. 14. Horony, vajat. 15. Svéd autómárka. 17. Hölgy. 18. Földönkívüli filmhős. 19. Kalendáriummal kapcsolatos. 21. Ennyivel kezd! 22. Olasz politikus volt (Aldo). 24. Puha chontszerű szövet. 25. Alma (táj.). 26. Jobb ma ... veréb mint holnap ... tűzok. 28. Polkalépések! 29. ...-amit. 30. Nagyon régi közterület. 33. Katonai parancs. 35. Pecsétet belenyom. 36. Így kezdődik! 38. Szurkolók öröme-bánata. 39. A szív oldala. 40. Apu társa. 42. Zümmög a méh. 44. Sejtfalak! 45. Párolt rizsből készült étel. 47. Ceylon része! 48. Bent előállít! 49. Nobel-díjas kémikus (György). 50. Czuczor Gergely álneve. 51. Öregedik a haja. 54. Keskeny váll.

Függőleges:

1. A poén második része. 2. Walt Disney kutyája. 3. Francia zongoraművész (Yves). 4. Madelon, az ... (Szerb Antal). 5. Utánzata. 6. Vaj- vagy mogyorószín. 7. Arra a helyre taszít. 8. Ozmium vegyjele. 9. Mónika a barátnői közt. 10. Magasból zuhanó. 11. Tégladarab! 16. Bármely személy. 19. Ösztökél. 20. Rotary Club (röv.). 21. Kolozsvári Grandpierre ...; magyar író, műfordító és kritikus. 23. Száll a madár. 25. Esetből tanuló. 27. Párban nyír! 29. Alkalom jelzője. 31. Spanyol autómárka. 32. Szenvedést okozó. 34. National Geographic (röv.). 37. Finom, fehér vászon. 40. Az indiai MALEV. 41. Útépítő. 43. Tiszta ár. 45. A tetejére telepedik. 46. Festő (Mór). 48. Virág elvtárs alakítója A tanúban (Lajos). 50. Szélhárfa. 52. Étlen sél! 53. Bent felhúz! 55. Pára cseppje!

5					8		2	
			1	3	6			
			4			1		
2	7			1				
			9	4				
		5						6
			7		6			9
	6	3					8	
			8		1			7

Közepes fokozat

A 81 mezőt a rácsban úgy kell kitölteni, hogy minden sorban, minden oszlopban és a 3x3-as négyzetekben 1-től 9-ig mindegyik számjegy csak egyszer szerepeljen. Jó játékot!

Készítette: Buna Botond

Előző feladványunk megfejtése

3	7	9	6	4	1	2	8	5
8	2	4	5	7	9	6	1	3
5	1	6	2	3	8	9	7	4
2	3	1	9	8	4	5	6	7
4	9	7	1	6	5	8	3	2
6	8	5	3	2	7	4	9	1
1	5	3	4	9	6	7	2	8
9	4	8	7	1	2	3	5	6
7	6	2	8	5	3	1	4	9

A hercegkisasszony anyajegyei

Hol volt, hol nem volt, élt egyszer egy csizmadia, aki évenként három pár csizmát csinált, és ez volt az egész évi jövedelme. De nagyon szép lábbeliket készített, olyant a környéken senki sem készített. Ott évente háromszor volt vásár. Egy ilyen vásár alkalmával a csizmadia odaadott egy pár csizmát a fiának, hogy vigye el a vásárba.

A fiú fogta a pár csizmát, és elment. Mindenféle vevő odament hozzá, megkérdezte, hogy mennyibe kerül az a szép csizma, de a fiú egy szót sem felelt. Így leszállt az este, és már minden vásáros elment haza, de a csizmadia fia még mindig ott állt a csizmával. A királylány is elment a vásárba sétálni egyet és meglátta, hogy egy valaki még ott áll egy pár csizmával. Odament hozzá, és meglátta, hogy a csizma nagyon szép, és megkérdezte, hogy mennyibe kerül. A fiú így felelt: „Ha a ruháját felhúzza térdig, a magáé lehet ez a pár csizma.”

A lány körülnézett, és amikor meglátta, hogy a közelben nincs senki, felhúzta a ruháját, és átvette a csizmát. A fiú hazament – az apa kérte tőle, hol van a pénz? A fiú így felelt: „A csizmát eladtam, de pénzt nem kaptam.”

Az apa összeszidta a fiát, hogy többet ilyent nem tehet. A következő vásár alkalmával egy másik pár csizmával elküldte a fiút ismét a vásárba, és ez alkalommal sem ad-

ta el. Amikor az összes kereskedő elment, megint eljött a királylány sétálni, és meglátta, hogy ott áll a fiú egy pár csizmával. A lány odament és megkérdezte, hogy mennyibe kerül, de az csak így felelt: „Húzd fel a ruhádát a meddig, akkor neked adom!”

A lány körülnézett, és amikor meglátta, hogy a közelben nincs senki, felhúzta a melléig a ruháját és átvette a csizmát. A fiú hazament – az apa megkérdezte, hol van a pénz. A fiú azt felelte, hogy pénzt nem kapott. Az apa most elverte a fiát, és ezt mondta: „Mit képzelsz, hogyan élünk így meg?”

De nincs mit tenni, a csizmát eladták, pénz nincs. Az apa odaadja a fiának a harmadik pár csizmát is, de most sem adja el senkinek. Este megint ott volt a lány, meglátta, odament, megkérdezte, hogy mennyibe kerül. A fiú így felelt: „Húzd fel a ruhád a nyakadig, akkor neked adom.”

A lány felhúzta a ruháját, és elvitte a csizmát. A fiú hazament – az apa kéri a pénzt, de a fiúnak nincs mit adnia. Ekkor az apa elkergette hazulról a fiút. A fiú el is ment, elszegődött egy gazdánál pástornak. Annak az országának a királya ekkor kihirdette, hogy feleségül akarja adni a lányát, de csak ahhoz, aki megnevezi azokat az anyajegyeket, amik a lány testén vannak. Összegyűlt sok királyfi, mindegyik fele-

ségül akarta a szép királylányt, de egyikük sem tudja, hol vannak azok a jegyek. A csizmadia fia is elment szerezni próbálni, de a lépcsőn találkozott egy királyfival, aki szintén háztűznézőbe érkezett. Amikor megpillantotta ezt az egyszerű legényt, megkérdezte: „Hová mész?”

„Háztűznézőbe.”
„Ha te tudod, hol vannak azok a jegyek, mondd meg nekem!”

„Ha megtöltöd arannyal

ezt a sapkát, akkor megmondom.”

A királyfi megtette, és örült, hogy most elnyerheti a királylány kezét. A csizmadia fia ezt mondta: „Aranyerdeje van, és a mellbimbói között két gyémánt csillag.”

A királyfi boldogan beszaladt, de meggondolta magát, hogy ilyen durván beszéljen, és bocsánatot kérve azt mondta, hogy még átgondolja a dolgot. A csizmadia fia fogta a pénzt, elvitte az apjá-

nak, és ezt mondta: „Tessék, itt van egy pár csizma ára!”

Az apa is nagyon megörült ennyi pénznek, de a fiú másnap ismét elment háztűznézőbe. Ekkor egy másik királyfival találkozott, és egy másik sapkányi aranyat kapott. Elvitte a pénzt az apjának, és ő maga ment ismét a vásárba, ahol a harmadik királyfival találkozott, akitől harmadszorra kapott egy sapkára való aranyat.

Eljött a negyedik nap, de

még mindig senki sem mondta meg, hogy hol vannak az anyajegyek. A csizmadia fia ismét elment a vásárba, de ekkor egyenesen be a terembe, ahol ott ült minden királyfi és a király a királylánnyal. A legény odament hozzájuk, és beszélt azokról az anyajegyekről. Habár felfedték azokat, a király csak nem akarja feleségül adni a lányát egy csizmadia fiához. A király ekkor ezt mondta: „Én kiválasztok egy királyfit is, és nektek kettőtöknek kell bemenni lefeküdni a lányom mellé. Amikor reggel bemegyek felkelteni titeket, az kapja meg a lányomat, amelyik felé fordulva fog fekdüdni a lányom.”

A csizmadia fia elment venni két üveg bort, de az egyik üvegbe varázssport szórt. Akkor a királyfival együtt bement az egyik szobába, és ott vártak. Amikor éjjel a királylány elaludt, a csizmadia fia inni kezd a borból. A királyfi kérte, hogy neki is adjon. A csizmadia fia elővette azt a boros üveget, amelyikbe a port szórta és átadta neki. A királyfinak hamarosan megfájdult a hasa. Kiszaladt, de a ruháját is bepiszkolta. A királylány, amikor megérezte a bűzt, átfordult a csizmadia fia felé, és visszaaludt. Reggel bement a király és látta, hogy a lánya a csizmadia fia felé fordulva alszik. Ezért ő neki adta feleségül a lányát.

*Letl népmesék
(Fordította: Dabi István)*

Tizenkét hónap a természetben

A Rétyi-tó partjáról figyeltük kellemes napsütésben a madarakat, tőkés récék, szürke gémekek kerültek nagy többségbe a távcső elé az európai madármegfigyelő napokon. Elsőként széncinege hangjára lettünk figyelmesek és legalább ötven irányítottuk távcsövünket a hang irányába. Még jó, hogy nem

repült el azonnal a cinege a sok távcsöves ember láttán, ugyanis meg vagyok győződve, ennyi szempár még nem figyelte egyazon időben a madarat. A sárga mellényes madár nem törődött, az égerfa ágai közt kutatott rovar után, és közben „csin-csin” hangot hallatott, mint ha csak úgy magának mondd-

ta volna, hogy „itt sincs, itt sincs”. Rövid idő múlva át is szállt a közeli fűzfára, de valami miatt nem maradt, elrepült. Szerettem volna tudni, hogy a fűzfán miért nem kezdett rovar után kutatni. Körülnéztem, ragadozó madarat nem láttam, de ha lett volna a környéken, a cinege azt jelezte volna, a madár-

megfigyelő csoport sem volt olyan közel, hogy zavarta volna, végül arra gondoltam, lehet a párja után repült, akit a házak takarásától nem láttam.

Később szarka repült át a tó fölött, távolról varjak károgását hozta a lenge szél, majd váratlanul a stégre barázdabillegető szállt. Néhány lépést, megállt, hosszú farkát óvatosan billegtetve, miközben minden távcső rá szegeződött. A karcsú madár túrta, talán még élvezte is a kiemelt figyelmet, nem is mozdult, mondhatni pózolt, akár a modellek a fotózás-kor. De nem maradt sokáig reflektorfényben, mert egy csapat szürke gém rikkantotta el magát a magasban, ezért mindenki hátat fordított a billegetőnek. Mikor visszafordultam, már sehhol nem láttam a billegetőt, lehet megsértődött, hogy figyelmen kívül maradt.

Megszámoltuk a gólya méretű madarakat és szám szerint harmincegyen voltak, így az idei madármegfigyelő napokon jegyzetfüzetünkbe a szürke gémekek kerültek be a legtöbb egyedszámmal.

*Kelemen László, Rara Avis
Madártani Egyesület*

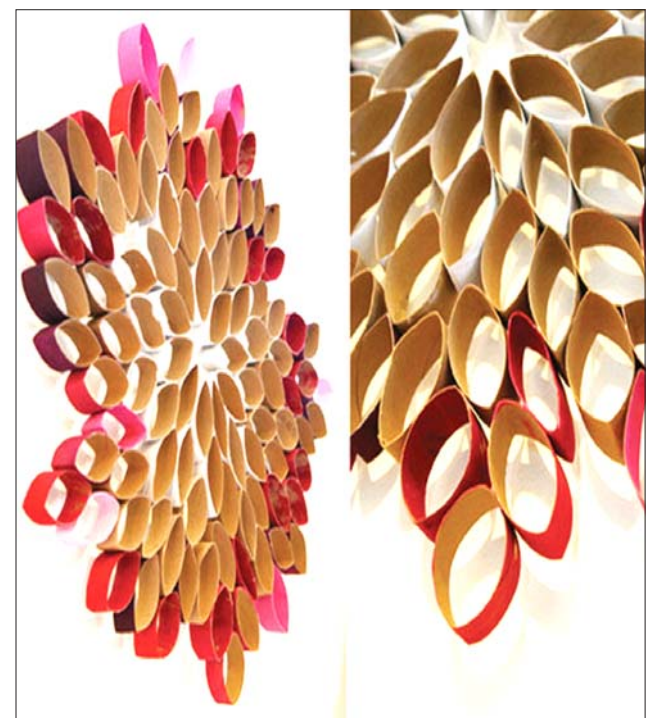
„Végtelen” virágfüzér

Színes kartoncsikokból gyönyörű falidíszet készíthetsz. A méret rajtad múlik, vagy azon, hogy mekkora helyed van. Számtalan színt használhatsz, vagy készíthetsz színkompozíciót is. Például most az ősze hangolódva sárgás-barnás-vöröses színvilágot ajánlunk.

Szükséges eszközök: szí-

nes kartonlapok, olló, ragasztó.

Elkészítés: a színes kartonlapokat vágd kb. 2 cm széles csikokra, majd ragaszd össze gyűrű formájában, és a kerek formát kicsit nyomd meg. Ebből több százzal készíthetsz. Majd kezd el virág formájában egymás mellé ragasztgatni.

Hétfégi mellékletünk *Életmód és Csodavár* oldalait Orosz Anna szerkesztette

Szurke gém